

EUROOPA PARLAMENT

2009 - 2014

Istungidokument

4.12.2013

cor01

PARANDUS

Euroopa Parlamendi seisukohale, vastu võetud esimesel lugemisel 20. novembril 2013. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2013, millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames toetuskavade alusel põllumajandustootjatele makstavate otsetoetuste eeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 637/2008 ja (EÜ) nr 73/2009
P7_TA-PROV(2013)0493
(COM(2011)0625 – C7-0336/2011 – COM(2012)0552 – C7-0311/2012 – 2011/0280(COD))

Kooskõlas Euroopa Parlamendi kodukorra artikliga 216 tehakse ülalnimetatud seisukohale järgmine parandus:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU

MÄÄRUS nr (EL) .../2013,

...

millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames toetuskavade alusel põllumajandustootjatele makstavate otsetoetuste eeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 637/2008 ja (EÜ) nr 73/2009

ET

Ühinenud mitmekesisuses

ET

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 42 ja artikli 43 lõiget 2,

võttes arvesse 1979. aasta ühinemisakti, eriti selle puuvilla käsitleva protokolli nr 4 punkti 6,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut **II**,
olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,
võttes arvesse kontrollikoja arvamust¹,
võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust²,
võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust³,
III
toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt⁴

¹ 8. märtsi 2012. aasta arvamus (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata).

² ELT C 191, 29.6.2012, lk 116 ja ELT C 44, 15.2.2013, lk 159.

³ ELT C 225, 27.7.2012, lk 174.

⁴ Euroopa Parlamendi 20. novembri 2013. aasta seisukoht.

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjoni teatises Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Ühise põllumajanduspoliitika eesmärgid 2020. aastaks: toidu, loodusvarade ja territooriumiga seotud tulevikuprobleemide lahendamine”¹ on esitatud ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) võimalikud probleemid, eesmärgid ja suundumused pärast 2013. aastat. Võttes arvesse arutelu kõnealuse teatise üle, tuleks ÜPPd reformida jõustumisega alates 1. jaanuarist 2014. Kõnealune reform peaks hõlmama kõiki ÜPP peamisi vahendeid, sealhulgas nõukogu määrust (EÜ) nr 73/2009¹. Arvestades reformi ulatust, on asjakohane tunnistada määrus (EÜ) nr 73/2009 kehtetuks ja asendada see uue määrusega. Reform peaks ka asjakohaseid sätteid tõhustama ja lihtsustama.

- (2) ***Üks ÜPP reformi peamisi eesmärke ja põhinõudeid on halduskoormuse vähendamine. Seda tuleks otsetoetuste kava asjaomaste sätete kujundamisel kindlasti arvesse võtta.***

¹ Nõukogu 19. jaanuari 2009. aasta määrus (EÜ) nr 73/2009, millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames põllumajandustootjate suhtes kohaldatavate otsetoetuskavade ühiseeskirjad ja teatavad toetuskavad põllumajandustootjate jaoks, muudetakse määruseid (EÜ) nr 1290/2005, (EÜ) nr 247/2006, (EÜ) nr 378/2007 ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1782/2003 (ELT L 30, 31.1.2009, lk 16).

- (3) **Käesolev määrus peaks sisaldama kõiki** põhielemente seoses põllumajandustootjatele makstava liidu toetusega **ja selles tuleks kindlaks määrata ka** tingimused kõnealuste toetuste saamiseks, mis on lahutamatult kõnealuste põhielementidega seotud.
- (4) Selgitamist vajab, et seoses käesolevas määruses sätestatud meetmetega tuleb kohaldada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr .../2013 ¹ ning kõnealuse määruse kohaselt vastu võetud sätteid. Selleks et tagada kooskõla ÜPPd käsitlevate muude õigusaktidega, on mõned praegu määrusega (EÜ) nr 73/2009 kehtestatud eeskirjad sätestatud määruses (EL) nr .../2013 ^{**}, eelkõige eeskirjad, **mis on kehtestatud selleks**, et tagada otsetoetusi käsitlevate sätetega ette nähtud kohustuste täitmine, sealhulgas kontroll ning haldusmeetmete ja -karistuste kohaldamine mittevastavuse korral, sellised eeskirjad nõuetele vastavuse kohta nagu kohustuslikud majandamisnõuded, hea põllumajandus- ja keskkonnaseisund, asjaomaste meetmete seire ja hindamine ning **ettemaksete tegemise ja** alusetute maksete sissenõudmisega seotud eeskirjad.

¹ **Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EL) nr .../2013 ühise põllumajanduspoliitika rahastamise, haldamise ja seire kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 352/78, (EÜ) nr 165/94, (EÜ) nr 2799/98, (EÜ) nr 814/2000, (EÜ) nr 1290/2005 ja (EÜ) nr 485/2008 (ELT L ...).**

* Väljaannete talitus: palun lisada dokumendis PE-CONS 94/13 [horisontaalne ÜPP määrus] esitatud määruse number ja täiendada joonealust märkust.

** Väljaannete talitus: palun lisada dokumendis PE-CONS 94/13 [horisontaalne ÜPP määrus] esitatud määruse number.

- (5) Komisjonil peaks olema õigus võtta kooskõlas *Euroopa Liidu toimimise lepingu* (ELi toimimise leping) artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada või muuta käesoleva määruse teatavaid vähemolulisi osi. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Komisjon peaks delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

- I**
- (6) *Käesolev määrus peaks sisaldama sellega hõlmatud otsetoetuskavade loetelu. Selleks et võtta arvesse toetuskavasid käsitlevaid uusi õigusakte, mis võidakse vastu võtta pärast käesoleva määruse jõustumist, peaks komisjonil olema õigus võtta vastu teatavaid delegeeritud õigusakte seoses kõnealuse loetelu muutmisega.*

- (7) **Õiguskindluse tagamiseks** peaks komisjonil olema õigus võtta vastu **teatavaid** delegeeritud õigusakte **seoses** sellise raamistiku kehtestamisega, milles liikmesriikidel **tuleb määratleda kriteeriumid, millele põllumajandustootjad peavad vastama, et täita kohustust hoida põllumajandusmaa karjatamiseks või harimiseks sobilikus seisukorras, minimaalsed tegevused maa-aladel, mis on looduslikult karjatamiseks ja harimiseks sobilikus seisukorras, ning kriteeriumid, mille põhjal määrata kindlaks rohu ja muude rohhtaime ülekaal ning püsirohuma ja püsi karjamaaga („püsirohuma“) seonduvad kohalikud tavad.**

- (8) Selle tagamiseks, et ÜPP rahastamiseks kasutatavad summad jääksid määruse (EL) nr .../2013* artikli 16 lõikes 1 osutatud iga-aastaste ülemmäärade piiridesse, tuleks ette näha otsetoetuste taseme kohandamine igal kalendriaastal **vastavalt kõnealuse määruse artiklis 25 sätestatule. Selleks et tagada toetuste tasakaalustatuma jaotuse eesmärgi saavutamine väikeste ja suurte toetusesaajate vahel**, tuleks otsetoetuste kohandamist kohaldada üksnes selliste põllumajandustootjatele antavate toetuste suhtes, mis on vastaval kalendriaastal suuremad kui 2 000 eurot. Võttes arvesse põllumajandustootjatele makstavate otsetoetuste tasemeid Bulgaarias, Horvaatias ja Rumeenias, tuleks kõnealustes liikmesriikides kõikide antavate otsetoetuste suhtes rakendatava järkjärgulise kohaldamise mehhanismi raames kohaldada kõnealust finantsdistsipliini instrumenti Bulgaarias ja Rumeenias üksnes alates 1. jaanuarist 2016 ning Horvaatias alates 1. jaanuarist 2022. **Selleks et tugevdada põllumajandusstruktuure ja edendada asjaomaste juriidiliste isikute või füüsiliste või juriidiliste isikute rühmade asutamist, tuleks kõnealuse finantsdistsipliini instrumendi jaoks ja teatavate muude sätete kohaldamiseks kehtestada erieeskirjad juriidilise isiku või füüsiliste või juriidiliste isikute rühma suhtes, kui siseriikliku õigusega on nende üksikliikmetele sätestatud õigused ja kohustused, mis on võrreldavad põllumajandusliku majapidamise juhi staatuses oleva füüsilisest isikust põllumajandustootja õiguste ja kohustustega.**

* Väljaannete talitus: palun lisada dokumendis PE-CONS 94/13 [horisontaalne ÜPP määrus] esitatud määruse number.

- (9) *Selleks et tagada otsetoetuste kohandamiste nõuetekohane kohaldamine finantsdistiipliini silmas pidades, peaks komisjonil olema õigus võtta vastu teatavaid delegeeritud õigusakte seoses eeskirjadega nende vähendamiste arvutamise aluse kohta, mida liikmesriigid kohaldavad põllumajandustootjate suhtes tulenevalt finantsdistiipliini kohaldamisest.*
- (10) Põllumajandustootjate eri toetuskavade kohaldamisest saadud kogemused on näidanud, et paljudel juhtudel anti toetust *füüsilistele või juriidilistele isikutele*, kelle majanduslik eesmärk ei olnud kas üldse või oli üksnes vähesel määral suunatud põllumajanduslikule tegevusele ■ . *Toetuse sihipärasema eraldamise tagamiseks* peaksid liikmesriigid hoiduma otsetoetuste andmisest *teatavatele füüsilistele ja juriidilistele isikutele, välja arvatud juhul, kui need isikud tõendavad, et nende põllumajanduslik tegevus ei ole marginaalne. Lisaks peaks liikmesriikidel olema võimalik mitte anda otsetoetusi teistele füüsilistele ja juriidilistele isikutele, kelle põllumajanduslik tegevus on marginaalne. Liikmesriikidel peaks siiski olema lubatud anda otsetoetusi osalise tööajaga väikepõllumajandustootjatele, kuna sellised põllumajandustootjad edendavad otseselt maapiirkondade elujõulisust. Samuti peaksid liikmesriigid hoiduma otsetoetuste andmisest füüsilistele ja juriidilistele isikutele, kelle põllumajandusmaad on põhiliselt maa-alad, mis on looduslikult karjatamiseks või harimiseks sobilikus seisukorras, kuid kellel puudub teatav minimaalne tegevus.*

- (11) *Põllumajandustootjate õiguste kaitse tagamiseks peaks komisjonil olema õigus võtta vastu teatavaid delegeeritud õigusakte, millega sätestatakse kriteeriumid selliste juhtumite kindlaksmääramiseks, mille puhul põllumajandustootja põllumaad käsitatakse põhiliselt maa-alana, mis on looduslikult karjatamiseks ja harimiseks sobilikus seisukorras; kriteeriumitega põllumajanduslikust ja mittepõllumajanduslikust tegevusest saadud tulu eristamiseks ning otsetoetuste summade kindlakstegemiseks, mis on asjakohane põllumajandusliku tegevuse marginaalsuse hindamiseks; ning kriteeriumitega, mida peavad täitma põllumajandustootjad, tõendamaks et nende põllumajanduslik tegevus ei ole marginaalse tähtsusega.*

- (12) Väikeste toetussummade haldamisest tingitud ülemäärase halduskoormuse vältimiseks tuleks liikmesriikidel üldjuhul hoiduda otsetoetuste andmisest, kui toetussumma oleks väiksem kui 100 eurot või kui toetust taotleva põllumajandusliku majapidamise toetuskõlblik pindala oleks väiksem kui üks hektar. Arvestades siiski, et liikmesriikide **põllumajandusstruktuurid** varieeruvad märkimisväärselt ning võivad märgatavalt erineda liidu keskmisest **põllumajandusstruktuurist**, tuleks lubada liikmesriikidel kohaldada oma konkreetset olukorda kajastavaid minimaalseid künniseid. Äärepoolseimate piirkondade ja Egeuse mere väikesaarte erilise põllumajandusstruktuuri tõttu peaksid liikmesriigid saama otsustada, kas kohaldada minimaalseid künniseid kõnealustes piirkondades. Lisaks peaksid liikmesriigid otsustama, millist neist kahest minimaalsest künnisest rakendada, võttes arvesse oma põllumajandussektori eripära. Kuna toetust võib anda nn maata põllumajandustootjatele, ei oleks hektaritel põhineva künnise kohaldamine tõhus. Kõnealuste põllumajandustootjate toetuse künniseks peaks olema minimaalne toetussumma. Selleks et tagada Bulgaaria, Horvaatia ja Rumeenia põllumajandustootjate võrdne kohtlemine, kellele makstavaid otsetoetusi suurendatakse järk-järgult, peaksid kõnealustes liikmesriikides minimaalsed künnised põhinema järkjärgulise kohaldamise lõpuks väljamakstaval lõplikul summal.

- (13) Põllumajandustootjate vahelist otsese sissetulekutoetuse jaotamist iseloomustab asjaolu, et ebaproportsionaalselt suur osa toetussummast jaguneb suhteliselt väikese arvu suurte toetusesaajate vahel. Kuna suured toetusesaajad on võimelised saavutama mastaabisäästu, siis ei vaja nad sissetulekutoetuse eesmärgi tõhusaks saavutamiseks samal tasemel ühiku kohta antavat toetust. Lisaks võimaldab suuremate toetusesaajate kohanemisvõime neil lihtsamalt tegutseda ka väiksema ühiku kohta antava toetuse taseme korral. **Seetõttu peaksid liikmesriigid vähemalt 5 % võrra vähendama põllumajandustootjatele antava põhitoetuse osa, mis ületab 150 000 eurot. Selleks et vältida ebaproportsionaalset mõju suurtes põllumajanduslikes majapidamistes, kus on palju töötajaid, võivad liikmesriigid otsustada, et võtavad mehhanismi kohaldamisel arvesse palgaliste töötajate tööjõumahtu. Selleks et toetuse taseme selline vähendamine oleks tulemuslik, ei tohiks anda soodustusi neile põllumajandustootjatele, kes tekitavad kunstlikult tingimused vähendamise mõjude vältimiseks.** Suurtele toetusesaajatele antavate toetuste vähendamisest tulenevad summad peaks jääma neile liikmesriikidele, kus need tekkisid, ja need tuleks teha kättesaadavaks Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi (EAFRD) alusel rahastatavate meetmete liidu toetusena.
- (14) Iga liikmesriigi jaoks tuleks kindlaks määrata **netoülemmäärad**, et piirata põllumajandustootjatele tehtavaid makseid **pärast toetuste vähendamise kohaldamist**. Võttes arvesse nende ÜPP toetuste eripära, mida antakse kooskõlas **Euroopa Parlamendi ja nõukogu** määrusega (EL) nr 228/2013¹ ning **Euroopa Parlamendi ja nõukogu** määrusega (EL) nr 229/2013² ning asjaolu, et kõnealuste otsetoetuste suhtes ei kohaldata **toetuste vähendamist**, ei peaks asjaomaste liikmesriikide netoülemmäärad hõlmama kõnealuseid otsetoetusi.

¹ **Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. märtsi 2013. aasta määrus (EL) nr 228/2013, millega kehtestatakse põllumajanduse erimeetmed liidu äärepoolseimate piirkondade jaoks ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 247/2006 (ELT L 78, 20.3.2013, lk 23).**

² **Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. märtsi 2013. aasta määrus (EL) nr 229/2013, millega kehtestatakse põllumajanduse erimeetmed Egeuse mere väikesaarte jaoks ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1405/2006 (ELT L 78, 20.3.2013, lk 41).**

- (15) *Selleks et võtta arvesse muudatusi antavate otsetoetuste maksimaalsetes kogusummades, sealhulgas neid, mis tulenevad liikmesriikide otsustest esimese ja teise samba vaheliste ülekannete kohta, ning toetuste vähendamisest, kui see on kohaldatav, piiramisest ning Horvaatia esitatavast teabest seoses demineeritud maaga, mis on võetud taaskasutusele põllumajandusmaana, peaks komisjonil olema õigus võtta vastu teatavaid delegeeritud õigusakte, et kohandada käesolevas määruses sätestatud riiklikke ülemmäärasid ja netoülemmäärasid.*
- (16) Tuleks täpsustada, et neid käesoleva määruse sätteid, mis võivad tuua kaasa liikmesriigi tegevuse, mis võib endast kujutada riigiabi, jäetakse välja riigiabieskirjade kohaldamisalast, arvestades seda, et asjaomased sätteid hõlmavad asjakohaseid tingimusi toetuse andmiseks või näevad ette komisjoni poolt selliste tingimuste vastuvõtmise, et hoida ära põhjendamatuid konkurentsimoonutusi.

- (17) *Oma maaelu arengu poliitika tugevdamiseks peaks liikmesriikidel olema võimalik kanda oma otsetoetuste ülemmäära vahendeid üle maaelu arengu toetusesse. Samuti tuleks liikmesriikidele anda võimalus kanda oma maaelu arengu toetuse vahendeid üle oma otsetoetuste ülemmäära alla. Selle vahendi tulemuslikkuse tagamiseks tuleks liikmesriikidele anda võimalus vaadata oma esialgne otsus ühe korra läbi jõustumisega alates taotlusaastast 2018, tingimusel et sellisel läbivaatamisel põhinev otsus ei põhjusta maaelu arenguks eraldatud summade vähenemist.*
- (18) ÜPP eesmärkide saavutamiseks võib tekkida vajadus toetuskavade kohandamiseks lühikese aja jooksul vastavalt toimunud arengule. Seepärast tuleb näha ette võimalus toetuskavad läbi vaadata, pidades eelkõige silmas majanduse arengut või eelarveseisundit, mistõttu toetusesaajad ei saa eeldada, et toetuse andmise tingimused püsivad muutumatuna.

- (19) 1. mail 2004 ja pärast seda liiduga ühinenud liikmesriikide põllumajandustootjad said otsetoetusi vastavalt järkjärgulise kohaldamise mehhanismile, mis on ette nähtud kõnealuste liikmesriikide vastavate ühinemisaktidega. Bulgaaria ja Rumeenia puhul on selline mehhanism veel jõus **2015. aastal ning Horvaatia puhul on see jõus 2021. aastani**. Lisaks lubati kõnealustel liikmesriikidel anda täiendavalt riiklikke otsetoetusi. Selliste toetuste andmise võimalus tuleks alles jätta **Horvaatiale ning, põhitoeuskava täiendava elemendina**, Bulgaariale ja Rumeeniale kuni järkjärgulise kohaldamise mehhanismi lõpuni. **Komisjonile tuleks anda õigus võtta vastu rakendusakte ilma Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 182/2011¹ kohaldamata, et lubada Horvaatiale anda täiendavaid riiklikke otsetoetusi.**
- (20) Määruse (EÜ) nr 73/2009 (muudetud 2011. aasta ühinemisaktiga) kohaselt on Horvaatia jaoks loodud demineerimise riiklik erireserv, et rahastada kümne aasta jooksul pärast Horvaatia liiduga **ühinemist** toetusõiguste jaotamist seoses demineeritava maaga, mis võetakse igal aastal põllumajandusmaana taaskasutusele. On asjakohane kehtestada eeskirjad, millega määrata kindlaks käesoleva määruse kohaste toetuskavade alusel kõnealuse maa jaoks jaotatavad rahaliste toetuste summad, ning kõnealuse reservi haldamise eeskirjad. Selleks et võtta arvesse summasid, mis tulenevad Horvaatia esitatavast teabest demineeritud maa kohta, mis on võetud taaskasutusele põllumajandusmaana, peaks komisjonil olema õigus võtta vastu **teatavaid** delegeeritud õigusakte Horvaatia **suhtes** kohaldatavate teatavate finantssätete läbivaatamiseks.

¹ **Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).**

- (21) Selleks et tagada toetuste parem jaotamine liidu põllumajandusmaade vahel, sealhulgas liikmesriikides, kes kohaldasid määrusega (EÜ) nr 73/2009 kehtestatud ühtse pindalatoetuse kava, peaks uus põhitoeuskava asendama ühtse otsemakse kava, mis kehtestati nõukogu määrusega (EÜ) nr 1782/2003¹ ning mille kohaldamist jätkati määrusega (EÜ) nr 73/2009, mis liitis varasemad toetusmehhanismid üheks tootmiskohustusega sidumata otsetoetuste kavaks. Selline üleminek peaks **põhimõtteliselt** kaasa tooma kõnealuste määruste alusel saadud toetusõiguste kehtetuks tunnistamise ning uute jaotamise. Uute toetusõiguste jaotamine peaks põhinema **üldreeglina** toetuskõlblike hektarite arvul, mis on põllumajandustootjate kasutuses kava esimesel rakendamisaastal. ***Liikmesriikidel, kes praegu rakendavad ühtse otsemakse kava kas piirkondliku või piirkondliku hübriidmudeli alusel, peaks siiski olema võimalus olemasolevad toetusõigused säilitada. Selleks et hoida ära olukorda, kus konkreetsetes liikmesriigis toetuskõlbliku pindala suurendamine vähendaks ebaproportsionaalselt hektari kohta makstava otsetoetuse summat ning mõjutaks seega sisemise ühtlustamise protsessi, tuleks liikmesriikidel lubada toetusõiguste esimesel jaotamisel kohaldada teatud piiranguid, et määrata toetusõiguste arv.***

¹ Nõukogu 29. septembri 2003. aasta määrus (EÜ) nr 1782/2003, millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames kohaldatavate otsetoetuskavade ühiseeskirjad ja teatavad toetuskavad põllumajandustootjate jaoks ning muudetakse määruseid (EMÜ) nr 2019/93, (EÜ) nr 1452/2001, (EÜ) nr 1453/2001, (EÜ) nr 1454/2001, (EÜ) nr 1868/94, (EÜ) nr 1251/1999, (EÜ) nr 1254/1999, (EÜ) nr 1673/2000, (EMÜ) nr 2358/71 ja (EÜ) nr 2529/2001 (ELT L 270, 21.10.2003, lk 1).

- (22) Seoses eri sektorite järkjärgulise integreerimisega ühtse otsemakse kavasse ja seejärel põllumajandustootjatele antava kohanemisperioodiga on üha keerulisem põhjendada ajaloolistel võrdlussummadel põhineva hektaripõhise toetuse tasemes märkimisväärtete individuaalsete erinevuste olemasolu. Seepärast peaks otsest sissetulekutoetust jaotama liikmesriikide vahel õiglasemalt, vähendades seost ajalooliste võrdlussummadega ning võttes arvesse liidu üldist eelarveolukorda. Selleks et tagada otsetoetuste võrdsem jaotus, võttes ühtlasi arvesse siiani eksisteerivaid palga- ja sisendkulude erinevusi, tuleks otsetoetuse taset hektari kohta järk-järgult kohandada. Liikmesriigid, kelle otsetoetused on alla 90 % liidu keskmisest tasemest, peaksid vähendama ühe kolmandiku võrra oma praeguse toetuse taseme ja kõnealuse taseme vahet **koos kõikide liikmesriikidega, kes saavutavad toetuse miinimumtaseme 2020. eelarveaastaks**. Kõnealust ühtlustamist peaksid kõik liidu keskmisest tasemest suuremate otsetoetuste tasemega liikmesriigid rahastama proportsionaalselt.

- (23) Peale selle peaks kõikidel liikmesriigis või piirkonnas 2019. aastal aktiveeritud toetusõigustel **üldreeglina** olema ühesugune ühikuväärtus **■**. Selleks et vältida kahjulikke rahalisi tagajärgi põllumajandustootjatele, **■** peaks liikmesriikidel olema lubatud võtta **põllumajandustootjate 2019. aasta toetusõiguste väärtuse arutamisel** arvesse **■** ajaloolisi tegureid, **tingimusel et ühegi toetusõiguse väärtus ei ole 2019. aastal väiksem kui 60% kõigi toetusõiguste keskmisest väärtusest. Liikmesriigid peaksid sellist ühtlustamist rahastama nende poolt kehtestatavate objektiivsete ja mittediskrimineerivate kriteeriumite alusel, vähendades nende toetusõiguste väärtust, mille väärtus on 2019. aasta keskmisest suurem. Sellega seoses ja vältimaks lubamatut majanduslikku kahju teatavatele põllumajandustootjatele, võivad liikmesriigid piirata seda vähendamist 30%-ni asjaomaste toetusõiguste esialgsest väärtusest ning seda isegi juhul, kui selline piirang ei võimalda kõigil toetusõigustel saavutada 2019. aastaks 60% kõigi toetusõiguste keskmisest väärtusest. Kõnealust ühtlustamist tuleks läbi viia võrdsete sammude kaupa, välja arvatud sellistes liikmesriikides, kes otsustavad alates kava rakendamise esimesest aastast kasutada ühesuguseid ühikuväärtusi. Keskmisest suurema väärtusega toetusõiguste ühtlustamisel tuleks arvesse võtta ka toetusõiguste jaoks hinnanguliselt kasutada olevaid vahendeid. Nende liikmesriikide puhul, kes säilitavad oma olemasolevad toetusõigused ja kes on otsustanud ühtlustamismeetmete kasuks vastavalt määruse (EÜ) nr 1782/2003 artikli 63 lõikele 3, tuleks kõnealuseid ühtlustamismeetmeid rakendada, ja kui see on kohaldatav, tuleks kõikide toetusõiguste väärtust kohandada, et võtta arvesse toetusõiguste jaoks hinnanguliselt kasutada olevaid vahendeid.**

- (24) Ühtse otsemakse kava kohaldamisel saadud kogemused on näidanud, et mõned selle põhielemendid tuleks säilitada, sealhulgas riiklike ülemäärade kindlaksmääramine, selleks et toetuse kogutase ei ületaks kehtivaid eelarvepiiranguid. Liikmesriigid peaksid jätkuvalt rakendama ka riiklikku reservi **või neil tuleks lubada luua piirkondlikke reserve. Selliseid riiklikke või piirkondlikke reserve peaks esmajärjekorras saama kasutada selleks, et hõlbustada toetuskavas osalemist noortel põllumajandustootjatel ja põllumajandusliku tegevusega alustavatel põllumajandustootjatel, ning neid tuleks lubada kasutada teatavate muude konkreetsete olukordade arvessevõtmiseks.** Toetusõiguste üleandmist ja kasutamist käsitlevad eeskirjad tuleks säilitada **■** .
- (25) **Määruse (EÜ) nr 73/2009 kohaldamisel saadud kogemused on näidanud, et liikmesriigid ei kasutanud täiel määral ära kõnealuses määruses sätestatud riiklike ülemäärade alusel kättesaadavaid rahalisi vahendeid. Kuigi käesoleva määrusega vähendatakse kasutamata vahendite tekkimise ohtu võrreldes määruse (EÜ) nr 73/2009 alusel loodud süsteemiga, tuleks liikmesriikidele vahendite tõhusama kasutamise lihtsustamiseks siiski anda võimalus jaotada toetusõigusi nii, et nende väärtus ületaks väärtuse, mida saab kasutada nende põhitoetuskava osas. Seetõttu tuleks liikmesriikidel lubada teatud ühiste piirmäärade piires ja järgides otsetoetuste netoülemmäärasid, arvutada vajalik summa, mille võrra võib suurendada nende põhitoetuse ülemmäära.**

(26) Üldreeglina võib põhitoetust anda põllumajandusettevõtte iga sellise põllumajandusmaa eest, mida kasutatakse põllumajanduslikuks tegevuseks, sealhulgas põllumajandusmaa, mille põllumajanduslik seisund ei olnud 30. juunil 2003. aastal hea ning mis asus 1. mail 2004 liiduga ühinenud liikmesriigis, mis valis ühtse pindalatoetuse kava kohaldamise. Võttes arvesse mittepõllumajanduslike tegevuste potentsiaali panustada põllumajandusettevõtete sissetulekute mitmekesistamisse ja maapiirkondade elujõulisusse, tuleb toetuse saamise tingimustele vastavaks lugeda põllumajandusettevõtte põllumajandusmaa, mida kasutatakse ka mittepõllumajanduslikuks tegevuseks, tingimusel et seda maad kasutatakse ülekaalukalt põllumajanduslikuks tegevuseks. Sellise ülekaalu hindamiseks tuleks kõikides liikmesriikides kehtestada ühised kriteeriumid. Sellega seoses ning otsetoetuste parema suunatuse tagamiseks peaks liikmesriikidel olema võimalik õiguskindluse ja selguse huvides koostada selliste alade loetelu, mida kasutatakse ülekaalukalt mittepõllumajanduslikuks tegevuseks ning mis seetõttu ei ole toetuskõlblikud. Selleks et säilitada sellise maa toetuskõlblikkus, mis oli enne maa tootmisest kõrvalejätmise kohustuse kaotamist toetuskõlblik maa tootmisest kõrvale jätmise toetusõiguste aktiveerimise eesmärgil, tuleks sätestada, et teatud metsastatud alade, sealhulgas nende, mis on metsastatud siseriiklike kavade kohaselt, järgides nõukogu määruse (EÜ) nr 1698/2005¹ või Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr .../2013^{2*} asjaomaseid eeskirju, või selliste maa-alade eest, mille suhtes kohaldatakse teatavaid keskkonnakohustusi, võib maksta põhitoetusi.

¹ Nõukogu 20. septembri 2005. aasta määrus (EÜ) nr 1698/2005 Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta (ELT L 277, 21.10.2005, lk 1).

² **Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EL) nr .../2013 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1698/2005 (ELT L ...).**

* Väljaannete talitus: palun lisada dokumendis PE-CONS 93/13 [maaelu arengu määrus] esitatud määruse number ja täiendada joonealust märkust.

- (27) *Selleks et hoida ära olukorda, kus konkreetsetes liikmesriigis toetuskõlbliku pindala suurendamine vähendaks ebaproportsionaalselt hektari kohta makstavate otsetoetuste summat ning mõjutaks seega sisemise ühtlustamise protsessi, tuleks liikmesriikidel lubada kasutada vähenduskoefitsienti, et määrata kindlaks toetuskõplik pindala püsirohumaal puhul, kus rohi ja muud rohhtaimed ei ole tavapäraselt karjamaal ülekaalus, kuid mis on seotud kohalike tavadega.*
- (28) Kanepi puhul tuleks säilitada erimeetmed tagamaks, et põhitoetuse saamise tingimustele vastavate põllumajanduskultuuride hulka ei saaks peita ebaseaduslikke põllumajanduskultuure, mis seeläbi mõjutaks negatiivselt kanepiturgu. Seepärast tuleks jätkata toetuste andmist ainult selliste kanepisortide kasvupindade kohta, millel kasvatatavate kanepisortide puhul on olemas teatud tagatised uimastava toimega ainete sisalduse suhtes.

- (29) Õiguskindluse tagamiseks ning põhitoetuskava kohaldamisest tuleneda võivate eriolukordade selgitamiseks peaks komisjonil olema õigus võtta vastu **teatavaid** delegeeritud õigusakte, **millega kehtestatakse** eeskirjad põllumajandustootjate toetuskõlblikkuse ja juurdepääsu kohta põhitoetuskavale tegeliku või eeldatava pärandi, rendilepingu kohase pärimise, õigusliku seisundi või nimetuse muutmise, **toetusõiguste üleandmise** ning põllumajandusliku majapidamise ühinemise või jagunemise korral **ning sellise lepingusätte korral, mis käsitleb õigust saada toetusõigusi toetusõiguste jaotamise esimesel aastal**. Delegeeritud õigusaktidega tuleks samuti kehtestada eeskirjad toetusõiguste väärtuse ja arvu arvutamise või toetusõiguste väärtuse **muutmise** kohta toetusõiguste jaotamise puhul, sealhulgas eeskirjadega, mis käsitlevad võimalust esitada põllumajandustootja taotluse alusel jaotatud toetusõiguste esialgne väärtus ja arv või toetusõiguste esialgne suurendamine ning tingimusi toetusõiguste esialgse ja lõpliku väärtuse ja arvu kehtestamise kohta ning juhtumeid, kus müügi- või rendileping võiks mõjutada toetusõiguste jaotamist. Peale selle tuleks delegeeritud õigusaktidega kehtestada eeskirjad riiklikust reservist **või piirkondlikest** reservidest saadud toetusõiguste väärtuse ja arvu kehtestamise ja arvutamise kohta ning eeskirjad toetusõiguste ühikuväärtuse muutmise kohta, eelkõige toetusõiguste osade puhul ning **toetusõiguste ilma maata üleandmise puhul**. Lisaks tuleks delegeeritud õigusaktides sätestada kriteeriumid, mis käsitlevad toetusõiguste jaotamist **põllumajandustootjatele, kes ei saanud 2013. aastal otsetoetusi, või** toetusõiguste jaotamist riiklikust **või piirkondlikust reservist, ning kriteeriumid, mille alusel kohaldatakse püüranguid jaotamisele kuuluvate toetusõiguste arvu suhtes; ning kriteeriumitega, mille alusel kehtestatakse vähenduskoeffitsient teatud püsirohumaa toetuskõlblikeks hektariteks muutmiseks.**

- (30) Selleks et tagada toetusõiguste nõuetekohane haldamine, peaks komisjonil olema õigus võtta vastu *teatavaid* delegeeritud õigusakte, *millega kehtestatakse* deklaratsiooni *sisu* reguleerivad eeskirjad ja toetusõiguste aktiveerimise *nõuded*.

- (31) Selleks et kaitsta rahvatervist, peaks komisjonil olema õigus võtta vastu *teatavaid* delegeeritud õigusakte, millega kehtestatakse eeskirjad, mille kohaselt on toetuste andmise tingimuseks teatavate sortide sertifitseeritud seemne kasutamine ning milles sätestatakse kanepisortide kindlaksmääramise kord ja nende tetrahüdrokannabinooli sisalduse kontroll.
- (32) *Võttes arvesse, et liikmesriikidele, kes kohaldavad määruse (EÜ) nr 73/2009 alusel ühtse pindalatoetuse kava, põhjustab üleminek põhitoetuskavale märkimisväärseid halduslikke, tehnilisi ja logistilisi raskusi, tuleks neil lubada kohaldada ühtse pindalatoetuse kava põhitoetuse andmiseks täiendava üleminekuaja jooksul, mis lõpeb hiljemalt 2020. aasta lõpuks. Kui liikmesriik otsustab põhitoetuskava kehtestada hiljemalt 2018. aastaks, võib ta diferentseerida ühtse pindalatoetuse kava alusel tehtavaid makseid vastavalt eritoetuse korra alusel teatavate 2014. aastal antud toetuste tasemele ning eraldada määruses (EÜ) nr 73/2009 sätestatud maksed või Küprose puhul riikliku üleminekutoetuse sektoripõhiste toetussummade alusel tehtavad maksed.*

- (33) *Toetusesaajate õiguste kaitse tagamiseks ning ühtse pindalatoetuse kava kohaldamisest tuleneda võivate eriolukordade selgitamiseks peaks komisjonil olema õigus võtta vastu teatavaid delegeeritud õigusakte, millega kehtestatakse eeskirjad põllumajandustootjate toetuskõlblikkuse ja juurdepääsu kohta ühtse pindalatoetuse kavale.*
- (34) *Liikmesriikides, kes kohaldavad ühtse pindalatoetuse kava ning kellel lubati anda riiklikku üleminekutoetust, on selline toetus olnud oluline põllumajandustootjate sissetuleku toetamisel konkreetsetes sektorites. Sel põhjusel ja selleks, et hoida ära toetuse ootamatut ja märkimisväärset vähenemist alates 2015. aastast sellistes sektorites, kus kuni 2014. aastani anti riiklikku üleminekutoetust, on asjakohane sätestada kõnealustes liikmesriikides võimalus anda nimetatud toetust, mis täiendab ühtse pindalatoetuse kava. Selleks et tagada toetuste järjepidevus seni antud riikliku üleminekutoetusega, on asjakohane piirata tingimusi nendega, mida kohaldati 2013. aastal kõnealuse toetuse suhtes või Bulgaaria ja Rumeenia puhul täiendava riikliku otsetoetuse suhtes, mida komisjon on lubanud anda pärast liikmesriikidelt saadud taotlusi. Samuti on asjakohane piirata sektoripõhise toetuse maksimumsummasid võrreldes nende tasemetega 2013. aastal, et tagada toetuse suuruse järjepidev vähenemine ja nende kooskõla lähenemismehhanismiga.*

- (35) *Tuleks sätestada erieeskirjad toetusõiguste esimeseks jaotamiseks ja väärtuse arutamiseks, kui liikmesriigid, kes kohaldasid käesoleva määruse alusel ühtse pindalatoetuse kava, kehtestavad põhitoetuskava. Kõnealuste kavade vahelise sujuva ülemineku tagamiseks peaks komisjonil olema õigus võtta vastu teatavaid delegeeritud õigusakte seoses täiendavate eeskirjadega, mis käsitlevad põhitoetuskava kehtestamist liikmesriikides, kes on kohaldanud ühtse pindalatoetuse kava.*
- (36) *Võttes arvesse, et väiksematele põllumajandustootjatele ühiku kohta antav toetus peab olema piisav, et sissetulekutoetus täidaks tõhusalt oma eesmärgi, peaks liikmesriikidel olema võimalik jaotada otsetoetust põllumajandustootjate vahel ümber, andes neile lisatoetust esimeste hektarite kohta.*

(37) Üks uue ÜPP eesmärke on keskkonnahoidlikkuse suurendamine otsetoetuste keskkonnasäästlikumaks muutmise kohustusliku komponendiga, millega toetatakse kogu liidus kohaldatavaid kliimat ja keskkonda säästvaid põllumajandustavasid. Sellega seoses peaksid liikmesriigid kasutama osa oma otsetoetuste riiklikust ülemmäärast selleks, et anda lisaks põhitoetusele põllumajandustootjate järgitavate kohustuslike põllumajandustavade eest, millega taotletakse eelkõige kliima- ja keskkonnapoliitika eesmärke, **iga-aastast toetust, mille puhul võib võtta arvesse sisemist ühtlustamist liikmesriigis või piirkonnas**. Kõnealused **põllumajandustavad** peaksid avalduma lihtsate, üldistatud, mitteepinguliste ja iga-aastaste tegevustena, mis lähevad kaugemale nõuetele vastavusest, on seotud põllumajandusega, nt põllumajanduskultuuride mitmekesistamine, püsirohuma (mis **hõlmab traditsioonilisi puuviljaistandusi, kus rohumaal kasvavad hõredalt viljapuud**) hooldamine ja **ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-alade rajamine. Selleks et paremini saavutada keskkonnasäästlikumaks muutmise eesmärke ning võimaldada seda tulemuslikult juhtida ja kontrollida, tuleks kõnealuseid põllumajandustavasid kohaldada põllumajandusettevõtte kogu toetuskõlbliku pindala suhtes**. Kõnealused **põllumajandustavad peaksid olema** siduvad ka põllumajandustootjatele, kelle põllumajanduslikud majapidamised asuvad täielikult või osaliselt Natura 2000 aladel, mis on hõlmatud nõukogu direktiiviga 92/43/EMÜ ¹ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2009/147/EÜ ², või Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2000/60/EÜ³ hõlmatud aladel, kui kõnealused põllumajandustavad vastavad nimetatud direktiivides sätestatud eesmärkidele.

¹ Nõukogu 21. mai 1992. aasta direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.7.1992, lk 7).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. novembri 2009. aasta direktiiv 2009/147/EÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (ELT L 20, 26.1.2010, lk 7).

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2000. aasta direktiiv 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik (EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1).

- (38) Võttes arvesse mahepõllumajandussüsteemidest tulenevat üldtunnustatud keskkonnakasu, peaksid põllumajandustootjad nende põllumajanduslike majapidamiste üksuste suhtes, mis vastavad nõukogu määruses (EÜ) nr 834/2007¹ sätestatud tingimustele, saama kasu keskkonnasäästlikumaks muutmise komponendist, ilma et neil oleks vaja täita lisakohustusi.
- (39) Kui keskkonnasäästlikumaks muutmise komponenti ei järgita, tuleks kohaldada karistusi vastavalt määrusele (EL) nr .../2013*.

¹ **Nõukogu 28. juuni 2007. aasta määrus (EÜ) nr 834/2007 mahepõllumajandusliku tootmise ning mahepõllumajanduslike toodete märgistamise ja määruse (EMÜ) nr 2092/91 kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 189, 20.7.2007, lk 1).**

* Väljaannete talitus: palun lisada dokumendis PE-CONS 94/13 [horisontaalne ÜPP määrus] esitatud määruse number.

(40) *Selleks et võtta arvesse põllumajandussüsteemide mitmekesisust ja keskkonnaolukorra erinevusi kogu liidus, on põhjendatud tunnustada lisaks käesoleva määrusega kehtestatud kolmele keskkonnasäästlikumaks muutmise tavale ka tavaid, mis on hõlmatud põllumajanduse keskkonna- ja kliimameetmetega, või sertifitseerimissüsteeme, mis on sarnased keskkonnasäästlikumaks muutmisega ning annavad keskkonnale ja kliimale samaväärset või suuremat kasu. Sellised tavad tuleks õigusselguse huvides sätestada käesoleva määruse lisas. Liikmesriigid peaksid otsustama, kas pakkuda põllumajandustootjatele võimalust kasutada samaväärseid tavaid ja käesoleva määrusega kehtestatud keskkonnasäästlikumaks muutmise tavaid, et nõuda põllumajandustootjatelt selliste tavade järgimist, mille abil tagatakse kõige paremini meetme eesmärkide täitmine, ning nad peaksid komisjonile oma otsustest teatama. Komisjon peaks õiguskindluse huvides hindama, kas teatatud samaväärsete meetmetega hõlmatud tavad on sätestatud lisas. Kui komisjon leiab, et see ei ole nii, peaks ta liikmesriiki vastavalt teavitama, kasutades selleks rakendusakti, mis võetakse vastu ilma määrust (EL) nr 182/2011 kohaldamata. Selleks et lihtsustada samaväärsuse rakendamist ja tagada kontrollitavus, tuleks sätestada eeskirjad samaväärsete meetmete pindala hõlmamise kohta, võttes arvesse põllumajanduse keskkonna- ja kliimameetmete ning sertifitseerimissüsteemide eripära. Samaväärsete tavade nõuetekohase kohaldamise tagamiseks ja topeltrahastamise vältimiseks peaks komisjonil olema õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, et lisada samaväärsete tavade loetellu uusi tavaid, kehtestada nõudeid riiklike või piirkondlike sertifitseerimissüsteemide osas ning vajaduse korral kehtestada üksikasjalikke eeskirju seonduvate summade arvutamiseks.*

- (41) *Põllumajanduskultuuride mitmekesistamise kohustusi tuleks kohaldada viisil, millega võetakse arvesse väiksemate põllumajanduslike majapidamiste probleeme põllumajanduskultuuride mitmekesistamisel, jätkates samas edusamme keskkonnakasu tõhustamiseks ning eelkõige mulla kvaliteedi parandamiseks. Erandid tuleks sätestada selliste põllumajanduslike majapidamiste suhtes, mis juba täidavad põllumajanduskultuuride mitmekesistamise eesmärgi, kuna nad on märkimisväärses ulatuses kaetud rohumaa või kesaga, või spetsialiseerunud põllumajanduslike majapidamiste suhtes, kes kasutavad oma maatükkidel iga-aastast rotatsiooni, või põllumajanduslike majapidamiste suhtes, millel oma geograafilisest asukohast tulenevalt oleks liiga keeruline kolmandat põllumajanduskultuuri lisada. Selleks et tagada põllumajanduskultuuride mitmekesistamise meetme all osutatud kohustuste täitmine proportsionaalsel, mittediskrimineerival ja keskkonnakaitset tõhustaval viisil, peaks komisjonil olema õigus võtta vastu teatavaid õigusakte seoses täiendavate perekondade ja liikide tunnustamisega ning selliste eeskirjade sätestamisega, mis käsitlevad eri põllumajanduskultuuride osakaalu täpse arvutamise kohaldamist.*

(42) *Püsirohumaad keskkonnakasu ning eelkõige CO₂ sidumise eesmärgil tuleks ette näha püsirohumaad säilitamine. See kaitse peaks koosnema künnikeelust ja maakasutuse muutmise keelust kõige keskkonnatundlikemates piirkondades Natura 2000 aladel, mis on hõlmatud direktiividega 92/43/EMÜ ja 2009/147/EÜ, ning üldisemast kaitsemeetmest, mis põhineb püsirohumaad suhtarvul muu kasutusotstarbega maaga võrreldes. Liikmesriikidele tuleks anda õigus täiendavalt piiritleda kõnealuste direktiividega hõlmamata keskkonnatundlikke piirkondi. Lisaks peaksid nad valima, millisel territoriaalsel tasandil tuleks seda suhtarvu kohaldada. Püsirohumaad tõhusa kaitsmise eesmärgil peaks komisjonil olema õigus võtta vastu teatavaid õigusakte, et määratleda raamistik, mille alusel liikmesriigid määravad kindlaks püsirohumaad, mis ei ole hõlmatud direktiiviga 92/43/EMÜ või 2009/147/EÜ.*

I

(43) *Püsirohumaad ja kogu põllumajandusmaa suhtarvu õigesti kindlaksmääramise ja säilitamise tagamiseks peaks komisjonil olema õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, millega kehtestatakse kõnealuse suhtarvu määramise üksikasjalikud meetodid, püsirohumaad hooldamise üksikasjalikud eeskirjad ning konkreetsetele põllumajandustootjatele pandud tagasirajamise kohustuse asjakohane ajavahemik.*

- (44) *Ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-alasid tuleks luua eelkõige selleks, et kaitsta ja parandada elurikkust põllumajanduslikes majapidamistes. Ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-ala peaks seetõttu koosnema elurikkust otseselt mõjutavatest maa-aladest, nagu kesa, maastikuelemendid, terrassid, puhverribad, metsastatud alad ja agrometsandusalad, või põllumajanduslikes majapidamistes sisendite vähendatud kasutuse kaudu elurikkust kaudselt mõjutavatest maa-aladest, nagu püüdekultuuridega ja talvise taimkattega alad. Ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-aladega seoses sätestatud kohustusi tuleks kohaldada viisil, millega välditakse väiksematele põllumajanduslikele majapidamistele ebaproportsionaalse koormuse panemist võrreldes tõhustatud keskkonnakasuga. Erandid tuleks sätestada põllumajanduslike majapidamiste suhtes, mis juba täidavad ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-alade eesmäärke, olles märkimisväärses ulatuses kaetud rohumaa või kesaga. Erandid tuleks samuti kehtestada nende põllumajandustootjate suhtes, kes tegelevad põllumajandusega looduslikust eripärast tingitud piirangutega valdavalt metsaga kaetud piirkondades valdavalt metsaga kaetud liikmesriikides, kus on märkimisväärne maa kasutamata jätmise oht. Lisaks tuleks liikmesriikidele ja põllumajanduslikele majapidamistele sätestada võimalus täita kohustust piirkondlikult või ühiselt, et luua külgnevad ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-alad, mis on keskkonnale kasulikud. Lihtsustamise huvides peaks liikmesriikidel olema võimalik ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-alade mõõtmine standardida.*

- (45) Selleks et ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-alad loodaks tõhusalt ja ühetaoliselt, võttes samas arvesse liikmesriikide eripära, peaks komisjonil olema õigus võtta vastu teatavaid delegeeritud õigusakte, *millega kehtestatakse täiendavad kriteeriumid, mille alusel määratletakse alad ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-aladena; tunnustatakse muud ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-ala liigid; kehtestatakse teatud ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-ala liikide ümberarvestuskoeffitsiendid; kehtestatakse eeskirjad ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-ala rakendamise kohta liikmesriikide poolt piirkondlikul tasandil; kehtestatakse eeskirjad ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-alade säilitamise ühise täitmise kohta vahetus läheduses asuvate põllumajandusettevõtete poolt; luuakse raamistik liikmesriikide poolt kehtestatavate ja sellist vahetut lähedust määratlevate kriteeriumite jaoks; ning kehtestatakse metsa ja põllumajandusmaa vahelise suhtarvu kindlaksmääramise meetodid. Muude ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-ala liikide lisamisel peaks komisjon tagama, et nende eesmärk on parandada põllumajandusliku majapidamise üldist keskkonnatoimet, eelkõige seoses elurikkusega, mulla ja vee kvaliteedi parandamisega, maastiku säilitamisega ja kliimamuutusi leevendavate ja nendega kohanemist soodustavate eesmärkidega.*

- (46) Põllumajanduse säästva arengu edendamiseks looduslikust eripärast tingitud piirangutega aladel peaks liikmesriikidel olema võimalus kasutada osa oma otsetoetuste ülemmäärast selleks, et anda ***kõikidele sellistel aladel tegutsevatele põllumajandustootjatele või mõnel sellisel alal, kui liikmesriik nii otsustab***, tegutsevatele põllumajandustootjatele lisaks põhitoetusele ka iga-aastast pindalatoetust. Kõnealune toetus ei peaks asendama toetust, mida antakse maaelu arengu ***programmide*** raames ning seda ei tuleks anda põllumajandustootjatele, kes tegutsevad aladel, mis on määratud määruse (EÜ) nr 1698/2005 ■ kohaselt, ent mitte määruse (EL) nr .../2013* ■ kohaselt.

* Väljaannete talitus: palun lisada dokumendis PE-CONS 93/13 [maaelu arengu määrus] esitatud määruse number.

- (47) Põllumajandussektoris uue majandustegevuse väljatöötamine ja käivitamine tekitab noortele põllumajandustootjatele rahalisi raskusi ning seda tuleks võtta arvesse otsetoetuste jaotamisel ja suunamisel. Sellised algatused on olulised liidu põllumajandussektori konkurentsivõime seisukohalt ning seepärast tuleks ette näha sissetulekutoetus noortele põllumajandustootjatele, kes alustavad põllumajandusliku tegevusega, et lihtsustada neil tegevuse alustamist ning nende põllumajandusliku majapidamise struktuurilist kohendamist pärast alustamist. **Sel eesmärgil** peaksid liikmesriigid kasutama osa oma otsetoetuste riikliku ülemmäärast selleks, et anda **noortele põllumajandustootjatele** lisaks põhitoetusele ka iga-aastast toetust. **Liikmesriikidel peaks olema õigus määrata kindlaks kõnealuse toetuse arvutamise meetod ning kui selle meetodiga kaasneb kohustus kehtestada põllumajandustootjatele antava toetuse piirmäär, kehtestatakse see piirmäär liidu õiguse üldpõhimõtteid järgides.** Kuna see peaks hõlmama üksnes ettevõtte tegevuse alustamise perioodi ja mitte muutuma tegevusabiks, tuleks kõnealust toetust anda **maksimaalselt** viie aasta jooksul. **See peaks olema kättesaadav põllumajandusliku tegevusega alustavatele noortele põllumajandustootjatele, kes ei ole põhitoetuskava või ühtse pindalatoetuse kava kohase taotluse esitamise aastal vanemad kui 40 aastat.**
- (48) Toetusesaajate õiguste kaitse tagamiseks ja nende ebavõrdse kohtlemise vältimiseks peaks komisjonil olema õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte **seoses** tingimuste kindlaks määramisega, mille kohaselt võib juriidilist isikut käsitada noore põllumajandustootja toetuse saamise tingimustele vastavana ■ .

- (49) Liikmesriikidel tuleks lubada kasutada osa oma otsetoetuste riiklikust ülemmäärast tootmiskohustusega seotud toetuse maksmiseks teatavates sektorites **või piirkondades** selgelt määratletud juhtudel. Tootmiskohustusega seotud toetusteks kasutatavad vahendid peaksid olema piiratud asjakohase tasemega, võimaldades samal ajal sellist toetust anda liikmesriikides nende konkreetsetes eriolukordades olevates **sektorites või** piirkondades, kus teatavaid põllumajandusliku tootmise viise või teatavaid põllumajandussektoreid peetakse majanduslikel, keskkonnavalastel ja/või sotsiaalsetel põhjustel eriti tähtsaks. Liikmesriikidel tuleks lubada kõnealuseks toetuseks kasutada kuni **8 %** oma riiklikust ülemmäärast või **13 %** juhul, kui tootmiskohustusega seotud toetuse tase **ületab 5 %** vähemalt ühel aastal ajavahemikus 2010–2014, **või kui nad kohaldavad ühtse pindalatoetuse kava, kuni 31. detsembrini 2014. Selleks et säilitada tõuaretussektori valkudega seotud autonoomiat, võiks liikmesriikidel, kes otsustavad kasutada vähemalt 2 % oma riiklikust ülemmäärast valgurikaste kultuuride tootmise toetuseks, lubada suurendada eelnimetatud protsendimäärasid kuni 2 protsendipunkti võrra.** Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, kui teatavad konkreetsete tundlikud vajadused **sektoris või** piirkonnas on tõendatud ja komisjoni poolt heaks kiidetud, tuleks liikmesriigid lubada kasutada rohkem kui **13 %** oma riiklikust ülemmäärast. **Alternatiivina eelnimetatud protsendimääradele võivad liikmesriigid kasutada aastas kuni 3 miljonit eurot tootmiskohustusega seotud toetuse rahastamiseks.** Tootmiskohustusega seotud toetust tuleks anda üksnes määral, mis on vajalik senise tootmistaseme säilitamiseks asjaomastes sektorites või piirkondades. Kõnealune toetus peaks olema kättesaadav ka põllumajandustootjatele, kes 31. detsembril 2013 omavad määruse (EÜ) nr 1782/2003 ja määruse (EÜ) nr 73/2009 kohaselt jaotatud eritoetusõigusi ning kellel ei ole toetuskõlblikke hektareid toetusõiguste aktiveerimiseks. Seoses sellise vabatahtliku tootmiskohustusega seotud toetuse heakskiitmisega, mis ületab **13 %** liikmesriigiti määratud iga-aastasest riiklikust ülemmäärast, peaks komisjonil olema täiendavalt õigus võtta vastu rakendusakte ilma määrust (EL) nr 182/2011 kohaldamata.

- (50) Selleks et tagada liidu vahendite tõhus ja sihipärane kasutamine ning vältida topeltrahastamist muu sarnase toetusvahendi alusel, peaks komisjonil olema õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, **et kehtestada** vabatahtliku tootmiskohustusega seotud toetuse andmise tingimused ning eeskirjad, mis käsitlevad sellise toetuse koostõla muude liidu meetmetega ja toetuste kumuleerumist.
- (51) **Osa** määruse (EÜ) nr 73/2009 **kohaselt** puuvillasektorile antavast toetusest on jätkuvalt seotud põllumajanduskultuuri kasvupinna toetuskõlblike hektarite arvuga, et kindlustada end puuvilla tootmispiirkondades tootmise katkemise riski vastu, võttes arvesse kõiki asjakohaseid asjaolusid. See võimalus tuleks säilitada koostõlas eesmärkidega, mis on sätestatud 1979. aasta ühinemisaktile lisatud puuvilla käsitlevas protokollis nr 4.
- (52) Puuvilla eritoetuse tõhusa kohaldamise ja haldamise **tagamiseks** peaks komisjonil olema õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, et kehtestada eeskirjad ja tingimused maa ja sortide heakskiitmise kohta puuvilla eritoetuse **saamise eesmärgil**; eeskirjad **■** kõnealuse konkreetse toetuse andmise tingimuste, toetuskõlblikkuse nõuete ja agronoomiatavade kohta; tootmisharudevaheliste organisatsioonide heakskiitmise kriteeriumid; tootjate kohustused; ning eeskirjad, **millega reguleeritakse olukorda**, kui heakskiidetud tootmisharudevaheline organisatsioon ei **vasta** kõnealustele kriteeriumitele.

- (53) Nõukogu määruse (EÜ) nr 637/2008 ¹ 2. peatükis nõuti, et iga puuvilla tootev liikmesriik *esitaks* iga nelja aasta tagant ning esimest korda 1. jaanuariks **2009 komisjonile** nelja-aastase ümberkorraldamiskava projekti või esitaks enne 31. detsembrit 2009 ühe muudetud kaheksa-aastase ümberkorraldamiskava projekti. Kogemused on näidanud, et puuvillasektorit saaks paremini ümber korraldada muude meetmetega, sealhulgas määruse (EL) nr .../2013* alusel rahastatavate maaelu arengu programmide raames. Sellised meetmed võimaldaksid saavutada ka parema kooskõla muude sektorite meetmetega. *Siiski* tuleks austada ümberkorraldamiskavaga hõlmatud ettevõtjate omandatud õigusi ja õiguspäraseid ootusi. Seepärast tuleks lubada jätkata käimasolevate nelja- või kaheksa-aastaste ümberkorraldamiskavade kohaldamist kuni nende lõpuni, *ilma võimaluseta neid pikendada*. Nelja-aastastest ümberkorraldamiskavadest saadavad vahendid võiks seejärel alates 2014. aastast integreerida maaelu arengu meetmetele ettenähtud liidu saadaolevate vahendite alla. *Programmiperioodi arvestades* ei oleks kaheksa-aastaste ümberkorraldamiskavade lõppemisel saadaolevatest rahalistest vahenditest 2018. aastal maaelu arengu programmides kasu ning seepärast oleks kasulikum kanda need üle käesoleva määruse kohastesse toetuskavadesse, nagu on juba ette nähtud määrusega (EÜ) nr 637/2008. Seega kaotab määrus (EÜ) nr 637/2008 alates 1. jaanuarist 2014 või 1. jaanuarist 2018 asjakohasuse liikmesriikide puhul, kus kohaldati vastavalt nelja- või kaheksa-aastasteid programme ning tuleks seetõttu kehtetuks tunnistada.

¹ Nõukogu 23. juuni 2008. aasta määrus (EÜ) nr 637/2008, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1782/2003 ja kehtestatakse puuvillasektori riiklik ümberkorraldamiskava (ELT L 178, 5.7.2008, lk 1).

* Väljaannete talitus: palun lisada dokumendis PE-CONS 93/13 [maaelu arengu määrus] esitatud määruse number.

- (54) ***Liikmesriikidel tuleks lubada kehtestada*** lihtne ja eriomane toetuskava väikepõllumajandustootjate jaoks **■**, et vähendada halduskulusid, mis on seotud otsetoetuste haldamise ja kontrollimisega. Sel eesmärgil ***tuleks liikmesriikidel lubada kehtestada*** kas kindlasummaline toetus, mis asendab kõik otsetoetused, ***või toetus, mille aluseks on põllumajandustootjatele igal aastal maksmisele kuuluv summa***. Tuleks kehtestada formaalsuste ***lihtsustamist käsitlevad eeskirjad***, millega vähendatakse ***muu hulgas*** väikepõllumajandustootjate kohustusi, mis on seotud nt toetuse taotlemise, kliimat ja keskkonda säästvate põllumajandustavade, nõuetele vastavuse ja kontrolliga, nagu on sätestatud määruses (EL) nr .../2013*, ilma et see ohustaks reformi üldiste eesmärkide saavutamist, kusjuures väikepõllumajandustootjate suhtes kohaldatakse määruse (EL) nr .../2013* II lisas osutatud liidu õigusakte. Kõnealuse kava eesmärk on toetada liidu põllumajandusstruktuuris olemasolevaid väikepõllumajandustootjaid, ilma et see pärsiks struktuuride konkurentsivõimelisemaks muutumist. Seepärast peaks toetuse andmine ***põhimõtteliselt*** piirduma olemasolevate põllumajanduslike majapidamistega. ***Põllumajandustootjate osalemine toetuskavas peaks olema vabatahtlik. Selleks, et lihtsustamise teel tüüendavalt suurendada toetuskava mõju, peaks liikmesriikidel olema siiski lubatud teatud põllumajandustootjad toetuskavasse automaatselt lisada, millega kaasneks kõnealustele põllumajandustootjatele antav võimalus kavas osalemisest loobuda.***

* Väljaannete talitus: palun lisada dokumendis PE-CONS 94/13 [horisontaalne ÜPP määrus] esitatud määruse number.

- (55) **Õiguskindluse tagamiseks peaks komisjonil olema õigus võtta vastu** delegeeritud õigusakte, **et kehtestada** väikepõllumajandustootjate kavas osalemise **tingimused**, juhul kui osaleva põllumajandustootja olukord muutub.
- (56) Lihtsustamise huvides ja äärepoolseimate piirkondade eriolukorra arvestamiseks tuleks kõnealustes piirkondades hallata otsetoetusi määrusega (EL) nr **228/2013** kehtestatud toetusprogrammide raames. Seepärast ei peaks kõnealuste piirkondade suhtes kohaldama käesoleva määruse sätteid, mis on seotud põhitoetuskava ja **sellega seotud toetustega** ning tootmiskohustusega ning **väikepõllumajandustootjate kavaga**.

- (57) Käesoleva määruse kohaldamiseks ning selleks et otsetoetusi seirata, analüüsida ja hallata on vaja liikmesriikide teatisti. Käesolevas määruses *sätetatud* eeskirjade *nõuetekohase* kohaldamise *ning selliste teatiste kiire edastamise, tõhususe, täpsuse, kulutõhususe ja andmekaitsepõhimõtete koostõla tagamiseks* peaks komisjonil olema õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, *et kehtestada* vajalikud meetmed seoses teatistega, mida liikmesriigid peavad edastama *komisjonile*, või otsetoetuste kontrollimise, seire, hindamise ja auditeerimisega ning rahvusvaheliste kokkulepetega *sätetatud nõuete järgimisega*, sealhulgas kõnealuste kokkulepete kohaste teavitamisnõuetega, ning et kehtestada esitatava teabe laadi ja liiki käsitlevad *täiendavad* eeskirjad, sätestada *töödeldavate andmete kategooriad ja maksimaalne andmete säilitamise aeg*, juurdepääsuõigus teabele või teabesüsteemidele ning teabe avaldamise tingimused.

(58) *Otsetoetuste kohaldamise eesmärgil kogutud isikuandmeid tuleks töödelda viisil, mis on kooskõlas kõnealuste eesmärkidega. Samuti tuleks need muuta anonüümseks ning koondada, kui neid töödeldakse seire või hindamise eesmärgil, ning kaitsta neid vastavalt liidu õigusele, mis käsitleb üksikisikute kaitset isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumist, eelkõige vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 95/46/EÜ¹ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 45/2001². Andmesubjekte tuleks teavitada nende isikuandmete töötlemisest ning nende andmekaitsealastest õigustest.*

(59) *Euroopa andmekaitseinspektoriga konsulteeriti ja ta esitas oma arvamuse 14. detsembril 2011³.*

(60) Selleks et tagada sujuv üleminek määrusega (EÜ) nr 73/2009 kehtestatud korralt käesoleva määruse sätetele, peaks komisjonil olema õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, millega kehtestada vajalikud meetmed, kaitsmaks põllumajandustootjate omandatud õigusi ja õiguspäraseid ootusi.

¹ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiv 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31).*

² *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1).*

³ *ELT C 35, 9.2.2012, lk 1.*

- (61) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused ning vältida ebaõiglast konkurentsi või diskrimineerimist põllumajandustootjate vahel, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused, et määrata Horvaatia puhul kindlaks demineerimise riiklikku erireservi kantav summa; kehtestada iga-aastane riiklik ülemmäär seoses põhitoetuskavaga; võtta vastu eeskirjad, mis käsitlevad toetusõiguste jaotamise taotlusi; võtta meetmeid, mis on seotud aktiveerimata toetusõiguste tagastamisega riiklikku reservi; kehtestada kord seoses riiklike asutuste teavitamisega toetusõiguste üleandmisest ning seoses sellise teavitamise tähtaegadega; fikseerida ühtse pindalatoetuse kava iga-aastased riiklikud ülemmäärad; võtta vastu eeskirjad toetusõiguste jaotamise aastal jaotatavate toetusõiguste saamiseks esitatud taotluste kohta, kui liikmesriigid lähevad üle põhitoetuskavale; teatiste esitamise ajakava ja kord seoses konkreetsete kohustuste või sertifitseerimissüsteemidega; fikseerida ümberjaotava toetuse iga-aastased ülemmäärad. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas määrusega (EL) nr 182/2011.
- (62) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused ning vältida ebaõiglast konkurentsi või diskrimineerimist põllumajandustootjate vahel, tuleks komisjonile samuti anda rakendamisvolitused, et võtta vastu eeskirjad, mis käsitlevad liikmesriikide teatiste esitamise menetlust, sealhulgas teatiste esitamise ajakava, ning komisjoni poolt läbiviidavat hindamist seoses samaväärsete tavadega; võtta vastu teatud piirmäärad, mille abil tehakse kindlaks püsirohumaa säilitamise kohustuse täitmine; kehtestada toetuse iga-aastane ülemmäär kliimat ja keskkonda säästvate põllumajandustavade korral; kehtestada toetuse iga-aastane ülemmäär looduslikust eripärast tingitud piirangutega aladel ning kehtestada noortele põllumajandustootjatele antava toetuse iga-aastane ülemmäär. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas määrusega (EL) nr 182/2011.

(63) *Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused ning vältida ebaõiglast konkurentsi või diskrimineerimist põllumajandustootjate vahel, tuleks komisjonile samuti anda rakendamisolitused, et kehtestada vabatahtliku tootmiskohustusega seotud toetuse iga-aastane ülemmäär; võtta vastu eeskirjad vabatahtliku tootmiskohustusega seotud toetuse raames tehtavate otsuste hindamise ja heakskiitmise korra kohta; võtta vastu eeskirjad heakskiitmise menetluse ja tootjatele kõnealusest heakskiitmisest teatamise kohta seoses maa ja sortide heakskiitmise korraga puuvilla eritoetuse puhul; kehtestada eeskirjad puuvilla eritoetuse summa vähendamise arutamise kohta; võtta vastu üldiste teavitamisnõuete ja -meetodite eeskirjad; ning võtta vajalikke ja õigustatud meetmeid, et lahendada eriolukorras konkreetseid probleeme. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas määrusega (EL) nr 182/2011.*

- (64) *Küireloomuliste probleemide lahendamiseks ühes või mitmes liikmesriigis, tagades samal ajal otsetoetuste süsteemi järjepidevuse, peaks komisjon võtma vastu viivitamata kohaldatavaid rakendusakte, nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, mil erakorralised asjaolud mõjutavad toetuse andmist ja ohustavad käesolevas määruses sätestatud toetuskavade alusel maksete tegelikku tegemist.*
- (65) *Kuna käesoleva määruse eesmärke ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab neid käesoleva määruse ja ÜPP muude vahendite vaheliste seoste, maapiirkondade vaheliste erinevuste ning liikmesriikide rahaliste vahendite piiratuse tõttu laienenud liidus paremini saavutada liidu tasandil mitmeks aastaks tagatud liidu rahastamise kaudu ja keskendudes selgelt kindlaks määratud prioriteetidele, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.*

- (66) *Kuna määruse (EÜ) nr 73/2009 kohaldamist on vaja jätkata 2014. aastal, tuleks käesolevat määrust hakata kohaldama alates 1. jaanuarist 2015. Sellegipoolest võimaldavad käesoleva määruse teatavad sätted, mis käsitlevad sammastevahelist paindlikkust, liikmesriikidel teha otsuseid ning teatada nendest komisjonile 31. detsembriks 2013. Peale selle nõuavad mõned muud käesoleva määruse sätted meetmete võtmist 2014. aastal. Seepärast tuleks kõnealuseid sätteid kohaldada käesoleva määruse jõustumisest alates.*
- (67) *Kavandatud meetmete tõrgeteta rakendamiseks valmistumise kiireloomulisuse tõttu peaks käesolev määrus jõustuma Euroopa Liidu Teatajas avaldamise päeval,*

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I JAOTIS

REGULEERIMISALA JA MÕISTED

Artikkel 1

Reguleerimisala

Käesoleva määrusega kehtestatakse:

- a) I lisas loetletud toetuskavade alusel otse põllumajandustootjatele antavate toetuste („otsetoetused”) ühiseeskirjad;
- b) erieeskirjad, mis käsitlevad:
 - i) põllumajandustootjate põhitoetust („**põhitoetuskava**”) ja **lihtsustatud üleminekukava** („**ühtse pindalatoetuse kava**”);
 - ii) **vabatahtlikku riiklikku üleminekutoetust põllumajandustootjatele;**
 - iii) **vabatahtlikku ümberjaotavat toetust;**
 - iv) toetust põllumajandustootjatele, kes järgivad kliimat ja keskkonda säästvaid **põllumajandustavasid;**
 - v) vabatahtlikku toetust põllumajandustootjatele looduslikust eripärast tingitud piirangutega aladel;

- vi) toetust põllumajanduslikku tegevust alustavatele noortele põllumajandustootjatele;
- vii) vabatahtlikku tootmiskohustusega seotud toetuse kava;
- viii) puuvilla eritoetust;
- ix) **vabatahtlikku** lihtsustatud kava väikepõllumajandustootjatele;
- x) Bulgaarial, Horvaatial ja Rumeenial otsetoetusi täiendada võimaldavat raamistikku.

Artikkel 2

I lisa muutmine

Õiguskindluse tagamiseks on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 70 vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse I lisas sätestatud toetuskavade loetelu **määral, mis on vajalik selleks, et võtta arvesse toetuskavasid käsitlevaid uusi seadusandlikke akte, mida võidakse vastu võtta pärast käesoleva määruse jõustumist.**

Artikkel 3

Äärepoolseimad piirkonnad ja Egeuse mere väikesaared

Artiklit 11 ei kohaldata *ELi toimimise lepingu* artiklis 349 osutatud liidu piirkondade („äärepoolseimad piirkonnad”) suhtes ja määruse (EL) nr **229/2013** kohaselt Egeuse mere väikesaartel antavate otsetoetuste suhtes.

Käesoleva määruse III, IV ja V jaotist ei kohaldata äärepoolseimate piirkondade suhtes.

Artikkel 4

Mõisted ja seonduvad sätted

1. Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:
 - a) „põllumajandustootja” – füüsiline või juriidiline isik või selliste isikute rühm, *olenemata* sellest, milline on selle rühma ja rühma liikmete õiguslik seisund ■ siseriikliku õiguse järgi, kelle põllumajanduslik majapidamine asub *aluslepingute territoriaalses kohaldamisalas*, nagu on määratletud *ELi lepingu* artiklis 52 koostoimes *ELi toimimise lepingu* artiklitega 349 ja 355, ning kes tegeleb põllumajandusliku tegevusega;

- b) „põllumajanduslik majapidamine” – kõik põllumajandustootja poolt juhitud ja põllumajanduslikuks tegevuseks kasutatavad üksused, mis asuvad sama liikmesriigi territooriumil;
- c) „põllumajanduslik tegevus” –
- i) põllumajandustoodete kasvatamine või **tootmine**, sealhulgas saagikoristus, lüpsikarja pidamine, põllumajandusloomade aretamine ja pidamine, **või**
 - ii) põllumajandusmaa hoidmine karjatamiseks või harimiseks sobilikus seisukorras ilma **tavapärasest** erinevaid põllumajandusmeetodeid või -masinaid vajava **ettevalmistava tegevuseta, lähtudes kriteeriumidest, mis liikmesriigid määravad kindlaks komisjoni poolt kehtestatud raamistikust lähtudes**, või
 - iii) liikmesriikide poolt määratletud minimaalne tegevus **põllumajandusmaal**, mis on looduslikult karjatamiseks või harimiseks sobilikus seisukorras;
- d) „põllumajandustooted” – **aluslepingute I lisas loetletud** tooted, välja arvatud kalatooted, ning puuvill;

- e) „põllumajandusmaa” – põllumaa, püsirohumaa **ja püsikarjamaa** või püsikultuuride all olev maa-ala;
- f) „põllumaa” – põllumajanduskultuuride tootmiseks haritav maa või kesa, mida saab kasutada põllumajanduskultuuride tootmiseks, sealhulgas tootmisest kõrvalejätud maa vastavalt määruse (EÜ) nr 1257/1999 artiklitele 22, 23 ja 24, määruse (EÜ) nr 1698/2005 artiklile 39 ning määruse (EÜ) nr .../2013* artiklile 28, olenemata sellest, kas maa on kasvuhoonete all või püsi- või äravõetava katte all;
- g) „püsikultuurid” – külvikorravälised kultuurid, välja arvatud püsirohumaa **ja püsikarjamaa**, mis võtavad maa enda alla vähemalt viieks aastaks **või kauemaks** ja annavad korduvat saaki, sealhulgas puukoolid ja lühikese raieringiga madalmets;
- h) „püsirohumaa **ja püsikarjamaa (koos „püsirohumaa”)**” – maa, mida kasutatakse rohu või muude rohttaimede kasvatamiseks kas looduslikul viisil (isekülvi teel) või harimise teel (külvamise teel), ning mis ei ole põllumajandusliku majapidamise külvikorraga hõlmatud viis aastat **või kauem**; see võib hõlmata muid liike, **nagu karjatamiseks sobivad põõsad ja/või puud**, tingimusel et rohi või muud rohttaimed jäävad valdavaks, **samuti, liikmesriikide otsuse korral, karjatamiseks sobiv ja kohalike tavadega seotud maa, kus rohi ja muud rohttaimed ei ole tavapäraselt karjamaal ülekaalus**;

* Väljaannete talitus: palun lisada dokumendis PE-CONS 93/13 [maaelu arengu määrus] esitatud määruse number.

- i) „rohi või muud rohttaimed” – kõik rohttaimed, mis tavapäraselt leiduvad looduslikel karjamaadel või mis tavaliselt sisalduvad seemnete segudes, mis on mõeldud liikmesriigi karja- või rohumaade jaoks, ükskõik kas neid kasutatakse karjatamiseks või mitte;
- j) „puukoolid” – noorte puittaimedega kaetud alad, kus puid kasvatatakse avamaal hilisema ümberistutamise jaoks:
- viinapuu- ja alustekoolid;
 - viljapuukoolid ja marjaistikute kasvatamine;
 - dekoratiivtaimeaiad;
 - metsapuukoolid, välja arvatud need, kus kasvatatakse metsamaal puid põllumajandusliku majapidamise enda vajadusteks;
 - **puukoolid, kus kasvatatakse** puid ja põõsaid aedadesse, parkidesse, tee äärde ja mulletele istutamiseks (nt hekitaimed, roosipuud ja muud dekoratiivpõõsad, dekoratiivsed okaspuud), sealhulgas nende istikud ja seemikud;

- k) „lühikese raieringiga madalmets” – maa-alad, kus kasvatatakse CN-koodi **06 02 9041** alla kuuluvaid puuliike, mille määratlevad liikmesriigid ja mis hõlmavad puittaimi, mitmeaastaseid taimi, pookealuseid või pärast koristamist mulda **jäävaid** juuremugulaid, mis järgmisel hooajal ajavad uusi võrseid, ning mille maksimaalse raietsükli määravad kindlaks liikmesriigid;
- l) „müük” – *maa või toetusõiguste müük või muu lõplik omandiõiguse üleminek; see ei hõlma maa müüki juhul, kui maa antakse üle ametiasutustele või avalikes huvides kasutamiseks ning omandiõiguse üleminek toimub mittepõllumajanduslikel eesmärkidel;*
- m) „rentimine” – *rentimine või sarnast liiki ajutised tehingud;*
- n) „üleandmine” – *maa või toetusõiguste rentimine või müük või tegeliku või eeldatava pärandi teel üleandmine või muu lõplik üleandmine; see ei hõlma toetusõiguste tagastamist rendilepingu lõppemisel.*

2. **Liikmesriik:**

- a) *määrab kindlaks kriteeriumid, millele põllumajandustootjad peavad vastama, et täita kohustust hoida põllumajandusmaa karjatamiseks või harimiseks sobilikus seisukorras, nagu on osutatud lõike 1 punkti c alapunktis ii;*
- b) *kui see on liikmesriigis kohaldatav, määratleb minimaalse tegevuse maa-aladel, mis on looduslikult karjatamiseks või harimiseks sobilikus seisukorras, nagu on osutatud lõike 1 punkti c alapunktis iii;*
- c) *määratleb lühikese raieringiga madalmetsa kuuluvad puuliigid ja nende puuliikide maksimaalse raietsükli, nagu on osutatud lõike 1 punktis k.*

Liikmesriik võib otsustada, et karjatamiseks sobivat ja kohalike tavadega seotud maad, kus rohi ja muud rohttaimed ei ole tavapäraselt karjamaal ülekaalus, käsitatakse püsirohumaana, nagu on osutatud lõike 1 punktis h.

3. **Õiguskindluse tagamiseks** on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 70 vastu delegeeritud õigusakte, **millega kehtestatakse:**

I

- a) raamistik, millest lähtuvalt liikmesriigid **kehtestavad** kriteeriumid, millele põllumajandustootjad **peavad vastama, et täita** kohustust **hoida** põllumajandusmaa karjatamiseks või harimiseks sobilikus seisukorras, nagu on osutatud lõike 1 punkti c **alapunktis ii;**
- b) **raamistik, millest lähtuvalt liikmesriigid määratlevad minimaalse tegevuse põllumajandusmaal, mis on looduslikult karjatamiseks või harimiseks sobilikus seisukorras, nagu on osutatud lõike 1 punkti c alapunktis iii;**
- c) **I** kriteeriumid, et määrata kindlaks rohu ja muude rohttaimede ülekaal, **ja kriteeriumid, et teha kindlaks** lõike 1 punktis h osutatud kohalikud tavad.

II JAOTIS

OTSETOETUSTE ÜLDSÄTTED

1. PEATÜKK

Otsetoetuste ühiseeskirjad

Artikkel 5

Ühise põllumajanduspoliitika üldsätted

Käesolevas määruses sätestatud toetuskavade suhtes kohaldatakse määrust (EL) nr .../2013 ning kõnealuse määruse kohaselt vastu võetud õigusnorme.*

Artikkel 6

Riiklikud ülemmäärad

1. Igale liikmesriigile on iga aasta kohta sätestatud II lisas riiklik ülemmäär, milleks on kõikide jaotatud toetusõiguste, riikliku *või piirkondliku* reservi ning kooskõlas artiklitega 42, 47, 49, 51 ja 53 kehtestatud ülemmäärade koguväärtus.

* Väljaannete talitus: palun lisada dokumendis PE-CONS 94/13 [horisontaalne ÜPP määrus] esitatud määruse number.

Kui liikmesriik kasutab artikli 22 lõikes 2 sätestatud võimalust, võib II lisas kõnealuse liikmesriigi suhtes sätestatud riiklikku ülemmäära asjaomase aasta osas ületada summa võrra, mis arvutatakse kõnealuse lõike kohaselt.

2. *Erandina lõikest 1 on iga ühtse pindalatoetuse kava kohaldava liikmesriigi iga aasta kohta sätestatud riiklik ülemmäär, mis hõlmab vastavalt artiklitele 36, 42, 47, 49, 51 ja 53 kehtestatud ülemmäärasid, II lisas sätestatud riiklik ülemmäär.*
3. Selleks et võtta arvesse muudatusi antavate otsetoetuste maksimaalsetes kogusummades, sealhulgas artikli 14 kohaselt liikmesriikide tehtavatest otsustest ja artikli 20 lõike 2 kohaldamisest tulenevaid muudatusi, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 70 vastu delegeeritud õigusakte, millega **kohandatakse** II lisas sätestatud riiklikke ülemmäärasid.

Artikkel 7

Netoülemmäärad

1. Ilma et see piiraks artikli 8 kohaldamist, ei või otsetoetuste kogusumma, mida võib liikmesriigis asjaomase kalendriaasta kohta kooskõlas III, IV ja V jaotisega pärast artikli 11 kohaldamist anda, ületada III lisas sätestatud vastavat ülemmäära ■ .

Kui liikmesriigis *antavate* otsetoetuste kogusumma ületaks III lisas sätestatud ülemmäärasid, vähendab kõnealune liikmesriik kõigi otsetoetuste, välja arvatud määruste (EL) nr 228/2013 ja (EÜ) nr 229/2013 kohaselt antavate otsetoetuste summasid lineaarselt.

2. Artiklis 11 osutatud toetuste *vähendamisest* tekkivad hinnangulised summad, mis kajastavad II lisas sätestatud riikliku ülemmäära, millele lisatakse artikli 58 kohane toetusmaks, ja III lisas sätestatud netoülemmäära vahelist erinevust, tehakse igale liikmesriigile iga kalendriaasta kohta kättesaadavaks liidu toetusena Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) rahastatavate maaelu arengu programmide raames võetavate meetmete jaoks, nagu on täpsustatud määruses (EL) nr .../2013*.

* Väljaannete talitus: palun lisada dokumendis PE-CONS 93/13 [maaelu arengu määrus] esitatud määruse number.

3. *Selleks et võtta arvesse muudatusi antavate otsetoetuste maksimaalsetes kogusummades, sealhulgas artikli 14 kohaselt liikmesriikide tehtavatest otsustest tulenevaid muudatusi, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 70 vastu delegeeritud õigusakte III lisas sätestatud ülemäärade kohandamiseks.*

Artikkel 8

Finantsdistsipliin

1. Määruse (EL) nr .../2013* artikli 26 kohaselt kindlaks määratud kohandamise määra kohaldatakse üksnes **2 000** eurot ületavate otsetoetuste suhtes, mida antakse põllumajandustootjatele asjaomasel kalendriaastal.
2. Artiklis 16 sätestatud otsetoetuste järkjärgulise kehtestamise *tulemusel* kohaldatakse käesoleva artikli lõiget 1 Bulgaaria ja Rumeenia suhtes alates 1. jaanuarist **2016**.

Artiklis 17 sätestatud otsetoetuste järkjärgulise kehtestamise tulemusel kohaldatakse käesoleva artikli lõiget 1 Horvaatia suhtes alates 1. jaanuarist 2022.

3. *Selleks et tagada otsetoetuste kohandamise nõuetekohane kohaldamine finantsdistsipliini silmas pidades, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 70 vastu delegeeritud õigusakte, millega kehtestatakse eeskirjad liikmesriikide poolt põllumajandustootjate suhtes vastavalt käesoleva artikli lõikele 1 kohaldatavate vähendamiste arvutamise aluse kohta.*

* Väljaannete talitus: palun lisada dokumendis PE-CONS 94/13 [horisontaalne ÜPP määrus] esitatud määruse number.

4. *Juriidiliste isikute või füüsiliste või juriidiliste isikute rühma puhul võivad liikmesriigid kohaldada lõikes 1 osutatud kohandamist kõnealuste juriidiliste isikute liikmete või rühma liikmete tasandil, kui siseriikliku õigusega on nende üksikliikmetele sätestatud õigused ja kohustused, mis on võrreldavad põllumajandusliku majapidamise juhi staatuses oleva füüsilisest isikust põllumajandustootja õiguste ja kohustustega, eelkõige seoses nende majandusliku, sotsiaalse ja maksualase seisundiga, tingimusel et nad on andnud panuse asjaomaste juriidiliste isikute või rühmade põllumajandusstruktuuride tugevdamisesse.*

Artikkel 9

Aktiivne põllumajandustootja

1. Otsetoetusi ei anta füüsilistele või juriidilistele isikutele ega füüsiliste või juriidiliste isikute rühmadele **■**, kelle põllumajandusmaad on põhiliselt maa-alad, mis on looduslikult karjatamiseks või harimiseks sobilikus seisukorras ning kus ei toimu artikli 4 lõike 2 **punkti b** kohaselt liikmesriikide määratletavat minimaalset tegevust **■**.

2. *Otsetoetusi ei anta füüsilistele või juriidilistele isikutele ega füüsiliste või juriidiliste isikute rühmadele, kes haldavad lennujaamu, veerajatisi, alalisi spordiväljakuid või puhkealasid või osutavad raudtee- või kinnisvarateenuseid.*

Lükkmesriigid võivad vajaduse korral objektiivsete ja mittediskrimineerivate kriteeriumite alusel otsustada lisada esimeses lõigus loetletutele muid sarnaseid mittepõllumajanduslikke ettevõtteid või tegevusi ning hiljem otsustada need loetelust välja jätta.

Esimese või teise lõigu reguleerimisalasse kuuluvat isikut või isikute rühma käsitatakse siiski aktiivse põllumajandustootjana, kui ta esitab liikmesriikide poolt nõutavas vormis kontrollitavad tõendid mis tahes järgmise kohta:

- a) et otsetoetuste iga-aastane summa on vähemalt 5 % kogutulust, mida ta on saanud mittepõllumajanduslikust tegevusest kõige viimasel eelarveaastal, mille kohta tal on olemas vastavad tõendid;*
- b) et tema põllumajanduslik tegevus ei moodusta tühist osa tema majandustegevusest;*
- c) et tema põhiline tegevus või äriühingu eesmärk on põllumajanduslik tegevus.*

3. *Lisaks lõigetele 1 ja 2 võivad liikmesriigid objektivsete ja mittediskrimineerivate kriteeriumite alusel otsustada, et otsetoetusi ei anta füüsilistele või juriidilistele isikutele ega füüsiliste või juriidiliste isikute rühmadele, kelle:*
- a) *põllumajanduslik tegevus moodustab üksnes ebaolulise osa nende isikute üldisest majandustegevusest ja/või*
 - b) *põhiline tegevus või äriühingu eesmärk ei ole põllumajanduslik tegevus.*
4. *Lõikeid 2 ja 3 ei kohaldata põllumajandustootjate suhtes, kelle saadud otsetoetused ei ületanud eelmise aasta kohta teatud summasid. Liikmesriigid otsustavad sellise summa objektivsete kriteeriumite, nagu näiteks nende riiklik või piirkondlik eripära, alusel ning see summa ei ületa 5 000 eurot.*

5. *Selleks et tagada põllumajandustootjate õiguste kaitsmine*, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 70 vastu delegeeritud õigusakte, **■** millega kehtestatakse:
- a) *kriteeriumid selliste juhtumite kindlaks määramiseks, mille puhul põllumajandustootja põllumaad käsitatakse põhiliselt maa-alana, mis on looduslikult karjatamiseks või harimiseks sobilikus seisukorras;*
 - b) *kriteeriumid põllumajanduslikust ja mittepõllumajanduslikust tegevusest saadud tulu eristamiseks;*
 - c) *kriteeriumid lõigetes 2 ja 4 osutatud otsetoetuste summa kindlaks määramiseks, eelkõige seoses otsetoetustega toetusõiguste jaotamise esimesel aastal, kui toetusõiguste väärtus ei ole veel lõplikult kehtestatud, ja samuti seoses otsetoetustega uute põllumajandustootjate puhul;*

■

d) *kriteeriumid, millele põllumajandustootjad peavad vastama, et tõendada lõigete 2 ja 3 kohaldamisel, et nende põllumajanduslik tegevus ei moodusta ebaolulist osa nende üldisest majandustegevusest ning et nende põhiline tegevus või äriühingu eesmärk on põllumajanduslik tegevus.*

6. *Liikmesriigid teavitavad komisjoni otsusest, millele on osutatud lõigetes 2, 3 ja 4, hiljemalt 1. augustiks 2014, ning otsuse muutmise korral kahe nädala jooksul alates muutmisotsuse tegemise kuupäevast.*

Artikkel 10

Otsetoetuste saamise miinimumnõuded

1. Liikmesriik otsustab, millisel järgnevalt nimetatud juhtudest ei anta põllumajandustootjale otsetoetust:
 - a) asjaomasel kalendriaastal taotletav või antav otsetoetuste kogusumma enne määruse (EL) nr .../2013* artikli 63 **kohaldamist** on väiksem kui 100 eurot;
 - b) põllumajandusliku majapidamise toetuskõlblik pindala, millega seoses otsetoetusi taotletakse või antakse, on enne määruse (EL) nr .../2013* artikli 63 **kohaldamist** väiksem kui üks hektar.
2. Selleks et liikmesriik saaks võtta arvesse oma põllumajanduse struktuuri, võib ta kohandada lõike 1 punktides a ja b sätestatud künniseid IV lisas sätestatud piirides.

* Väljaannete talitus: palun lisada dokumendis PE-CONS 94/13 [horisontaalne ÜPP määrus] esitatud määruse number.

3. **Kui liikmesriik otsustab kohaldada pindalaga seotud künnist lõike 1 punkti b alusel, kohaldab ta sellest olenemata nimetatud lõike punkti a nende** põllumajandustootjate suhtes, kes saavad IV jaotises osutatud tootmiskohustusega seotud loomapidamistoetust ja kellel on **nimetatud künnisest** vähem hektareid.
4. Asjaomased liikmesriigid võivad otsustada, et lõiget 1 ei kohaldata äärpoolseimate piirkondade ja Egeuse mere väikesaarte suhtes.
5. Bulgaaria ja Rumeenia puhul arvutatakse lõike 1 punktis a osutatud taotletav või makstav summa 2015. aastaks V lisa **punktis A** sätestatud summa põhjal **█** .

Horvaatia puhul arvutatakse lõike 1 punktis a osutatud taotletav või makstav summa aastateks 2015–2021 VI lisa **punktis A** sätestatud summa põhjal. **█**

Artikkel 11

Toetuste vähendamine

1. **Liikmesriigid vähendavad III jaotise 1. peatüki alusel asjaomase kalendriaasta kohta põllumajandustootjale antavate otsetoetuste summat vähemalt 5 % võrra summa osast, mis ületab 150 000 eurot.**

█

2. *Enne lõike 1 kohaldamist võivad liikmesriigid sellest otsetoetuse summast, mida põllumajandustootjale asjaomasel kalendriaasta antakse III jaotise 1. peatüki alusel, maha arvata eelneval kalendriaastal põllumajandustootja poolt tegelikult makstud ja deklareeritud töötasud, mis on seotud põllumajandusliku tegevusega, sealhulgas tööhõivega seonduvad maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed. Kui andmed eelmisel kalendriaastal põllumajandustootja poolt tegelikult makstud ja deklareeritud töötasude kohta ei ole kättesaadavad, kasutatakse kõige uuemaid kättesaadavaid andmeid.*
3. *Kui liikmesriik otsustab anda III jaotise 2. peatüki kohaselt põllumajandustootjatele ümberjaotavat toetust ning kasutada selleks rohkem kui 5 % II lisas sätestatud iga-aastasest riiklikust ülemmäärast, võib ta otsustada käesolevat artiklit mitte kohaldada.*
- Kui liikmesriik otsustab anda III jaotise 2. peatüki kohaselt põllumajandustootjatele ümberjaotavat toetust ning kui artikli 41 lõikes 4 sätestatud piirmäärade kohaldamise tulemusel ei saa liikmesriik kasutada rohkem kui 5 % II lisas sätestatud iga-aastasest riiklikust ülemmäärast, võib ta otsustada käesolevat artiklit mitte kohaldada.*
4. *Põllumajandustootjatele, kelle puhul on kindlaks tehtud, et nad löid pärast 18. oktoobrit 2011 käesoleva artikli õiguslike tagajärgede ärahooldamiseks vajalikud tingimused kunstlikult, ei anta soodustust, mis seisneb toetuse vähendamise vältimises.*

5. *Juriidiliste isikute või füüsiliste või juriidiliste isikute rühma puhul võivad liikmesriigid kohaldada lõikes 1 osutatud vähendamist kõnealuste juriidiliste isikute või rühma liikmete tasandil, kui individuaalsete liikmete puhul sätestatakse siseriikliku õigusega õigused ja kohustused, mis on võrreldavad põllumajandusliku majapidamise juhi staatuses oleva üksiku põllumajandustootja õiguste ja kohustustega, eelkõige seoses nende majandusliku, sotsiaalse ja maksualase seisundiga, ning tingimusel, et nad on andnud panuse asjaomaste juriidiliste isikute või rühmade põllumajandusstruktuuride tugevdamisesse.*
6. *Liikmesriigid teatavad hiljemalt 1. augustiks 2014 komisjonile käesoleva artikli kohaselt tehtud otsustest ning aastatel 2015–2019 toimuvate vähendamiste hinnangulise tulemuse.*

Artikkel 12

Mitmekordne taotlemine

Toetuskõlblike hektarite arvule vastava pindala kohta, mille puhul on põllumajandustootja III jaotise 1. peatüki kohaselt esitanud põhitoetuse taotluse, võib esitada taotluse muu otsetoetuse või käesoleva määrusega hõlmamata muu toetuse saamiseks, kui käesolevas määruses ei ole sõnaselgelt sätestatud teisiti.

Artikkel 13

Riigiabi

Erinevalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr .../2013¹* artikli 211 lõikest 1 ei kohaldata **ELi toimimise lepingu** artikleid 107, 108 ja 109 toetuste suhtes, mida liikmesriigid annavad kooskõlas käesoleva määrusega.

Artikkel 14

Sammastevaheline paindlikkus

1. Hiljemalt **31. detsembriks** 2013 võivad liikmesriigid otsustada, et nad kasutavad EAFRDst rahastatavate maaelu arengu programmide raames võetavate meetmete jaoks, mis on täpsustatud määruses (EL) nr .../2013^{**}, lisatoetust kuni **15%** oma iga-aastasest riiklikust ülemmäärast kalendriaastaks 2014, mis on sätestatud määruse (EÜ) nr 73/2009 VIII lisas, ja iga-aastasest riiklikust ülemmäärast kalendriaastateks 2015–2019, mis on sätestatud käesoleva määruse II lisas. Selle tulemusel ei saa vastavat summat kasutada enam otsetoetuste andmiseks.

Esimeses **lõigus** osutatud otsusest teatatakse komisjonile hiljemalt **31. detsembriks 2013**. **Kõnealuse otsusega kehtestatakse** nimetatud lõigus osutatud **protsendimäär, mis võib kalendriaastate lõikes erineda**.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EL) nr .../2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1601/96, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007 (ELT L ...).

* Väljaannete talitus: palun lisada dokumendis PE-CONS 96/13 [ÜTK määrus] esitatud määruse number.

** Väljaannete talitus: palun lisada dokumendis PE-CONS 93/13 [maaelu arengu määrus] esitatud määruse number.

Liikmesriigid, kes ei tee esimeses lõigus osutatud otsust kalendriaasta 2014 kohta, võivad hiljemalt 1. augustiks 2014 vastu võtta kõnealuse otsuse kalendriaastate 2015–2019 kohta. Nad teavitavad komisjoni sellisest otsusest hiljemalt kõnealuseks kuupäevaks.

Liikmesriigid võivad otsustada käesolevas lõikes osutatud otsused läbi vaadata jõustumisega alates 2018. kalendriaastast. Sellise läbivaatamise tulemusel tehtavate otsustega ei saa vähendada protsendimäära, millest komisjoni teavitati vastavalt esimesele, teisele ja kolmandale lõigule. Liikmesriigid teavitavad komisjoni sellise läbivaatamise tulemusel tehtud otsustest hiljemalt 1. augustiks 2017.

2. *Hiljemalt 31. detsembriks 2013 võivad liikmesriigid, kes ei tee lõikes 1 osutatud otsust, otsustada kasutada otsetoetusteks kuni 15 % või* Bulgaaria, Eesti, Hispaania, Läti, Leedu, Poola, Portugali, Rumeenia, Slovakkia, Soome, Rootsi ja Ühendkuningriigi *puhul kuni 25% summast*, mis on eraldatud EAFRDst ajavahemikul 2015–2020 rahastatavate maaelu arengu programmide raames võetavate meetmete toetamiseks, nagu on täpsustatud määruses (EL) nr .../2013*. Selle tulemusel ei saa vastavat summat enam kasutada maaelu arengu programmi kohaste toetusmeetmete puhul.

* Väljaannete talitus: palun lisada dokumendis PE-CONS 93/13 [maaelu arengu määrus] esitatud määruse number.

Esimeses lõigus osutatud otsusest teavitatakse komisjoni hiljemalt 31. detsembriks 2013. Kõnealuse otsusega kehtestatakse nimetatud lõigus osutatud protsendimäär, mis võib kalendriaastate lõikes erineda.

Liikmesriigid, kes ei tee esimeses lõigus osutatud otsust eelarveaasta 2015 kohta, võivad hiljemalt 1. augustiks 2014 vastu võtta kõnealuse otsuse eelarveaastate 2016-2020 kohta. Nad teavitavad sellisest otsusest komisjoni hiljemalt kõnealuseks kuupäevaks.

Liikmesriigid võivad otsustada käesolevas lõikes osutatud otsused läbi vaadata jõustumisega eelarveaastate 2019 ja 2020 suhtes. Sellise läbivaatamise tulemusel tehtavate otsustega ei saa suurendada protsendimäära, millest komisjonile teatati vastavalt esimesele, teisele ja kolmandale lõigule. Liikmesriigid teavitavad komisjoni sellise läbivaatamise tulemusel tehtud otsustest hiljemalt 1. augustiks 2017.

Artikkel 15

Läbivaatamine

I lisas loetletud toetuskavasid kohaldatakse, ilma et see piiraks nende võimalikku läbivaatamist mis tahes ajal, et võtta arvesse majanduse arengut ja eelarveseisundit. *Kõnealuse läbivaatamise tulemusel võidakse võtta vastu seadusandlik akt, ELi toimimise lepingu artikli 290 kohane delegeeritud õigusakt või ELi toimimise lepingu artikli 291 kohane rakendusakt.*

2. PEATÜKK

Bulgaaria, Horvaatia ja Rumeenia suhtes kohaldatavad sätted

Artikkel 16

Otsetoetuste järkjärguline kasutuselevõtmine Bulgaarias ja Rumeenias

Bulgaaria ja Rumeenia puhul kehtestatakse 2015. aastaks artiklites 42, 47, 49, 51, 53 ja 65 kohaselt kindlaksmääratud toetuste ülemmäärad V lisa *punktis A* sätestatud summa põhjal.

Artikkel 17

Otsetoetuste järkjärguline kasutuselevõtmine Horvaatias

Horvaatias võetakse otsetoetused kasutusele järgmise ajakava kohaselt, kus juurdekasv on väljendatud protsendina 2022. aastast alates kohaldatavate otsetoetuste vastavast tasemest:

25 % 2013. aastal;

30 % 2014. aastal;

35 % 2015. aastal;

40 % 2016. aastal;

50 % 2017. aastal;

60 % 2018. aastal;

70 % 2019. aastal;

80 % 2020. aastal;

90 % 2021. aastal;

100 % alates 2022. aastast.

Artikkel 18

Täiendavad riiklikud otsetoetused ja otsetoetused Bulgaarias ja Rumeenias

1. Bulgaaria ja Rumeenia võivad 2015. aastal kasutada riiklikke otsetoetusi, et täiendada III jaotise 1. peatüki 1. 2 ja 3. jaos osutatud põhitoetuskava alusel antavaid toetusi. Kõnealuste toetuste kogusumma ei tohi ületada *V lisa punktis B* sätestatud asjakohast **summat**.
2. Bulgaaria võib 2015. aastal kasutada riiklikke otsetoetusi, et täiendada IV jaotise 2. peatükis osutatud puuvilla eritoetuse alusel antavaid toetusi. Kõnealuste toetuste kogusumma ei tohi ületada *V lisa punktis C sätestatud* asjakohast **summat**.
3. Täiendavaid riiklikke otsetoetusi antakse objektiivsete kriteeriumide alusel ja sellisel viisil, et oleks tagatud põllumajandustootjate võrdne kohtlemine ning turu- ja konkurentsimoонutuste ärahoidmine.

Artikkel 19

Täiendavad riiklikud otsetoetused Horvaatias

1. Kui komisjon annab selleks loa **■**, **võib** Horvaatia vajaduse korral **täiendada** I lisa loetletud toetuskavasid.
2. Antavate täiendavate riiklike otsetoetuste summa, mida võib asjaomasel aastal asjaomase toetuskava puhul maksta, on piiratud eriomase toetussummaga. Kõnealune toetussumma vastab järgmiste näitajate vahele:
 - a) asjaomase toetuskava puhul pärast artikli 17 **kohast** otsetoetuste täielikku kasutuselevõtmist 2022. kalendriaasta eest kättesaadav otsetoetuse summa

ning
 - b) asjaomase toetuskava puhul pärast artikli 17 **kohase** juurdekasvukava kohaldamist asjakohase kalendriaasta eest kättesaadav otsetoetuse summa.

3. Antavate täiendavate riiklike otsetoetuste kogusumma ei tohi ületada *VI* lisa *punktis B* vastava kalendriaasta puhul sätestatud ülemmäära.
4. Horvaatia võib objektiivsete kriteeriumide alusel ja pärast komisjonilt loa saamist kindlaks määrata antavate täiendavate riiklike otsetoetuste summad.
5. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega antakse *käesoleva artikli kohastele* toetuste jaoks luba, täpsustatakse asjaomaseid toetuskavasid ja määratakse kindlaks tase, mille ulatuses võib täiendavaid riiklikke otsetoetusi maksta.

Seoses täiendavate riiklike otsetoetustega, mis on ette nähtud IV jaotise 1. peatükis osutatud vabatahtliku tootmiskohustusega seotud toetuse täiendamiseks, täpsustatakse rakendusaktidega ka artikli 52 lõikes 3 osutatud teatavad põllumajanduslikud tootmisviisid või põllumajandussektorid, mis võivad olla seotud täiendavate riiklike otsetoetustega.

Nimetatud rakendusaktiga võetakse vastu artikli 71 lõigetes 2 või 3 osutatud menetlust kasutamata.

6. *Horvaatia* täiendavate riiklike otsetoetuste puhul on toetuskõlblikkuse tingimusteks käesoleva määrusega kehtestatud vastavate toetuskavade alusel ettenähtud toetuskõlblikkuse tingimused.

7. **Horvaatia täiendavaid riiklikke otsetoetusi** võib kohandada, kui see on **ÜPP** arengu tõttu vajalik ■ . Toetusi antakse objektiivsete kriteeriumide kohaselt ja sellisel viisil, et oleks tagatud põllumajandustootjate võrdne kohtlemine ning turu- ja **konkurentsimoonutuste** vältimine ■ .
8. Horvaatia esitab aruande täiendavate riiklike otsetoetuste rakendamismeetmete kohta hiljemalt rakendamisaastale järgneva aasta 30. juuniks. Kõnealune aruanne peab sisaldama vähemalt järgmist teavet:
- a) muudatused täiendavaid riiklikke otsetoetusi mõjutavas olukorras;
 - b) iga täiendava riikliku otsetoetuse kohta antud täiendava riikliku otsetoetuse toetusesaajate arv ja kogusumma, samuti ■ hektarid, loomade arv või muud ühikud, mille eest kõnealust täiendavat riiklikku otsetoetust anti;
 - c) aruanne antud täiendavate riiklike otsetoetustega seoses kohaldatud kontrollimeetmete kohta.

Artikkel 20

Horvaatia demineerimise riiklik erireserv

1. **2015.** aastast alates teatab Horvaatia iga aasta 31. jaanuariks komisjonile maa-alad, mis on tuvastatud kooskõlas määruse (EÜ) nr 73/2009 artikli 57a lõikega 10 ning mis on eelneval kalendriaastal põllumajandusmaana taas kasutusele võetud.

Samuti teatab Horvaatia komisjonile eelneva kalendriaasta 31. detsembril põllumajandustootjatele kättesaadavate toetusõiguste arvu ning demineerimise riiklikus erireservis kõnealusel kuupäeval veel kasutamata jäänud summa.

Esimese ja teise **lõiguga** ettenähtud teatised koostatakse vajaduse **korral** piirkonniti vastavalt käesoleva määruse artikli 23 lõike 1 määratlusele.

2. II lisa artikli 6 lõike 3 kohasel kohandamisel arvutab komisjon arvutab igal aastal summa, mis lisatakse kõnealuses lisa Horvaatia jaoks sätestatud summadele, et rahastada I lisa loetletud toetuskavade alusel käesoleva artikli lõikes 1 osutatud aladele antavat toetust. Kõnealune summa arvutatakse Horvaatia poolt käesoleva artikli lõike 1 kohaselt esitatud andmete põhjal ning Horvaatias asjaomasel aastal hektari kohta makstavate otsetoetuste hinnangulise keskmise alusel.

Maksimumsumma, mis lisatakse vastavalt esimesele **lõigule** kõigi Horvaatia poolt **käesoleva artikli** lõike 1 kohaselt **kuni 2022. aastani** teatatavate maa-alade alusel, on 9 600 000 eurot ning selle suhtes kohaldatakse otsetoetuste kasutuselevõtmise kava kooskõlas artikliga 17. Vastavad iga-aastased maksimumsummad **sätetatakse** VII lisas.

3. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega sätestatakse lõike 2 kohaselt lisatava summa osakaal; Horvaatia lisab vastava summa demineerimise riiklikusse erireservi toetusõiguste jaotamiseks lõikes 1 osutatud maa-aladele. **Kõnealune** osakaal arvutatakse **põhitoetuskava** riikliku **ülemmäära** ja II lisas sätestatud riikliku ülemmäära (enne lõike 2 kohast suurendamist) vahelise suhtarvu põhjal. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu vastavalt artikli 71 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusele.
4. Aastatel **2015–2022** kasutab Horvaatia demineerimise riiklikku erireservi toetusõiguste jaotamiseks põllumajandustootjatele demineeritud maa-ala alusel, mille põllumajandustootja on deklareerinud kõnealusel aastal, juhul kui:
 - a) kõnealune maa-ala koosneb toetuskõlblikest hektaritest artikli 32 lõigete 2–5 tähenduses;

- b) kõnealune maa-ala võeti taaskasutusele põllumajandusmaana eelneva kalendriaasta jooksul ja
 - c) maa-alast on komisjonile teatatud kooskõlas **käesoleva artikli** lõikega 1.
5. Käesoleva artikli alusel määratavate toetusõiguste väärtus kehtestatakse toetusõiguste riikliku või piirkondliku keskmise väärtuse põhjal toetusõiguste jaotamise aastal demineerimise riiklikus erireservis olemasoleva summa piires.
6. ***Selleks, et võtta arvesse tagajärgi, mis kaasnevad demineeritud maa-ala kasutuselevõtuga põllumajanduslikuks tegevuseks, millest Horvaatia on käesoleva artikli kohaselt teatanud,*** on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 70 vastu delegeeritud õigusakte, millega **█** kohandatakse VI **█** lisas sätestatud summasid.

III JAOTIS

PÕHITOETUSKAVA, ÜHTSE PINDALATOETUSE KAVA JA SEONDUVAD TOETUSED

1. PEATÜKK

Põhitoetuskava ja ühtse pindalatoetuse kava

1. JAGU

Põhitoetuskava kehtestamine

Artikkel 21

Toetusõigused

1. Põllumajandustootjad võivad põhitoetuskava raames toetust saada juhul, kui **1** :
 - a) *nad* saavad käesoleva määruse kohaselt toetusõigusi artikli 20 lõike 4 kohaselt jaotamise, artikli **24 või 39** kohaselt esimese jaotamise, artikli **30** kohaselt riiklikust reservist **või piirkondlikest** reservidest jaotamise või artikli **34** alusel üleandmise tulemusel, või

- b) nad vastavad artiklis 9 sätestatud tingimustele ning nende kasutuses on omandatud või liisitud toetusõigused liikmesriigis, kes on otsustanud olemasolevad toetusõigused kooskõlas lõikega 3 säilitada.*
2. Määruse (EÜ) nr 1782/2003 ja määruse (EÜ) nr 73/2009 kohaselt ühtse otsemakse kava alusel saadud toetusõiguste kehtivus lõpeb 31. detsembril **2014**.
3. *Erandina lõikest 2 võivad liikmesriigid, kes kehtestasid ühtse otsemakse kava määruse (EÜ) nr 1782/2003 III jaotise 5. peatüki I jao või III jaotise 6. peatüki alusel või määruse (EÜ) nr 73/2009 III jaotise 3. peatüki alusel, võtta hiljemalt 1. augustiks 2014 vastu otsuse olemasolevad toetusõigused säilitada. Nad teatavad sellisest otsusest komisjonile hiljemalt kõnealuseks kuupäevaks.*

4. *Kui liikmesriikides, kes teevad lõikes 3 osutatud otsuse, ületab määruse (EÜ) nr 1782/2003 ja määruse (EÜ) nr 73/2009 kohaselt kehtestatud omandatud või liisitud toetusõiguste arv, mis on põllumajandustootja kasutuses määruse (EL) nr .../2013* artikli 78 esimese lõigu punkti b kohaselt kehtestataval taotluse esitamise viimasel kuupäeval, toetuskõlblike hektarite arvu, mille põllumajandustootja on märkinud oma 2015. aasta toetuseaotluses vastavalt määruse (EL) nr .../2013* artikli 72 lõike 1 esimese lõigu punktile a, ning mis on tema kasutuses liikmesriigi määratud kuupäeval, mis ei ole hilisem, kui kõnealuses liikmesriigis toetuseaotluse muutmiseks määratud kuupäev, kaotavad toetuskõlblike hektarite arvu ületavad toetusõigused kehtivuse viimatinimetatud kuupäeval.*

Artikkel 22

Põhitoetuskava ülemmäär

1. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega sätestatakse **iga liikmesriigi kohta** põhitoetuskava iga-aastased riiklikud ülemmäärad, lahutades II lisas **sätestatud** iga-aastastest riiklikest ülemmääradest artiklite 42, 47, 49, 51 ja 53 kohaselt sätestatavad ülemmäärad. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 71 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

* Väljaannete talitus: palun lisada dokumendis PE-CONS 94/13 [horisontaalne ÜPP määrus] esitatud määruse number.

2. *Käesoleva artikli lõike 1 kohaselt iga liikmesriigi kohta arvatud summat võib suurendada summa võrra, mis on maksimaalselt 3 % II lisas kehtestatud asjaomasest iga-aastasest riiklikust ülemmäärast, pärast sellise summa lahutamist, mis tuleneb artikli 47 lõike 1 kohaldamisest asjakohasel aastal. Kui liikmesriik kasutab sellist suurendamise võimalust, võtab komisjon kõnealust suurendamist arvesse käesoleva artikli lõike 1 kohaselt põhitoetuskava iga-aastase riikliku ülemmäära kehtestamisel. Liikmesriigid teatavad sel eesmärgil komisjonile hiljemalt 1. augustiks 2014 iga-aastased protsendimäärad, mille võrra käesoleva artikli lõike 1 kohaselt arvatavat summat suurendatakse.*
3. *Liikmesriigid võivad oma lõikes 2 osutatud otsuse igal aastal läbi vaadata ja nad teavitavad komisjoni sellise läbivaatamise tulemusel tehtud otsusest hiljemalt selle kohaldamise aastale eelneva aasta 1. augustiks.*
4. Kõigi toetusõiguste ja riikliku reservi või piirkondlike reservide koguväärtus iga liikmesriigi puhul ja iga aasta kohta on võrdne vastava iga-aastase riikliku ülemmääraga, mille komisjon on sätestanud kooskõlas lõikega 1.

5. **Kui** komisjoni poolt lõike 1 kohaselt iga liikmesriigi kohta kehtestatud ülemmäär **on eelneva aasta ülemmäärast erinev tulenevalt otsustest, mis kõnealune liikmesriik võttis vastu vastavalt käesoleva artikli lõikele 3, artikli 14 lõike 1 kolmandale ja neljandale lõigule, artikli 14 lõike 2 kolmandale ja neljandale lõigule, artikli 42 lõikele 1, artikli 49 lõike 1 teisele lõigule, artikli 51 lõike 1 teisele lõigule või artiklile 53**, vähendab või suurendab kõnealune liikmesriik lineaarselt kõigi toetusõiguste väärtust, et tagada vastavus käesoleva artikli lõikega 4.

Artikkel 23

Riiklike ülemmäärade piirkondlik jaotamine

1. Liikmesriigid võivad hiljemalt **1. augustiks 2014** otsustada kohaldada põhitoeuskava piirkondlikul tasandil. Sel juhul määravad liikmesriigid piirkonnad kindlaks objektiivsete ja mittediskrimineerivate kriteeriumide kohaselt, nagu nende agronoomilised ja **sotsiaal**majanduslikud tunnused, piirkondlik põllumajanduspotentsiaal või nende institutsiooniline või haldusstruktuur.

Liikmesriigid, kes kohaldavad artiklit 36, võivad teha esimeses lõigus nimetatud otsuse hiljemalt põhitoeuskava rakendamise esimesele aastale eelneva aasta 1. augustiks.

2. Liikmesriigid jaotavad artikli 22 lõikes 1 osutatud *põhitoetuskava* iga-aastased riiklikud ülemmäärad piirkondade vahel objektiivsete ja mittediskrimineerivate kriteeriumide kohaselt.

Artikli 30 lõiget 2 mittekohaldavad liikmesriigid jaotavad ülemmäärad pärast artikli 30 lõikes 1 ette nähtud lineaarset vähendamist.

3. Liikmesriigid võivad otsustada, et neid piirkondlike ülemmäärasid muudetakse järk-järgult igal aastal vastavalt varem kindlaks määratud aastasele muutusele ning selliste objektiivsete ja mittediskrimineerivate kriteeriumide kohaselt nagu **■** põllumajanduspotentsiaal ja keskkonnakriteeriumid.
4. Lõike 2 või 3 kohaselt kindlaks määratud kohaldatavate piirkondlike ülemmäärade järgimiseks vähendavad või suurendavad liikmesriigid vajalikul määral toetusõiguste väärtust lineaarselt igas *asjakohases* piirkonnas.
5. ***Lõiget 1 kohaldavad liikmesriigid võivad otsustada lõpetada põhitoetuskava kohaldamise piirkondlikul tasandil alates nende määratud kuupäevast.***

6. **Lõike 1 esimest lõiku kohaldavad liikmesriigid** teavitavad komisjoni kõnealuses lõigus osutatud otsusest **ning** lõigete 2 ja 3 kohaldamiseks võetud meetmetest hiljemalt 1. augustiks 2014.

Lõike 1 teist lõiku kohaldavad liikmesriigid teavitavad komisjoni kõnealuses lõigus osutatud otsusest ning lõigete 2 ja 3 kohaldamiseks võetud meetmetest hiljemalt asjaomase aasta 1. augustiks.

Lõiget 1 kohaldavad liikmesriigid teavitavad komisjoni lõikes 5 osutatud otsusest hiljemalt kõnealuse otsuse rakendamise esimesele aastale eelneva aasta 1. augustiks.

Artikkel 24

Toetusõiguste esimene jaotamine

1. **Toetusõigused jaotatakse põllumajandustootjatele, kellel on käesoleva määruse artikli 9 kohaselt õigus saada otsetoetusi, tingimusel et:**
- a) **nad esitavad taotluse toetusõiguste saamiseks põhitoetuskava alusel 2015. aasta taotluste esitamise viimaseks kuupäevaks, mis kehtestatakse kooskõlas määruse (EL) nr .../2013* artikli 78 esimese lõigu punktiga b, välja arvatud vääramatu jõu või erandlike asjaolude korral, ja**
 - b) **neil oli 2013. aastal õigus kooskõlas määrusega (EÜ) nr 73/2009 saada otsetoetuste, riiklike üleminekutoetuste või täiendavate riiklike otsetoetuste taotluse alusel makseid enne määruse (EÜ) 73/2009 II jaotise 4. peatükis sätestatud vähendusi või väljaarvamisi.**

I

* Väljaannete talitus: palun lisada dokumendis PE-CONS 94/13 [horisontaalne ÜPP määrus] esitatud määruse number.

Esimest lõiku ei kohaldata liikmesriikides, kes kohaldavad käesoleva määruse artikli 21 lõiget 3.

Likmesriigid võivad jaotada toetusõigusi põllumajandustootjatele, kellel on käesoleva määruse artikli 9 kohaselt õigus saada otsetoetusi, kes vastavad esimese lõigu punktis a sätestatud tingimusele ja kes:

- a) *ei saanud 2013. aasta eest makseid käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud toetusetaotluse alusel, ning kes asjaomase liikmesriigi poolt vastavalt komisjoni määruse (EÜ) nr 1122/2009¹ artikli 11 lõikele 2 kindlaksmääratud kuupäeva seisuga taotlusaastal 2013:*
- i) *ühtse otsemakse kava kohaldavas liikmesriigis:*
- kasvatasid puu- ja köögivilja, säilituskartulit, seemnekartulit, dekoratiivtaimi hektarites väljendatud miinimumpindalal, kui asjaomane liikmesriik otsustab seada sellise nõude, või*
 - harisid viinamarjaistandusi või*
- ii) *kasutasid ühtse pindalatoetuse kava kohaldavates liikmesriikides üksnes põllumajandusmaad, mis ei olnud 30. juunil 2003 heas põllumajanduslikus seisundis, nagu on ette nähtud määruse (EÜ) nr 73/2009 artikli 124 lõikega 1;*
- b) *saavad 2014. aastal toetusõigusi riiklikust reservist ühtse otsemakse kava alusel kooskõlas määruse (EÜ) nr 73/2009 artiklitega 41 või 57, või*

¹ Komisjoni 30. novembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1122/2009, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 73/2009 üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses põllumajandustootjate otsetoetuskavade alusel makstavate toetuste nõuetele vastavusega, ümbersuunamisega ning ühtse haldus- ja kontrollisüsteemiga ning määruse (EÜ) nr 1234/2007 üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses veinisektori toetuskavade alusel makstavate toetuste nõuetele vastavusega (ELT L 316, 2.12.2009, lk 65).

c) *ei ole kunagi kasutanud omandatud või liisitud toetusõigusi, mis on kehtestatud määruse (EÜ) nr 73/2009 või määruse (EÜ) nr 1782/2003 alusel, ning kes esitavad kontrollitavad tõendid, et nad liikmesriigi poolt vastavalt määruse (EÜ) nr 1122/2009 artikli 11 lõikele 2 kindlaksmääratud kuupäeval taotlusaastal 2013 tootsid või kasvasid põllumajandustooteid, sealhulgas tegelesid saagikoristuse, lüpsikarja pidamise, põllumajandusloomade aretamise või pidamisega. Liikmesriigid võivad kõnealusele põllumajandustootjate kategooriale kehtestada objektiivseid ja mittediskrimineerivaid toetuskõlblikkuse lisakriteeriume seoses asjakohaste kutseoskuste, kogemuste või haridusega.*

2. Välja arvatud vääramatu jõu või erandlike asjaolude korral, võrdub põllumajandustootjale **2015. aastal** jaotatud toetusõiguste arv toetuskõlblike hektarite arvuga, mille põllumajandustootja deklareerib *oma toetusetaotluses* 2015. aastaks vastavalt **määruse (EL) nr .../2013*** artikli 72 lõike 1 esimesele lõigule, ning mis on põllumajandustootja kasutuses liikmesriigi määratud kuupäeval. Kõnealune kuupäev ei tohi olla hilisem, kui selles liikmesriigis sellise toetusetaotluse muutmiseks määratud kuupäev.

* Väljaannete talitus: palun lisada dokumendis PE-CONS 94/13 [horisontaalne ÜPP määrus] esitatud määruse number.

3. *Liikmesriigid võivad lõike 2 alusel jaotatavate toetusõiguste arvu suhtes kohaldada ühte või mitut lõiget 4–7 sätestatud piirangut.*
4. *Liikmesriik võib otsustada, et jaotatavate toetusõiguste arv võrdub toetuskõlblike hektarite arvuga, mille põllumajandusootja deklareeris 2013. aastal vastavalt määruse (EÜ) nr 73/2009 artikli 34 lõikele 2, või käesoleva artikli lõikes 2 osutatud toetuskõlblike hektarite arvuga, olenevalt sellest, kumb arv on väiksem. Horvaatia puhul ei mõjuta käesoleva võimaluse kasutamine toetusõiguste jaotamist demineeritud hektarite eest vastavalt käesoleva määruse artikli 20 lõikele 4.*
5. *Kui liikmesriigis deklareeritud käesoleva artikli lõikes 2 osutatud toetuskõlblike hektarite koguarv on üle 35 % suurem 2009. aastal deklareeritud toetuskõlblike hektarite koguarvust või Horvaatia puhul 2013. aastal deklareeritud toetuskõlblike hektarite koguarvust vastavalt määruse (EÜ) nr 73/2009 artiklile 35, võivad liikmesriigid pürata 2015. aastal jaotatavate toetusõiguste arvu kas 135 %ni või 145 %ni 2009. aastal või Horvaatia puhul 2013. aastal deklareeritud toetuskõlblike hektarite koguarvust vastavalt määruse (EÜ) nr 73/2009 artiklile 35.*

Liikmesriigid jaotavad seda võimalust kasutades põllumajandustootjatele vähendatud arvu toetusõigusi. Kõnealuse arvu arvutamiseks kohaldatakse proportsionaalset vähendust iga põllumajandustootja poolt 2015. aastal deklareeritud toetuskõlblike hektarite täiendava arvu suhtes, mis on lisandunud võrreldes määruse (EÜ) nr 73/2009 artikli 34 lõike 2 tähenduses toetuskõlblike hektarite arvuga, mille kõnealune põllumajandustootja oli deklareerinud oma toetusetaotluses 2011. aastal või Horvaatia puhul 2013. aastal, püramata sellega toetusõiguste jaotamist demineeritud hektaritele vastavalt käesoleva määruse artikli 20 lõikele 4.

6. *Liikmesriik võib põllumajandustootjale jaotatavate toetusõiguste arvu kehtestamise eesmärgil otsustada kasutada vähenduskoeffitsienti lõikes 2 osutatud toetuskõlblike hektarite suhtes, mis on püsirohumaal, mis asuvad piirkonnas, kus valitsevad rasked ilmastikutingimused, eriti kõrguse või muude looduslikust eripärast tingitud piirangute tõttu, nagu halb mulla kvaliteet, järsud nõlvad ja halb veevarustus.*
7. *Liikmesriik võib otsustada, et põllumajandustootjale jaotatud toetusõiguste arv võrdub käesoleva artikli lõikes 2 osutatud toetuskõlblike hektarite arvuga, kui tegemist ei ole viinamarjaistanduste hektaritega taotlusaastaks 2013 vastavalt määruse (EÜ) nr 1122/2009 artikli 11 lõikele 2 liikmesriigi poolt kindlaksmääratud kuupäeval, või põllumaa hektaritega, millel asuvad alaliselt kasvuhooned.*

8. Kui põllumajanduslik majapidamine või selle osa müüakse või renditakse, võivad käesoleva artikli lõikele **1** vastavad füüsilised või juriidilised isikud enne **2015. aasta taotluste esitamise viimast kuupäeva, mis kehtestatakse vastavalt määruse (EL) nr .../2013* artikli 78 esimese lõigu punktile b**, sõlmitud lepingu alusel anda käesoleva artikli lõike 1 kohase toetusõiguste saamise õiguse üle **ühele või mitmele põllumajandustootjale**, tingimusel et **viimatinimetatud vastavad** käesoleva määruse artiklis 9 sätestatud tingimustele.
9. **Lükmesriik võib otsustada kindlaks määrata põllumajandusliku majapidamise miinimumsuuruse, mida väljendatakse toetuskõlblike hektaritena, mille suhtes võib põllumajandustootja taotleda toetusõiguste jaotamiseks. Kõnealune miinimumsuurus ei ületa künniseid, mis on kehtestatud artikli 10 lõike 1 punkti b alusel koostoimes kõnealuse artikli lõikega 2.**
10. **Kui see on asjakohane, teavitavad liikmesriigid komisjoni käesolevas artiklis osutatud otsustest hiljemalt 1. augustiks 2014.**
11. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega sätestatakse eeskirjad toetusõiguste jaotamise aastal jaotatavate toetusõiguste jaotamiseks esitatud taotluste kohta, kui kõnealuseid toetusõigusi ei saa veel lõplikult kehtestada ning sellist jaotamist mõjutavad erandlikud asjaolud. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 71 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

* Väljaannete talitus: palun lisada dokumendis PE-CONS 94/13 [horisontaalne ÜPP määrus] esitatud määruse number.

Artikkel 25

Toetusõiguste väärtus ja selle ühtlustamine

1. ***Liikmesriigid arvutavad 2015. aastal toetusõiguste ühikuväärtuse, milleks jagatakse II lisas sätestatud riikliku ülemmäära fikseeritud protsendimäär iga asjaomase aasta kohta toetusõiguste arvuga 2015. aastal riiklikul või piirkondlikul tasandil, välja arvatud toetusõigused, mis jaotati 2015. aastal riiklikust reservist või piirkondlikest reservidest.***

Esimeses lõigus osutatud fikseeritud protsendimäära arvutamiseks jagatakse kooskõlas artikli 22 lõikega 1 või artikli 23 lõikega 2 põhitoetuskava jaoks kehtestatav 2015. aasta riiklik või piirkondlik ülemmäär, pärast artikli 30 lõikega 1 või, kui see on asjakohane, lõikega 2 ette nähtud lineaarset vähendamist, II lisas sätestatud 2015. aasta riikliku ülemmääraga. Toetusõigusi väljendatakse arvuna, mis vastab hektarite arvule.

2. ***Erandina lõikes 1 osutatud arvutamismeetodist võivad liikmesriigid otsustada iga asjakohase aasta osas diferentseerida 2015. aastal toetusõiguste väärtust, välja arvatud selliste toetusõiguste väärtust, mis jaotati 2015. aastal riiklikust reservist või piirkondlikest reservidest, tuginedes toetusõiguste esialgsele ühikuväärtusele, mis arvutatakse artikli 26 kohaselt.***

I

3. *Hiljemalt taotlusaastast 2019 on kõigi toetusõiguste ühikuväärtus liikmesriigis või artikli 23 kohaldamisel piirkonnas ühesugune.*

4. *Erandina lõikest 3 võib liikmesriik otsustada, et toetusõiguste puhul, mille artikli 26 kohaselt arvutatud esialgne ühikuväärtus on väiksem kui 90 % riiklikust või piirkondlikust ühikuväärtusest 2019. aastal, suurendatakse ühikuväärtust hiljemalt 2019. taotlusaasta osas vähemalt ühe kolmandiku võrra esialgse ühikuväärtuse ja 2019. aasta riikliku või piirkondliku ühikuväärtuse erinevusest.*

Liikmesriigid võivad otsustada, et esimeses lõigus osutatud protsendimäär on suurem kui 90 %, kuid mitte üle 100 %.

Lisaks näevad liikmesriigid ette, et hiljemalt taotlusaastaks 2019 ei ole ühegi toetusõiguse ühikuväärtus väiksem kui 60 % 2019. aasta riiklikust või piirkondlikust ühikuväärtusest, välja arvatud juhul, kui see tingiks lõikes 7 osutatud künnist kohaldavates liikmesriikides maksimaalse vähenemise, mis on kõnealusest künnisest suurem. Sellisel juhul seatakse minimaalne ühikuväärtus sellisele tasemele, mis on vajalik kõnealusest künnisest kinnipidamiseks.

5. *Lõikes 4 osutatud riiklik või piirkondlik ühikuväärtus 2019. aastal arvutatakse, jagades II lisas esitatud 2019. kalendriaasta riikliku ülemmäära või piirkondliku ülemmäära fikseeritud protsendimäära 2015. aasta toetusõiguste arvuga asjaomases liikmesrühis või piirkonnas, arvestamata 2015. aastal riiklikust reservist või piirkondlikest reservidest jaotatud toetusõigusi. Kõnealune fikseeritud protsendimäär arvutatakse, jagades artikli 22 lõike 1 või artikli 23 lõike 2 kohaselt 2015. aastaks kehtestatava põhitoetuskava riikliku või piirkondliku ülemmäära, pärast artikli 30 lõikega 1 või, kui see on asjakohane, lõikega 2 ette nähtud lineaarset vähendamist, II lisas 2015. aastaks sätestatud riikliku ülemmäära või piirkondliku ülemmääraga.*
6. *Lõikes 5 osutatud piirkondlikud ülemmäärad arvutatakse, kohaldades fikseeritud protsendimäära 2019. aastaks II lisas sätestatud riikliku ülemmäära suhtes. Kõnealune fikseeritud protsendimäär arvutatakse, jagades artikli 23 lõike 2 kohaselt 2015. aastaks kehtestatud vastavad piirkondlikud ülemmäärad artikli 22 lõike 1 kohaselt 2015. aastaks kehtestatava riikliku ülemmääraga, pärast artikli 30 lõikega 1 ette nähtud lineaarset vähendamist, kui kohaldatakse artikli 23 lõike 2 teist lõiku.*

7. *Lõikes 4 osutatud toetusõiguste väärtuse suurenemise rahastamiseks vähendatakse toetusõiguste puhul, mille esialgne ühikuväärtus on suurem kui riiklik või piirkondlik ühikuväärtus 2019. aastal, esialgse ühikuväärtuse ning 2019. aasta riikliku või piirkondliku ühikuväärtuse vahelist erinevust, tuginedes liikmesriikide poolt kindlaksmääratavatele objektiivsetele ja mittediskrimineerivatele kriteeriumidele. Sellised kriteeriumid võivad hõlmata esialgse ühikuväärtuse maksimaalse vähenemise fikseerimist 30 %le.*

8. *Käesoleva artikli lõike 2 kohaldamisel toimub üleminek artikli 26 kohaselt arvutatud esialgsetelt toetusõiguste ühikuväärtustelt käesoleva artikli lõike 3 või lõigete 4–7 kohaselt kehtestatud lõplikele ühikuväärtustele 2019. aastal võrdsete vahemike kaupa alates 2015. aastast.*

Selleks, et tagada käesoleva artikli lõikes 1 osutatud fikseeritud protsendimäära järgimine igal aastal, kohandatakse toetusõiguste väärtust, mille esialgne ühikuväärtus on 2019. aastal riiklikust või piirkondlikust ühikuväärtusest kõrgem.

9. *Erandina käesoleva artikli lõikest 8 toimub liikmesriikide puhul, kes otsustavad kooskõlas artikli 21 lõikega 3 säilitada oma olemasolevad toetusõigused, kohaldades käesoleva artikli lõiget 2, üleminek artikli 26 lõike 5 kohaselt kehtestatud esialgsetelt toetusõiguste ühikuväärtustelt käesoleva artikli lõike 3 või lõigete 4–7 kohaselt kehtestatud lõplikele ühikuväärtustele 2019. aastal, kui see on kohaldatav, kohaldades määruse (EÜ) nr 1782/2003 artikli 63 lõike 3 kohaselt riigisisese määratud vahemikke.*

Selleks, et tagada käesoleva artikli lõikes 1 osutatud kindlaksmääratud protsendimäära järgimine igal aastal, kohandatakse kõikide toetusõiguste väärtust lineaarselt.

10. *Liikmesriigid teatavad 2015. aastal põllumajandustootjatele nende toetusõiguste väärtuse, mis on arvatud käesoleva artikli ning artiklite 26 ja 27 kohaselt iga käesoleva määrusega hõlmatud aasta kohta.*

Artikkel 26

Esialgse ühikuväärtuse arvutamine

1. *Artiklis 25 lõikes 2 osutatud toetusõiguste esialgne ühikuväärtus 2014. kalendriaastal ühtse otsemakse kava kohaldavates liikmesriikides, kes ei ole teinud otsust oma olemasolevate toetusõiguste säilitamiseks vastavalt artikli 21 lõikele 3, kehtestatakse vastavalt lõikes 2 või 3 sätestatud meetoditele.*
2. *Põllumajandustootja poolt määruse (EÜ) nr 73/2009 kohaselt ühtse otsemakse kava alusel 2014. aastaks saadud toetuste fikseeritud protsendimäär jagatakse enne kõnealuse määruse II jaotise 4. peatükiga ette nähtud vähendamiste ja väljaarvamiste kohaldamist talle 2015. aastal jaotatud toetusõiguste arvuga, välja arvatud sellised toetusõigused, mis jaotati 2015. aastal riiklikust reservist või piirkondlikest reservidest.*

Kõnealune fikseeritud protsendimäär arvutatakse, jagades käesoleva määruse artikli 22 lõike 1 või artikli 23 lõike 2 kohaselt 2015. aastaks kehtestatava põhitoetuskava riikliku või piirkondliku ülemmäära, pärast käesoleva määruse artikli 30 lõikega 1 või, kui see on asjakohane, lõikega 2 ette nähtud lineaarset vähendamist, 2014. aastal ühtse otsemakse kava alusel asjaomasel liikmesriigis või piirkonnas makstud toetuste summaga, enne määruse (EÜ) nr 73/2009 II jaotise 4. peatükiga ette nähtud vähendamiste ja väljaarvamiste kohaldamist.

3. *Nende toetusõiguste, sealhulgas eritoetusõiguste väärtuse fikseeritud protsendimäär, mis olid põllumajandustootjal määruse (EÜ) nr 73/2009 kohaselt ühtse otsemakse kava alusel 2014. aasta kohta taotluse esitamise kuupäeval, jagatakse talle 2015. aastal jaotatud toetusõiguste arvuga, välja arvatud 2015. aastal riiklikust reservist või piirkondlikest reservidest jaotatud toetusõigused.*

Kõnealune fikseeritud protsendimäär arvutatakse, jagades käesoleva määruse artikli 22 lõike 1 ja artikli 23 lõike 2 kohaselt 2015. aastaks kehtestatud põhitoetuskava riikliku või piirkondliku ülemmäära, pärast käesoleva määruse artikli 30 lõikega 1 või, kui see on asjakohane, lõikega 2 ette nähtud lineaarset vähendamist, kõigi ühtse otsemakse kava alusel asjaomases liikmesriigis või piirkonnas 2014. aastal antud toetusõiguste, sealhulgas eritoetusõiguste koguväärtusega.

Käesoleva lõike kohaldamisel loetakse põllumajandustootja 2014. aasta kohta taotluse esitamise kuupäeval toetusõigusi omavaks, kui toetusõigused olid talle selleks kuupäevaks jaotatud või jäädavalt üle antud.

4. *Käesoleva määruse artiklis 25 lõikes 2 osutatud toetusõiguste esialgne ühikuväärtus 2014. kalendriaastal ühtse pindalatoetuse kava kohaldavates liikmesriikides arvutatakse jagades põllumajandustootja poolt määruse (EÜ) nr 73/2009 ning selle artiklite 132 ja 133a kohaselt ühtse pindalatoetuse kava alusel 2014. aastaks saadud toetuse koguväärtuse protsendimäära, enne nimetatud määruse II jaotise 4. peatükiga ette nähtud vähendamiste ja väljaarvamiste kohaldamist talle 2015. aastal jaotatud toetusõiguste arvuga, välja arvatud 2015. aastal riiklikust reservist või piirkondlikest reservidest jaotatud toetusõigused. Kõnealune fikseeritud protsendimäär arvutatakse, jagades 2015. aastaks käesoleva määruse artikli 22 lõike 1 või artikli 23 lõike 2 kohaselt kehtestatud põhitoetuskava riikliku või piirkondliku ülemmäära, pärast käesoleva määruse artikli 30 lõikega 1 või, kui see on asjakohane, lõikega 2 ette nähtud lineaarset vähendamist, ühtse pindalatoetuse kava alusel ning määruse (EÜ) nr 73/2009 ning selle artiklite 132 ja 133a kohaselt 2014. aastal asjaomases liikmesriigis või piirkonnas antud toetuse koguväärtusega, enne kõnealuse määruse (II jaotise 4. peatükiga ette nähtud vähendamisi ja väljaarvamisi.*

5. *2014. kalendriaastal ühe otsemakse kava kohaldavad liikmesriigid, kes on kooskõlas käesoleva määruse artikli 21 lõikega 3 otsustanud olemasolevad toetusõigused säilitada, arvutavad käesoleva määruse artikli 25 lõikes 2 osutatud toetusõiguste esialgse ühikuväärtuse, korrutades toetusõiguste ühikuväärtuse fikseeritud protsendimääraga. Kõnealune fikseeritud protsendimäär arvutatakse, jagades käesoleva määruse artikli 22 lõike 1 või artikli 23 lõike 2 kohaselt 2015. aastaks kehtestatava põhitoetuskava riikliku või piirkondliku ülemmäära, pärast käesoleva määruse artikli 30 lõikega 1 või, kui see on asjakohane, lõikega 2 ette nähtud lineaarset vähendamist, 2014. aastal ühtse otsemakse kava alusel asjaomases liikmesriigis või piirkonnas makstud toetuste summaga, enne määruse (EÜ) nr 73/2009 II jaotise 4. peatükiga ette nähtud vähendamiste ja väljaarvamiste kohaldamist.*
6. *Tingimusel et asjaomased sektorid ei saa käesoleva määruse IV jaotise kohast vabatahtlikku tootmiskohustusega seotud toetust, võivad liikmesriigid käesolevas artiklis ettenähtud arvutusmeetodite kohaldamisel arvesse võtta ka 2014. kalendriaastal ühe või mitme kava alusel antud toetusi, mis on antud määruse (EÜ) nr 73/2009 artikli 52, artikli 53 lõike 1 ning artikli 68 lõike 1 punktide a ja b kohaselt ning, nende liikmesriikide puhul, kes kohaldasid kooskõlas määrusega (EÜ) nr 73/2009 ühtse pindalatoetuse kava, kõnealuse määruse artikli 68 lõike 1 punkti c ning artiklite 126, 127 ja 129 kohaselt.*

Liikmesriik, kes otsustab kohaldada käesoleva määruse IV jaotises sätestatud vabatahtlikku tootmiskohustusega seotud toetust, võib võtta käesolevas artiklis sätestatud arvutamismeetodite kohaldamisel arvesse vahet 2014. kalendriaastal antud toetuse taseme ja käesoleva määruse IV jaotise kohaselt antava toetuse taseme vahel, tingimusel et:

- a) *käesoleva määruse IV jaotise kohast vabatahtlikku tootmiskohustusega seotud toetust antakse sektorile, millele anti 2014. kalendriaastal toetust määruse (EÜ) nr 73/2009 artikli 52, artikli 53 lõike 1 ning artikli 68 lõike 1 punktide a ja b kohaselt ning ühtse pindalatoetuse kava kohaldanud liikmesriikide puhul artikli 68 lõike 1 punkti c ning artiklite 126, 127 ja 129 kohaselt, ning*
- b) *vabatahtliku tootmiskohustusega seotud toetuse suurus ühiku kohta on väikesem kui toetuse suurus ühiku kohta 2014. aastal.*

Artikkel 27

Demineerimise riikliku erireservi hõlmamine

Horvaatia puhul loetakse artiklites 25 ja 26 osutatud riikliku reservi hulka ka artiklis 20 osutatud demineerimise riiklik erireserv.

Lisaks lahutatakse demineerimise riiklikust erireservist tulenev summa põhitoetuskava ülemmääradest, millele on osutatud artikli 25 lõike 1 teises lõigus, artikli 25 lõigetes 5 ja 6 ning artiklis 26.

Artikkel 28

Ootamatu tulu

Artikli 25 lõigete 4–7 ja artikli 26 kohaldamisel võib liikmesriik objektiivsete kriteeriumide alusel näha ette, et juhul kui põllumajandusmaa müüakse, kingitakse või rendileping lõppeb täielikult või osaliselt pärast määruse (EÜ) nr 73/2009 artikli 35 **või artikli 124 lõike 2** kohaselt määratud kuupäeva ja enne käesoleva määruse artikli 33 lõike 1 kohaselt määratud kuupäeva, kantakse toetuste osa, mille võrra asjaomasele põllumajandustootjale jaotatava toetusõiguste väärtus suureneb, või osa sellest tagasi riiklikku reservi **või piirkondlikesse reservidesse**, kui toetusõiguste suurenemisega kaasneks asjaomasele põllumajandustootjale ootamatu tulu.

Kõnealused objektiivsed kriteeriumid kehtestatakse sellisel viisil, et oleks tagatud põllumajandustootjate võrdne kohtlemine ning turu- ja konkurentsimoonutuste vältimine, ning need hõlmavad vähemalt järgmist:

- a) rendilepingu miinimumkestus ja
- b) saadud toetuste osa, mis kantakse tagasi riiklikku reservi **või piirkondlikesse reservidesse**.

Artikkel 29

Toetusõiguste väärtust käsitlevad teavitused ja ühtlustamine

Liikmesriigid teavitavad komisjoni artiklites 25, 26 ja 28 osutatud otsustest hiljemalt 1. augustiks 2014.

2. JAGU

Riiklik reserv ja piirkondlikud reservid

Artikkel 30

Riikliku reservi või piirkondlike reservide moodustamine ja kasutamine

1. Iga liikmesriik moodustab riikliku reservi. Riikliku reservi moodustamiseks kohaldavad liikmesriigid põhitoetuskava esimesel rakendamisaastal põhitoetuskava kohase riikliku ülemmäära suhtes lineaarset vähendusprotsenti. █
2. *Erandina lõikest 1 võivad artikli 23 lõikes 1 ettenähtud võimalust kasutada liikmesriigid moodustada piirkondlikke reserve. Selleks kohaldavad liikmesriigid põhitoetuskava esimesel rakendamisaastal asjaomase põhitoetuskava kohase artikli 23 lõike 2 esimeses lõigus osutatud piirkondliku ülemmäära suhtes lineaarset vähendusprotsenti, et moodustada piirkondlik reserv.*
3. *Lõigetes 1 ja 2 osutatud vähendamine ei ole suurem kui 3 %, välja arvatud juhul, kui on vaja hõlmata lõike 6 või lõike 7 punktide a ja b kohaselt jaotamise vajadusi 2015. aastaks või liikmesriikide puhul, kes kohaldavad artiklit 36, põhitoetuskava rakendamise esimeseks aastaks.*

4. Liikmesriigid *jaotavad oma* riiklikest *reservidest või oma piirkondlikest reservidest* toetusõigusi objektiivsete kriteeriumide kohaselt ja sellisel viisil, et oleks tagatud põllumajandustootjate võrdne kohtlemine ning turu- ja konkurentsimoonutuste vältimine.
5. *Lõikes 4 osutatud toetusõigused jaotatakse üksnes põllumajandustootjatele, kui neil on artikli 9 kohaselt õigus saada otsetoetusi.*
6. Liikmesriigid kasutavad *oma* riiklike *või oma piirkondlike reserve* toetusõiguste jaotamiseks, seejuures on eelistatud noored põllumajandustootjad *ja* põllumajanduslikku tegevust alustavad *põllumajandustootjad*.
I
7. Liikmesriigid võivad kasutada *oma* riiklike *või oma piirkondlike reserve*:
 - a) toetusõiguste jaotamiseks põllumajandustootjatele, *et vältida maa kasutamisest loobumist, sealhulgas* aladel, kus kohaldatakse riikliku sekkumisega seotud ümberkorralduskavasid või arenguprogramme **I** ;
 - b) et aidata põllumajandustootjatel toime tulla konkreetsete ebasoodsate asjaoludega;

- c) *toetusõiguste jaotamiseks põllumajandustootjatele, kellele ei jaotatud käesoleva peatüki kohaselt toetusõigusi vääramatu jõu või erandlike asjaolude tõttu;*
- d) *kui nad kohaldavad käesoleva määruse artikli 21 lõiget 3, toetusõiguste jaotamiseks põllumajandustootjatele, kelle 2015. aastal vastavalt määruse (EL) nr .../2013* artikli 72 lõike 1 esimese lõigu punktide a deklareeritud toetuskõlblike hektarite arv, mis on nende kasutuses liikmesriigi poolt kindlaksmääratud kuupäeval, mis ei ole selles liikmesriigis sellise toetusetaotluse muutmiseks määratud kuupäevast hilisem, on suurem kui määruse (EÜ) nr 1782/2003 ja määruse (EÜ) nr 73/2009 kohaselt kehtestatud omandatud või liisitud toetusõiguste arv, mis on nende kasutuses määruse (EL) nr .../2013* artikli 78 esimese lõigu punkti b kohaselt määrataval taotluste esitamise viimasel kuupäeval;*
- e) *et suurendada lineaarselt ja püsivalt kõigi põhitoetuskava alusel riiklikul või piirkondlikul tasandil jaotatavate toetusõiguste väärtust, kui riiklik reserv või piirkondlikud reservid ületavad 0,5 % põhitoetuskava iga-aastasest riiklikust või piirkondlikust ülemmäärast tingimusel, et lõike 6, käesoleva lõike punktide a ja b ning käesoleva artikli lõike 9 alusel jaotatavaid summasid on piisavalt;*
- f) *et katta iga-aastast vajadust käesoleva määruse artikli 51 lõike 2 ja artikli 65 lõigete 1, 2 ja 3 kohaselt antavate toetuste järele.*

Käesoleva lõike kohaldamisel otsustavad liikmesriigid, millised riikliku reservi erinevatest kasutusviisidest on esmatähtsad.

* Väljaannete talitus: palun lisada dokumendis PE-CONS 94/13 [horisontaalne ÜPP määrus] esitatud määruse number.

8. **Lõike 6 ja lõike 7 punktide a, b ja d** kohaldamisel määravad liikmesriigid toetusõiguste jaotamise aastal toetusõiguste riiklikus või piirkondlikus keskmises väärtuses põllumajandustootjatele jaotatavate toetusõiguste väärtuse.

Toetusõiguste riiklik või piirkondlik keskmine väärtus arvutatakse, jagades artikli 22 lõike 1 või artikli 23 lõike 2 kohaselt eraldamise aastaks kehtestatud põhitoetuskava riikliku või piirkondliku ülemmäära, jättes välja riikliku reservi või piirkondlike reservide summa ning Horvaatia puhul demineerimise erireservi summa, jaotatud toetusõiguste arvuga.

Liikmesriigid määravad kindlaks vahemikud riiklikust reservist või piirkondlikest reservidest jaotatud toetusõiguste väärtuse iga-aastaseks järkjärguliseks muutmiseks, võttes arvesse artikli 22 lõike 1 ja artikli 23 lõike 2 kohaselt sätestavate põhitoetuskava riiklike või piirkondlike ülemmäärade muutmisi, mis tulenevad II lisas sätestatud riiklike ülemmäärade tasemete muutustest.

9. Kui põllumajandustootjal on õigus saada toetusõigusi või suurendada olemasolevate toetusõiguste väärtust lõpliku kohtumääruse või liikmesriigi pädeva asutuse lõpliku haldusakti alusel, saab põllumajandustootja kõnealusel määruks või haldusaktis kehtestatud arvul ja väärtuses toetusõigusi liikmesriigi määrataval kuupäeval. Kõnealune kuupäev ei ole siiski hilisem kohtumääruse või haldusakti kuupäevale järgnevast põhitoetuskava raames taotluse esitamise viimasest kuupäevast, võttes arvesse artiklite 32 ja 33 kohaldamist.

10. *Lõike 6, lõike 7 punktide a ja b ning lõike 9 kohaldamisel võivad liikmesriigid eraldada uusi toetusõigusi või suurendada põllumajandustootja kõigi olemasolevate toetusõiguste ühikuväärtust riikliku või piirkondliku keskmise väärtuseni.*
11. *Käesolevas artiklis kasutatakse järgmisi mõisteid:*
- a) *„noor põllumajandustootja” – põllumajandustootja, kes täidab artikli 50 lõikes 2 osutatud tingimusi ning, kui see on asjakohane, artikli 50 lõigetes 3 ja 11 osutatud tingimusi;*
- b) *„põllumajanduslikku tegevust alustav põllumajandustootja” – füüsiline või juriidiline isik, kellel viie aasta jooksul enne põllumajandustegevuse alustamist puudus põllumajandustegevus oma nimel ja omal vastutusel või kes pole juhtinud põllumajandustootmisega tegelevat juriidilist isikut. Juriidilise isiku puhul ei tohi juriidilist isikut juhtival füüsilisel isikul olla varasemat põllumajanduslikku tegevust oma nimel ja omal vastutusel ja ta ei tohi olla juhtinud põllumajandustootmisega tegelevat juriidilist isikut viie aasta jooksul enne juriidilise isiku põllumajandusliku tegevuse algust.*

Liikmesriigid võivad kõnealusele põllumajandustootjate kategooriale kehtestada objektiivseid ja mittediskrimineerivaid toetuskõlblikkuse lisakriteeriume seoses asjakohaste kutseoskuste, kogemuste või haridusega.

Artikkel 31

Riikliku reservi või piirkondlike reservide uuendamine

1. Riiklikku reservi või *piirkondlikke reserve* uuendatakse summadega, mis tulenevad:
 - a) toetusõigustest, mis ei anna toetuste saamise õigust kahel järjestikusel aastal järgmiste käesoleva määruse sätete kohaldamise tõttu:
 - i) artikkel 9,
 - ii) artikli 10 lõige 1 või
 - iii) **artikli 11 lõige 4;**
 - b) **toetusõiguste arvust, mis võrdub nende toetusõiguste koguarvuga, mida põllumajandustootja ei ole aktiveerinud käesoleva määruse artikli 32 kohaselt kahe järjestikuse aasta jooksul, välja arvatud kui aktiveerimine ei olnud võimalik vääramatu jõu või erandlike asjaolude korral; riiklikku reservi või piirkondlikesse reservidesse tagasi kantavate põllumajandustootja kasutuses olevate omandatud või liisitud toetusõiguste kindlaksmääramisel eelistatakse kõige väiksema väärtusega toetusõigusi;**

- c) toetusõiguste vabatahtlikust tagastamisest põllumajandustootja poolt;
 - d) käesoleva määruse artikli 28 kohaldamisest;
 - e) *alusetult määratud toetusõigustest vastavalt määruse (EL) nr .../2013* artiklile 63;*
 - f) *põhitoetuskava alusel kehtestatud toetusõiguste väärtuse lineaarsest vähendamisest riiklikul või piirkondlikul tasandil, kui riiklik reserv või piirkondlikud reservid ei ole käesoleva määruse artikli 30 lõikes 9 osutatud juhtumite jaoks piisav(ad);*
 - g) *liikmesriigi poolt vajalikuks peetavatel juhtudel põhitoetuskava alusel kehtestatud toetusõiguste väärtuse lineaarset vähendamist riiklikul või piirkondlikul tasandil, et hõlmata käesoleva määruse artikli 30 lõikes 6 osutatud juhtumeid;*
 - h) käesoleva määruse *artikli 34 lõike 4 kohaldamisest.*
2. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse vajalikud meetmed seoses aktiveerimata toetusõiguste tagastamisega riiklikku reservi või piirkondlikesse reservidesse. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 71 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

* Väljaannete talitus: palun lisada dokumendis PE-CONS 94/13 [horisontaalne ÜPP määrus] esitatud määruse number.

3. JAGU

Põhitoetuskava rakendamine

Artikkel 32

Toetusõiguste aktiveerimine

1. Põhitoetuskava raames antakse toetust põllumajandustootjatele **1** artikli 33 lõike 1 kohase deklaratsiooni abil **toetusõiguse aktiveerimisel** toetuskõlbliku hektari kohta liikmesriigis, kus toetusõigused jaotati. Aktiveeritud toetusõigused annavad õiguse nendega kindlaks määratud iga-aastase toetussumma saamiseks, ilma et see piiraks finantsdistipliini kohaldamist, käesoleva määruse artikli 11 kohast toetuste vähendamist, käesoleva määruse artikli 7, **artikli** 51 lõike 2 ja **artikli** 65 lõike 2 punkti c kohast lineaarset vähendamist ning määruse (EL) nr .../2013* **artikli 63 kohaldamist**.
2. Käesoleva jaotise kohaldamisel tähendab mõiste „toetuskõlblik hektar“:
 - a) põllumajandusliku majapidamise põllumajandusmaad, **sealhulgas maad, mille põllumajanduslik seisund ei olnud 30. juunil 2003. aastal hea ning mis asusid 1. mail 2004 liiduga ühinenud liikmesriikides, kes ühinemisel valisid ühtse pindalatoetuse kava kohaldamise**, ning mida kasutatakse põllumajanduslikuks tegevuseks või, kui maad kasutatakse ka mittepõllumajanduslikuks tegevuseks, siis peamiselt põllumajanduslikuks tegevuseks, või

* Väljaannete talitus: palun lisada dokumendis PE-CONS 94/13 [horisontaalne ÜPP määrus] esitatud määruse number.

- b) maad, mis andis õiguse saada toetust 2008. aastal vastavalt määruse (EÜ) nr 1782/2003 III ja IVA jaotises sätestatud ühtse otsemakse kava või ühtse pindalatoetuse kava kohaselt õigus saada toetust, ja mis:
- i) direktiivi 92/43/EMÜ, 2000/60/EÜ ja direktiivi 2009/147/EÜ rakendamise tõttu ei vasta enam punktis a esitatud toetuskõlbliku hektari määratlusele;
 - ii) metsastatakse individuaalse põllumajandustootja asjaomase kohustuse kestuse jooksul määruse (EÜ) nr 1257/1999 artikli 31 või määruse (EÜ) nr 1698/2005 artikli 43 kohaselt või määruse (EL) nr .../2013* artikli 22 kohaselt või sellise siseriikliku kava kohaselt, ning mille tingimused vastavad määruse (EÜ) nr 1698/2005 artikli 43 lõigetele 1, 2 ja 3 või määruse (EL) nr .../2013* artiklile 22, või

* Väljaannete talitus: palun lisada dokumendis PE-CONS 93/13 [maaelu arengu määrus] esitatud määruse number.

- iii) jäetakse tootmisest kõrvale individuaalse põllumajandustootja asjaomase kohustuse kestuse jooksul määruse (EÜ) nr 1257/1999 artiklite 22, 23 ja 24, määruse (EÜ) nr 1698/2005 artikli 39 või määruse (EL) nr .../2013* artikli 28 kohaselt.

3. Lõike 2 punkti a kohaldamisel:

- a) kui põllumajandusliku majapidamise põllumajandusmaad kasutatakse ka mittepõllumajanduslikuks tegevuseks, käsitatakse kõnealust maad peamiselt põllumajanduslikuks tegevuseks kasutatava maana, tingimusel et mittepõllumajandusliku tegevuse intensiivsus, laad, kestus ega ajastus ei kahjusta oluliselt põllumajanduslikku tegevust;
- b) ***võivad liikmesriigid koostada loetelu maa-aladest, mida valdavalt kasutatakse mittepõllumajanduslikuks tegevuseks.***

Liikmesriigid kehtestavad kriteeriumid ***käesoleva lõike*** rakendamiseks oma territooriumil.

* Väljaannete talitus: palun lisada dokumendis PE-CONS 93/13 [maaelu arengu määrus] esitatud määruse number.

4. Maa-alasid käsitatakse toetuskõbllike hektaritena üksnes siis, kui nad vastavad kogu kalendriaasta jooksul toetuskõblliku hektari määratlusele, välja arvatud vääramatu jõu või erandlike asjaolude korral.
5. **Toetuskõblliku hektari määratlemiseks võivad liikmesriigid, kes on teinud artikli 4 lõike 2 teises lõigus osutatud otsuse, kohaldada vähenduskoeffitsienti, et konverteerida asjaomased hektarid toetuskõbllikeks hektariteks.**
6. Kanepi tootmiseks kasutatavad maa-alad on toetuskõbllikud hektarid üksnes siis, kui kasutatavate sortide tetrahüdrokannabinooli sisaldus ei ületa **0,2** %.

Artikkel 33

Toetuskõbllike hektarite deklareerimine

1. **Artikli 32 lõikes 1 sätestatud toetusõiguste** aktiveerimise korral deklareerib põllumajandustootja maa-alad, mis vastavad toetusõigusega seotud toetuskõbllikele hektaritele. Deklareeritavad maa-alad peavad olema põllumajandustootja kasutuses liikmesriigi määratud kuupäeval, mis ei ole hilisem kui kõnealuses liikmesriigis toetusetaotluse muutmiseks määratud kuupäev, nagu on osutatud määruse (EL) nr .../2013* artikli 72 lõikes 1, välja arvatud vääramatu jõu või erandlike asjaolude korral.

* Väljaannete talitus: palun lisada dokumendis PE-CONS 94/13 [horisontaalne ÜPP määrus] esitatud määruse number.

2. Liikmesriigid võivad nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel lubada põllumajandustootjal muuta oma deklaratsiooni tingimused, et ta säilitab vähemalt hektarite arvu, mis vastab tema toetusõigustele, ning järgib asjaomase maa-alaga seoses **põhitoetuskava kohase toetuse** andmiseks sätestatud tingimusi.

Artikkel 34

Toetusõiguste üleandmine

1. Toetusõigusi võib üle anda üksnes põllumajandustootjale, **kellel on artikli 9 kohaselt õigus saada otsetoetusi** ning kes on asutatud samas liikmesriigis, välja arvatud tegeliku või eeldatava pärandi korral.

Toetusõigusi, sealhulgas tegeliku või eeldatava pärandi korral, võib **aktiveerida** üksnes liikmesriigis, kus need toetusõigused on **jaotatud**.

2. Kui liikmesriik kasutab **artikli 23 lõikes 1 ettenähtud võimalust, võib toetusõigusi üle anda või aktiveerida üksnes sama piirkonna piires, välja arvatud tegeliku või eeldatava pärandi korral.**

Toetusõigusi, sealhulgas tegeliku või eeldatava pärandi korral, võib aktiveerida üksnes piirkonnas, kus need toetusõigused on jaotatud.

3. *Liikmesriigid, kes ei kasuta artikli 23 lõikes 1 sätestatud võimalust, võivad otsustada, et toetusõigusi võib üle anda või aktiveerida üksnes sama piirkonna piires, välja arvatud tegeliku või eeldatava pärandi korral.*

Sellised piirkonnad määratletakse asjakohasel territoriaalsel tasandil objektivsete kriteeriumide kohaselt ja viisil, mis tagab põllumajandustootjate võrdse kohtlemise ning turu- ja konkurentsimoonutuste vältimise.

4. *Toetusõiguste üleandmisel ilma maata võivad liikmesriigid liidu õiguse põhiprintsiipe järgides otsustada, et osa üleantud toetusõigustest tuleb tagasi kanda riiklikku reservi või piirkondlikesse reservidesse või vähendada nende ühikuväärtust riikliku reservi või piirkondlike reservide kasuks. Sellist vähendamist võib kohaldada ühele või mitmele üleandmise liigile.*
5. Komisjon **võtab vastu** rakendusaktid, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad **selle kohta**, kuidas **põllumajandustootjad** teavitavad toetusõiguste üleandmisest riiklikke asutusi ning sellise teatamise tähtajad. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 71 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 35

Delegeeritud volitused

1. ***Õiguskindluse tagamiseks ning põhitoetuskava kohaldamisest tulenevate võimalike eriolukordade selgitamiseks***, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 70 vastu delegeeritud õigusakte, milles käsitletakse:
 - a) eeskirju põllumajandustootjate toetuskõlblikkuse ja juurdepääsu kohta põhitoetuskavale tegeliku või eeldatava pärandi, rendilepingu kohase pärimise, õigusliku seisundi või nimetuse muutumise, ***toetusõiguste üleandmise***, põllumajandusliku majapidamise ühinemise või jagunemise ***ning artikli 24 lõikes 8 osutatud lepingusätte kohaldamise korral***;
 - b) eeskirju toetusõiguste väärtuse ja arvu arvutamise või toetusõiguste väärtuse suurendamise või vähendamise kohta seoses toetusõiguste jaotamisega käesoleva jaotise sätete kohaselt, sealhulgas eeskirju:
 - i) põllumajandustootja taotluse alusel toetusõiguste esialgse väärtuse ja arvu või toetusõiguste esialgse suurendamise määramise võimaluse kohta;

- ii) toetusõiguste esialgse ja lõpliku väärtuse ja arvu kehtestamise tingimuste kohta;
- iii) selliste juhtumite kohta, kus müügi- või rendileping võib mõjutada toetusõiguste jaotamist;
- c) eeskirju riiklikust reservist *või piirkondlikest reservidest* saadud toetusõiguste väärtuse ja arvu kehtestamise ja arvutamise kohta;
- d) eeskirju toetusõiguste ühikuväärtuse muutmise kohta toetusõiguste osade puhul *ning artikli 34 lõikes 4 osutatud toetusõiguste üleandmise puhul*;
- e) *kriteeriume artikli 24 lõike 1 kolmanda lõigu punktide a, b ja c kohaste valikute kohaldamiseks*;
- f) *kriteeriume artikli 24 lõigete 4–7 kohaselt jaotamisele kuuluvate toetusõiguste suhtes piirangute kohaldamiseks*;

g) artikli 30 lõigete 6 ja 7 kohaste toetusõiguste jaotamise kriteeriume;

■

h) artikli 32 lõikes 5 osutatud vähenduskoefitsiendi kehtestamise kriteeriume.

2. *Selleks et tagada toetusõiguste nõuetekohane haldamine, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 70 vastu delegeeritud õigusakte, millega kehtestatakse deklaratsiooni sisu ja toetusõiguste aktiveerimise nõudeid käsitlevad eeskirjad.*
3. *Selleks et kaitsta rahvatervist, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 70 vastu delegeeritud õigusakte, millega kehtestatakse eeskirjad, mille kohaselt on toetuste andmise tingimuseks teatavate sortide sertifitseeritud seemne kasutamine ja milles sätestatakse kanepisortide kindlaksmääramise kord ja kõnealuste sortide artikli 32 lõikes 6 osutatud tetrahüdrokannabinooli sisalduse kontroll.*

4. JAGU

Ühtse pindalatoetuse kava

Artikkel 36

Ühtse pindalatoetuse kava

1. *Liikmesriigid, kes kohaldavad 2014. aastal määruse (EÜ) nr 73/2009 V jaotise 2. peatükis ettenähtud ühtse pindalatoetuse kava, võivad käesolevas määruses kehtestatud tingimustel jätkata kõnealuse kava kohaldamist hiljemalt kuni 31. detsembrini 2020. Nad teavitavad komisjoni oma otsusest ja kõnealuse kava kohaldamise lõppemise kuupäevast hiljemalt 1. augustiks 2014.*

Ühtse pindalatoetuse kava kohaldamise ajal ei kohaldata kõnealuste liikmesriikide suhtes käesoleva peatüki 1., 2. ja 3. jagu, välja arvatud artikli 23 lõike 1 teine lõik, artikli 23 lõige 6 ning artikli 32 lõiked 2–6.

2. *Ühtset pindalatoetust antakse igal aastal iga toetuskõlbliku hektari eest, mille põllumajandustootja on deklareerinud vastavalt määruse (EL) nr .../2013* artikli 72 lõike 1 esimese lõigu punktile a. Selle arvutamiseks jagatakse vastavalt käesoleva artikli lõikega 4 kehtestatud aastane toetussumma toetuskõlblike hektarite koguarvuga, mis asjaomases liikmesriigis on deklareeritud vastavalt määruse (EL) nr .../2013* artikli 72 lõike 1 esimese lõigu punktile a.*

* Väljaannete talitus: palun lisada dokumendis PE-CONS 94/13 [horisontaalne ÜPP määrus] esitatud määruse number.

3. *Erandina käesoleva artikli lõikest 2 võivad liikmesriigid, kes otsustavad kohaldada käesoleva määruse artiklit 38 alates hiljemalt 1. jaanuarist 2018, käesoleva artikli kohaldamise ajal kasutada kuni 20 % käesoleva artikli lõikes 2 osutatud aastasest toetussummast, et diferentseerida ühtset pindalatoetust hektari kohta.*

Seda tehes võtavad liikmesriigid arvesse toetust, mida 2014. kalendriaastal antakse ühe või mitme kava alusel määruse (EÜ) nr 73/2009 artikli 68 lõike 1 punktide a, b ja c ning artiklite 126, 127 ja 129 kohaselt.

Küpros võib toetust diferentseerida, võttes arvesse määruse (EÜ) nr 73/2009 XVIIa lisas sätestatud sektoripõhiseid toetussummasid, millest on lahutatud samale sektorile käesoleva määruse artikli 37 kohaselt antud toetus.

4. *Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega sätestatakse iga liikmesriigi kohta ühtse pindalatoetuse kava iga-aastased riiklikud ülemmäärad, lahutades II lisas sätestatud iga-aastastest riiklikest ülemmääradest artiklite 42, 47, 49, 51 ja 53 kohaselt kehtestatavad ülemmäärad. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 71 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.*

5. *Lõikes 2 osutatud hektarid peavad olema põllumajandustootja kasutuses liikmesriigi määratud kuupäeval, mis ei ole hilisem, kui kõnealusel liikmesriigis toetusetaotluse muutmiseks määratud kuupäev, nagu on osutatud määruse (EL) nr .../2013* artikli 72 lõikes 1, välja arvatud vääramatu jõu või erandlike asjaolude korral.*
6. *Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 70 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad eeskirju põllumajandustootjate toetuskõlblikkuse ja juurdepääsu kohta ühtse pindalatoetuse kavale.*

Artikkel 37

Riiklik üleminekutoetus

1. *Liikmesriigid, kes kooskõlas artikliga 36 kohaldavad ühtse pindalatoetuse kava, võivad otsustada anda ajavahemikul 2015–2020 riiklikku üleminekutoetust.*
2. *Riiklikku üleminekutoetust võib anda põllumajandustootjatele nendes sektorites, mis said 2013. aastal sellist toetust või Bulgaaria ja Rumeenia puhul täiendavat riiklikku otsetoetust.*

* Väljaannete talitus: palun lisada dokumendis PE-CONS 94/13 [horisontaalne ÜPP määrus] esitatud määruse number.

3. *Riikliku üleminekutoetuse andmise tingimused on samad, mida kohaldatakse määruse (EÜ) nr 73/2009 artikli 132 lõike 7 või artikli 133a kohaselt 2013. aastal komisjoni loa alusel antavate toetuste suhtes, välja arvatud toetuse vähendamine, mis tuleneb kõnealuse määruse artikli 132 lõike 2 kohaldamisest koostoimes artiklitega 7 ja 10.*
4. *Lõikes 2 osutatud sektorite põllumajandustootjatele antava riikliku üleminekutoetuse kogusumma on piiratud sektoripõhiste toetussummade järgmiste protsendimääradega, milleks komisjon on loa andnud kooskõlas määruse (EÜ) nr 73/2009 artikli 132 lõikega 7 või artikli 133a lõikega 5:*
- 75 % 2015. aastal;*
 - 70 % 2016. aastal;*
 - 65 % 2017. aastal;*
 - 60 % 2018. aastal;*

- 55 % 2019. aastal;
- 50 % 2020. aastal.

Küprose puhul arvutatakse protsendimäär, võttes aluseks sektoripõhised toetussummad, mis on sätestatud määruse (EÜ) nr 73/2009 XVIIa lisas.

5. *Lõikeid 2 ja 3 ei kohaldata Küprose suhtes.*
6. *Lükkmesriigid teatavad komisjonile lõikes 1 osutatud otsustest hiljemalt iga aasta 31. märtsiks. Teavitus sisaldab järgmist teavet:*
 - a) *sektoripõhine toetussumma;*
 - b) *kui see on asjakohane, riikliku üleminekutoetuse ülemmäär.*
7. *Lükkmesriigid võivad objektiivsete kriteeriumite alusel ja lõikes 4 sätestatud protsendimäärade piires kindlaks määrata antava riikliku üleminekutoetuse summad.*

5. JAGU

Põhitoetuskava rakendamine liikmesriikides, kes on kohaldanud ühtse pindalatoetuse kava

Artikkel 38

Põhitoetuskava kehtestamine liikmesriikides, kes on kohaldanud ühtse pindalatoetuse kava

Kui käesolevas jaos ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse käesolevat jaotist liikmesriikide suhtes, kes on kohaldanud käesoleva peatüki 4. jaos sätestatud ühtse pindalatoetuse kava.

Artikleid 24–29 kõnealuste liikmesriikide suhtes ei kohaldata.

Artikkel 39

Toetusõiguste esimene jaotamine

1. *Toetusõigused jaotatakse põllumajandustootjatele, kellel on käesoleva määruse artikli 9 kohaselt õigus saada otsetoetusi, tingimusel et:*

- a) nad esitavad taotluse toetusõiguste saamiseks põhitoetuskava alusel põhitoetuskava rakendamise esimesel aastal taotluste esitamise viimaseks kuupäevaks, mis kehtestatakse kooskõlas määruse (EL) nr .../2013* artikli 78 esimese lõigu punktiga b, välja arvatud vääramatu jõu või erandlike asjaolude korral, ja*
- b) neil oli õigus saada makseid otsetoetuste, riiklike üleminekutoetuste või täiendavate riiklike otsetoetuste taotluse alusel kooskõlas määrusega (EÜ) nr 73/2009, enne määruse (EÜ) nr 73/2009 II jaotise 4. peatükis sätestatud vähendamisi või väljaarvamisi.*

Lükkmesriigid võivad jaotada toetusõigusi põllumajandustootjatele, kellel on käesoleva määruse artikli 9 kohaselt õigus saada otsetoetusi ja kes vastavad esimese lõigu punktis b sätestatud tingimusele, ning kes ei saanud 2013. aasta eest makseid käesoleva lõike esimese lõigu punktis b osutatud toetusetaotluse alusel, ning kes kasutasid asjaomase liikmesriigi poolt taotlusaastaks 2013 vastavalt määruse (EÜ) nr 1122/2009 artikli 11 lõikele 2 kindlaksmääratud kuupäeval ainult põllumajandusmaad, mis ei olnud määruse (EÜ) nr 73/2009 artikli 124 lõike 1 kohaselt 30. juunil 2003 heas põllumajanduslikus seisundis.

* Väljaannete talitus: palun lisada dokumendis PE-CONS 94/13 [horisontaalne ÜPP määrus] esitatud määruse number.

2. *Välja arvatud vääramatu jõu või erandlike asjaolude korral, võrdub põllumajandustootjale põhitoetuskava rakendamise esimesel aastal jaotatud toetusõiguste arv toetuskõlblike hektarite arvuga, mille põllumajandustootja deklareerib oma toetusetaotluses põhitoetuskava rakendamise esimeseks aastaks vastavalt määruse (EL) nr .../2013* artikli 72 lõike 1 esimese lõigu punktile a, ning mis on põllumajandustootja kasutuses liikmesriigi määratud kuupäeval. Kõnealune kuupäev ei ole hilisem kui kõnealuses liikmesriigis toetusetaotluse muutmiseks määratud kuupäev.*
3. *Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 70 vastu delegeeritud õigusakte, et kehtestada täiendavad eeskirjad, mis käsitlevad põhitoetuskava kehtestamist liikmesriikides, kes on kohaldanud ühtse pindalatoetuse kava.*
4. *Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega sätestatakse eeskirjad toetusõiguste jaotamise aastal jaotatavate toetusõiguste saamiseks esitatud taotluste kohta, kui kõnealuseid toetusõigusi ei saa veel lõplikult kehtestada ning sellist jaotamist mõjutavad erandlikud asjaolud.*

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 71 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

* Väljaannete talitus: palun lisada dokumendis PE-CONS 94/13 [horisontaalne ÜPP määrus] esitatud määruse number.

Artikkel 40

Toetusõiguste väärtus

- 1. Liikmesriigid arvutavad põhitoetuskava rakendamise esimesel aastal toetusõiguste ühikuväärtuse, jagades II lisas sätestatud iga asjaomase aasta riikliku ülemmäära fikseeritud protsendimäära toetusõiguste arvuga põhitoetuskava rakendamise esimesel aastal, välja arvatud toetusõigused, mis jaotati riiklikust reservist või piirkondlikest reservidest.*

Esimeses lõigus osutatud fikseeritud protsendimäär arvutatakse, jagades artikli 22 lõike 1 või artikli 23 lõike 2 kohaselt põhitoetuskava rakendamise esimeseks aastaks kehtestatava põhitoetuskava riikliku või piirkondliku ülemmäära, pärast artikli 30 lõikega 1 või, kui see on asjakohane, artikli 30 lõikega 2 ette nähtud lineaarset vähendamist, II lisas sätestatud põhitoetuskava rakendamise esimese aasta riikliku ülemmääraga. Toetusõigusi väljendatakse arvuna, mis vastab hektarite arvule.

- 2. Erandina lõikes 1 osutatud arvutamismeetodist, võivad liikmesriigid põhitoetuskava rakendamise esimesel aastal otsustada iga asjakohase aasta osas diferentseerida toetusõiguste väärtust, välja arvatud selliste toetusõiguste väärtust, mis jaotati riiklikust reservist või piirkondlikest reservidest, tuginedes toetusõiguste esialgsele ühikuväärtusele.*

3. *Lõikes 2 osutatud toetusõiguste esialgne ühikuväärtus määratakse kindlaks, jagades põllumajandustootja poolt käesoleva määruse kohaselt põhitoetuskava rakendamisele eelnenud kalendriaasta eest saadud toetuse koguväärtuse fikseeritud protsendimäära, välja arvatud käesoleva määruse artiklite 41, 43, 48 ja 50 ning IV jaotise kohase toetuse, enne määruse (EL) nr .../2013* artikli 63 kohaldamist, kõnealusele põllumajandustootjale põhitoetuskava rakendamise esimesel aastal jaotatud toetusõiguste arvuga, välja arvatud toetusõigused, mis jaotati riiklikust reservist või piirkondlikest reservidest.*

Kõnealune fikseeritud protsendimäär arvutatakse, jagades põhitoetuskava rakendamise esimeseks aastaks käesoleva määruse artikli 22 lõike 1 või artikli 23 lõike 2 kohaselt kehtestatud põhitoetuskava riikliku või piirkondliku ülemmäära, pärast artikli 30 lõikega 1 või, kui see on asjakohane, artikli 30 lõikega 2 ette nähtud lineaarset vähendamist, põhitoetuskava rakendamisele eelneva aasta eest asjaomases liikmesriigis või piirkonnas antud toetuse koguväärtusega, välja arvatud käesoleva määruse artiklite 41, 43, 48 ja 50 ning IV jaotise kohane toetus, enne määruse (EL) nr .../2013 artikli 63 kohaldamist.*

* Väljaannete talitus: palun lisada dokumendis PE-CONS 94/13 [horisontaalne ÜPP määrus] esitatud määruse number.

4. *Lõike 2 kohaldamisel liiguvad liikmesriigid liidu õiguse põhiprintsiipe järgides riiklikul või piirkondlikul tasandil toetusõiguste väärtuse ühtlustamise suunas. Selleks määravad liikmesriigid hiljemalt põhitoetuskava rakendamisele eelneva aasta 1. augustiks kindlaks võetavad meetmed ja kasutatava arvutusmeetodi ning teavitavad nendest komisjoni. Nende kohaselt muudetakse lõikes 3 osutatud toetusõiguste esialgset väärtust järk-järgult igal aastal alates põhitoetuskava rakendamise esimesest aastast vastavalt objektiivsetele ja mittediskrimineerivatele kriteeriumidele.*

Põhitoetuskava rakendamise esimesel aastal teatavad liikmesriigid põllumajandustootjatele nende toetusõiguste väärtuse, mis on käesoleva artikli kohaselt arvutatud iga käesoleva määrusega hõlmatud aasta kohta.

5. *Lõike 3 kohaldamisel võib liikmesriik objektiivsete kriteeriumide alusel näha ette, et juhul kui põllumajandusmaa müüakse, kingitakse või selle rendileping lõppeb täielikult või osaliselt pärast artikli 36 lõike 5 kohaselt määratud kuupäeva ja enne artikli 33 lõike 1 kohaselt määratud kuupäeva, kantakse toetuste osa, mille võrra asjaomasele põllumajandustootjale jaotatavate toetusõiguste väärtus suureneb, või osa sellest tagasi riiklikku reservi või piirkondlikesse reservidesse, kui toetusõiguste suurenemisega kaasneks asjaomasele põllumajandustootjale ootamatu tulu.*

Kõnealused objektiivsed kriteeriumid kehtestatakse sellisel viisil, et oleks tagatud põllumajandustootjate võrdne kohtlemine ning turu- ja konkurentsimoonutuste vältimine, ning need hõlmavad vähemalt järgmist:

- a) rendilepingu miinimumkestus;*
- b) saadud toetuste osa, mis tuleb tagasi kanda riiklikku reservi või piirkondlikesse reservidesse.*

2 PEATÜKK

Ümberjaotav toetus

Artikkel 41

Üldeeskirjad

1. *Liikmesriigid võivad hiljemalt asjaomase aasta 1. augustiks otsustada anda alates järgnevast aastast põllumajandustootjatele, kellel on õigus saada toetust 1. peatüki 1., 2., 3. ja 5. jaos osutatud põhitoetuskava raames või 1. peatüki 4. jaos osutatud ühtse pindalatoetuse kava raames, iga-aastast toetust („ümberjaotav toetus”).*

Liikmesriigid teavitavad komisjoni sellisest otsusest hiljemalt esimeses lõigus osutatud kuupäevaks.

2. *Liikmesriigid, kes on otsustanud kohaldada põhitoetuskava piirkondlikul tasandil kooskõlas artikliga 23, võivad kohaldada ümberjaotavat toetust piirkondlikul tasandil.*
3. *Ilma et see piiraks finantsdistsipliini kohaldamist, käesoleva määruse artikli 11 kohast toetuste vähendamist, käesoleva määruse artikli 7 kohast lineaarset vähendamist ning määruse (EL) nr .../2013* artikli 63 kohaldamist, antakse põllumajandustootjale ümberjaotavat toetust igal aastal vastavalt tema poolt aktiveeritud toetusõigustele või liikmesriikides, kes kohaldavad käesoleva määruse artiklit 36, põllumajandustootja poolt deklareeritud toetuskõlblikele hektaritele.*

* Väljaannete talitus: palun lisada dokumendis PE-CONS 94/13 [horisontaalne ÜPP määrus] esitatud määruse number.

4. *Liikmesriigid arvutavad igal aastal ümberjaotava toetuse, korrutades liikmesriigi poolt kindlaks määratava arvu, mis ei ole suurem kui 65 % keskmisest riiklikust või piirkondlikust toetusest hektari kohta, põllumajandustootja poolt artikli 33 lõike 1 kohaselt aktiveeritud toetusõiguste või põllumajandustootja poolt artikli 36 lõike 2 kohaselt deklareeritud toetuskõlblike hektarite arvuga. Selliste toetusõiguste või hektarite arv ei tohi ületada liikmesriikide poolt kehtestatavat maksimumi, mis ei ole suurem kui 30 hektarit või põllumajandusliku majapidamise keskmine suurus VIII lisa kohaselt, kui kõnealune keskmine suurus on asjaomases liikmesriigis suurem kui 30 hektarit.*
5. *Eeldusel, et lõikes 1 sätestatud piirmääradest peetakse kinni, võivad liikmesriigid kehtestada riiklikul tasandil astmestiku nimetatud lõike kohaselt sätestatud hektarite arvu raames, mida kohaldatakse ühtmoodi kõigi põllumajandustootjate suhtes.*
6. *Liikmesriigid kehtestavad käesoleva artikli lõikes 4 osutatud liikmesriigi keskmise toetuse hektari kohta, võttes aluseks II lisas 2019. kalendriaastaks sätestatud riikliku ülemmäära ning artikli 33 lõike 1 või artikli 36 lõike 2 kohaselt 2015. aastal deklareeritud toetuskõlblike hektarite arvu.*

Liikmesriigid kehtestavad käesoleva artikli lõikes 4 osutatud liikmesriigi keskmise toetuse hektari kohta, kasutades II lisas 2019. kalendriaastaks sätestatud riikliku ülemmäära osa ning artikli 33 lõike 1 kohaselt 2015. aastal asjaomases piirkonnas deklareeritud toetuskõlblike hektarite arvu. Iga piirkonna puhul arvutatakse kõnealune osa, jagades artikli 23 lõike 2 kohaselt kehtestatud vastava piirkondliku ülemmäära artikli 22 lõike 1 kohaselt kindlaksmääratud riikliku ülemmääraga, pärast artikli 30 lõikega 1 ette nähtud lineaarset vähendamist juhul, kui artikli 30 lõiget 2 ei kohaldata.

7. *Liikmesriigid tagavad, et käesolevas peatükis ettenähtud soodustusi ei anta põllumajandustootjatele, kelle puhul on tehtud kindlaks, et nad jagasid pärast 18. oktoobrit 2011 oma põllumajandusliku majapidamise üksnes selleks, et saada toetust ümberjaotava toetuse alusel. See kehtib ka põllumajandustootjate suhtes, kelle põllumajanduslikud majapidamised on moodustatud kõnealuse jagamise tulemusel.*
8. *Juriidiliste isikute või füüsiliste või juriidiliste isikute rühma puhul võivad liikmesriigid kohaldada käesoleva artikli lõikes 4 osutatud maksimaalset toetusõiguste või hektarite arvu kõnealuste juriidiliste isikute või rühma liikmete tasandil, kui individuaalsete liikmete puhul sätestatakse siseriikliku õigusega õigused ja kohustused, mis on võrreldavad põllumajandusliku majapidamise juhi staatuses oleva üksiku põllumajandustootja õiguste ja kohustustega, eelkõige seoses nende majandusliku, sotsiaalse ja maksualase seisundiga, ning tingimusel, et nad on andnud panuse asjaomaste juriidiliste isikute või rühmade põllumajandusstruktuuride tugevdamisse.*

Artikkel 42
Finantssätted

- 1. Ümberjaotava toetuse rahastamiseks võivad liikmesriigid otsustada hiljemalt artikli 41 lõikes 1 osutatud kuupäevaks, et nad kasutavad kuni 30 % II lisas sätestatud iga-aastasest riiklikust ülemmäärast. Nad teavitavad komisjoni sellisest otsusest hiljemalt kõnealuseks kuupäevaks.*
- 2. Liikmesriigi poolt käesoleva artikli lõike 1 kohaselt kasutatava riikliku ülemmäära protsendimäära alusel võtab komisjon igal aastal vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse ümberjaotava toetuse vastavad ülemmäärad. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 71 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.*

3. PEATÜKK

Kliimat ja keskkonda säästvate põllumajandustavade toetus

Artikkel 43

Üldeeskirjad

1. Põllumajandustootjad, kellel on õigus saada toetust põhitoetuskava **või ühtse pindalatoetuse kava** alusel, järgivad **kõigil** oma toetuskõlblikel hektaritel artikli 32 lõigete 2–5 **tähenduses** kas käesoleva artikli **lõikes 2 osutatud** kliimat ja keskkonda säästvaid **põllumajandustavasid** või käesoleva artikli **lõikes 3 osutatud samaväärseid** tavasid.
2. **Kliimat ja keskkonda säästvad põllumajandustavad on:**
 - I**
 - a) **põllumajanduskultuuride mitmekesistamine;**
 - b) olemasoleva püsirohumaat **säilitamine** ja
 - c) põllumajandusmaal ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-ala **olemasolu**.

3. *Põllumajandustavadega samaväärsed on tavad, mis hõlmavad tavasid, mis annavad kliimale ja keskkonnale samaväärset või suuremat kasu, võrreldes ühe või mitme tavaga, millele on osutatud lõikes 2. Kõnealused samaväärsed tavad ja lõikes 2 osutatud tava(d), millega nad on samaväärsed, on loetletud IX lisas ja need on hõlmatud mis tahes järgnevaga:*
- a) *kohustustega, mis on võetud kooskõlas määruse (EÜ) nr 1698/2005 artikli 39 lõikega 2 või määruse (EL) nr .../2013* artikli 28 lõikega 2;*
 - b) *riiklike või piirkondlike keskkonnavalaste sertifitseerimissüsteemidega, sealhulgas nendega, millega sertifitseeritakse vastavust siseriiklikele keskkonnavalastele õigusaktidele, mis on rangemad kui määruse (EL) nr .../2013** VI jaotise I peatükis kehtestatud vastavad kohustuslikud nõuded, vastavuse sertifitseerimine, mille eesmärk on täita mulla ja vee kvaliteedi, elurikkuse, maastiku säilitamise ning kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemisega seotud eesmärgid. Kõnealused sertifitseerimissüsteemid võivad hõlmata käesoleva määruse IX lisas loetletud tavasid, käesoleva artikli lõikes 2 osutatud tavasid või kõnealuste tavade kombinatsiooni.*
4. *Lõikes 3 osutatud samaväärsete tavade suhtes välditakse topeltrahastamist.*

* Väljaannete talitus: palun lisada dokumendis PE-CONS 93/13 [maaelu arengu määrus] esitatud määruse number.

** Väljaannete talitus: palun lisada dokumendis PE-CONS 94/13 [horisontaalne ÜPP määrus] esitatud määruse number.

5. *Liikmesriigid võivad, sealhulgas vajaduse korral piirkondlikul tasandil, otsustada piirata lõikes 3 punktides a ja b osutatud võimalusi kasutatavate põllumajandustootjate ringi.*
6. *Liikmesriigid võivad, sealhulgas vajaduse korral piirkondlikul tasandil, otsustada, et põllumajandustootjad täidavad kõiki oma lõike 1 kohaseid asjakohaseid kohustusi kooskõlas lõike 3 punktis b osutatud riiklike või piirkondlike keskkonnaalaste sertifitseerimissüsteemidega.*
7. *Põllumajandustootja võib liikmesriikide poolt lõigetes 5 ja 6 osutatud otsuste vastuvõtmise korral järgida üht või mitut lõike 3 punktis a osutatud tava ainult siis, kui see tava või need tavad asendavad täielikult lõikes 2 osutatud seotud tava(sid). Põllumajandustootja võib kasutada lõike 3 punktis b osutatud sertifitseerimissüsteeme ainult siis, kui need hõlmavad kogu lõikes 1 osutatud kohustuse.*
8. *Liikmesriigid teatavad komisjonile lõigetes 5 ja 6 osutatud otsustest ning konkreetsetest kohustustest või sertifitseerimissüsteemidest, mida nad kavatsevad kohaldada samaväärsete tavadena lõike 3 tähenduses.*

Komisjon hindab, kas konkreetsetes kohustustes või sertifitseerimissüsteemides sisalduvad tavad on hõlmatud IX lisas esitatud loeteluga, ja kui ta leiab, et ei ole, siis teavitab ta sellest liikmesriike rakendusakti abil, mis on vastu võetud kohaldamata artikli 71 lõikes 2 või 3 osutatud menetlust. Kui komisjon teatab liikmesriigile, et kõnealused tavad ei ole hõlmatud IX lisas esitatud loeteluga, siis kõnealune liikmesriik ei tunnusta komisjoni teates käsitletud konkreetseid kohustusi või sertifitseerimissüsteeme samaväärsete tavadena käesoleva artikli lõike 3 tähenduses.

9. Ilma et see piiraks **käesoleva artikli** lõigete 10 ja 11 ning finantsdistsipliini kohaldamist, käesoleva määruse artikli 7 kohast lineaarset vähendamist ja määruse (EL) nr .../2013* **artikli 63** kohaldamist, annavad liikmesriigid käesoleva peatüki kohast toetust põllumajandustootjatele, kes järgivad **käesoleva artikli** lõikes 1 osutatud **põllumajandustavasid, mis on nende jaoks asjakohased**, sel määral, mil kõnealused põllumajandustootjad vastavad käesoleva määruse artikli 44, 45 ja **46** nõuetele.

Nimetatud toetust makstakse iga-aastase toetusena artikli 33 lõike 1 või artikli 36 lõike 2 kohaselt deklareeritud toetuskõlbliku hektari kohta ning toetussumma arvutatakse igal aastal, jagades artikli 47 kohaldamisest tuleneva summa asjaomases liikmesriigis või piirkonnas artikli 33 lõike 1 või artiklit 36 lõike 2 kohaselt deklareeritud toetuskõlblike hektarite koguarvuga.

Commented [s1]: varem oli kuskil hektarite summa, mille vist muutsin koguarvuks, seega pigem igal pool hektarite koguarv või arv

* Väljaannete talitus: palun lisada dokumendis PE-CONS 94/13 [horisontaalne ÜPP määrus] esitatud määruse number.

Erandina teisest lõigust võivad liikmesriigid, kes otsustavad kohaldada artikli 25 lõiget 2, otsustada anda käesolevas lõikes osutatud toetust protsendimäärana igal asjaomasel aastal põllumajandustootja poolt artikli 33 lõike 1 kohaselt aktiveeritud toetusõiguste koguväärtusest.

Kõnealune protsendimäär arvutatakse, jagades iga aasta kohta ja iga liikmesriigi või piirkonna jaoks, jagades artikli 47 kohaldamise tulemusena saadud summa artikli 33 lõike 1 kohaselt liikmesriigis või piirkonnas aktiveeritud kõigi toetusõiguste koguväärtusega.

10. Põllumajandustootjatel, kelle põllumajanduslikud majapidamised asuvad täielikult või osaliselt direktiividega 92/43/EMÜ, **2000/60/EÜ** või 2009/147/EÜ hõlmatud aladel, on õigus saada käesolevas peatükis osutatud toetust, tingimusel et nad järgivad käesolevas peatükis osutatud **põllumajandustavasid** sellises ulatuses, et need on asjaomasel põllumajanduslikus majapidamises kooskõlas kõnealuste direktiivide eesmärkidega.
11. Põllumajandustootjatel, kes vastavad määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 29 lõikes 1 sätestatud nõuetele seoses mahepõllumajandusega, on iseenesest õigus saada käesolevas peatükis osutatud toetust.

Esimest lõiku kohaldatakse üksnes selliste põllumajanduslike majapidamiste üksuste suhtes, mida kasutatakse määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 11 kohaselt mahepõllumajanduslikuks tootmiseks.

12. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 70 vastu delegeeritud õigusakte, et:

- a) *lisada samaväärsed tavad IX lisa esitatud loetellu;*
- b) *kehtestada käesoleva artikli lõike 3 punktis b osutatud riiklike või piirkondlike sertifitseerimissüsteemide suhtes kohaldatavad asjakohased nõuded, sealhulgas kõnealuste süsteemidega antavad tagatised;*
- c) *kehtestada üksikasjalikud eeskirjad määruse (EL) .../2013* artikli 28 lõikes 6 osutatud summa arvutamiseks käesoleva määruse IX lisa I jaotise punktides 3 ja 4 ning III jaotise punktis 7 osutatud tavade suhtes ning muude käesoleva lõike punkti a kohaselt kõnealusesse lisse lisatud samaväärsete tavade suhtes, mille puhul on topeltrahastamise vältimiseks vaja erilisi arvutusi.*

* Väljaannete talitus: palun lisada dokumendis PE-CONS 93/13 [maaelu arengu määrus] esitatud määruse number.

13. **Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega sätestatakse eeskirjad lõikes 8 osutatud teavitamise, kaasa arvatud teavitamiste ajakava, ja komisjoni hindamise menetluse kohta. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 71 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.**

Artikkel 44

Põllumajanduskultuuride mitmekesistamine

1. Kui põllumajandustootja põllumaa suurus on **10–30** hektarit ja seda ei kasutata täielikult olulisel osal aastast **või olulisel osal kasvutsüklil** vees kasvavate põllumajanduskultuuride kasvatamiseks, **siis peab kõnealusel põllumaal olema vähemalt kaks eri põllumajanduskultuuri. Peamine põllumajanduskultuur ei hõlma kõnealusest põllumaast üle 75 %.**

Kui põllumajandustootja põllumaa suurus on üle 30 hektari ja seda ei kasutata täielikult olulisel osal aastast või olulisel osal kasvutsüklil vees kasvavate põllumajanduskultuuride kasvatamiseks, siis peab kõnealusel põllumaal olema vähemalt kolm eri põllumajanduskultuuri. Peamine põllumajanduskultuur ei tohi hõlmata rohkem kui 75 % kõnealusest põllumaast ning kaks peamist põllumajanduskultuuri ei tohi hõlmata rohkem kui 95 % kõnealusest põllumaast.

2. *Ilma et see mõjutaks lõike 1 kohaselt nõutud põllumajanduskultuuride arvu, ei kohaldata nimetatud lõikes sätestatud maksimaalseid künniseid, kui rohi ja muud rohttaimed või kesa hõlmavad üle 75 % põllumaast. Sellisel juhul ei tohi ülejäänud põllumaal kasvav peamine põllumajanduskultuur hõlmata rohkem kui 75 % kõnealusest ülejäävast põllumaast, välja arvatud juhul, kui see ülejääv maa on kaetud rohu või muude rohttaimede või kesaga.*
3. *Lõikeid 1 ja 2 ei kohaldata põllumajanduslike majapidamiste suhtes:*
- a) *kus üle 75 % põllumaast kasutatakse rohu või muude rohttaimede kasvatamiseks, kesaks või kõnealuste kasutusviiside kombinatsiooniks, tingimusel et kõnealuste kasutusviisidega mitte hõlmatud põllumaa ei ole suurem kui 30 hektarit;*
 - b) *kus üle 75 % toetuskõlblikust põllumajandusmaast on püsirohumaa, mida kasutatakse rohu või muude rohttaimede või selliste põllumajanduskultuuride kasvatamiseks, mis kasvavad olulisel osal aastast või olulise osa kasvutsüklist vees, või mille puhul rakendatakse kõnealuste kasutusviiside kombinatsiooni, tingimusel et kõnealuste kasutusviisidega mitte hõlmatud põllumaa ei ole suurem kui 30 hektarit;*

- c) *kui põllumajandustootja ei deklareerinud eelmisel aastal oma toetusetaotluses üle 50 % deklareeritud põllumaana kasutatavast alast ja kui toetusetaotluste georuumilise võrdluse põhjal kasvatatakse kogu põllumaal teistsugust põllumajanduskultuuri kui eelmisel kalendriaastal;*
- d) *mis asuvad 62. laiuskraadist põhja pool või teatavatel sellega külgnevatel aladel. Kui sellise põllumajandusettevõtte põllumaa on suurem kui 10 hektarit, on põllumaal vähemalt kaks põllumajanduskultuuri ning ükski kõnealustest põllumajanduskultuuridest ei hõlma üle 75% põllumaast, välja arvatud juhul, kui peamine põllumajanduskultuur on rohi või muud rohttaimed või kesa.*

4. *Käesoleva artikli kohaldamisel tähendab „põllumajanduskultuur“:*

- a) *ühte botaanilises liigituses määratletud kultuurtaime perekonda;*
- b) *kultuurtaimeliiki, mis kuulub perekonda Brassicaceae, Solanaceae või Cucurbitaceae;*
- c) *kesa;*
- d) *rohtu või muid rohttaimi.*

Talivilja ja suvilja käsitatakse eri põllumajanduskultuuridena, kuigi need kuuluvad samasse perekonda.

5. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 70 vastu delegeeritud õigusakte, *et*:
- a) *tunnustada muid perekondade ja liikide tüüpe kui neid, millele on osutatud käesoleva artikli lõikes 4, ning*
 - b) kehtestada **■** eeskirjad eri põllumajanduskultuuride osakaalu täpse arvutamise kohaldamiseks.

Artikkel 45

Püsirohumaad

1. *Lüükmesriigid määravad püsirohumaad, mis on keskkonnatundlikud ja asuvad direktiiviga 92/43/EMÜ või 2009/147/EÜ hõlmatud aladel, sealhulgas kõnealustel aladel asuvad turba- ja märgalad, ning vajavad nimetatud direktiivide eesmärkide täitmiseks ranget kaitset.*

Lüükmesriigid võivad keskkonna seisukohast väärtuslike püsirohumaade kaitseks otsustada määrata täiendavad tundlikud alad, mis asuvad väljaspool direktiiviga 92/43/EMÜ või 2009/147/EÜ hõlmatud alasid, sealhulgas süsinikurikkal pinnasel asuvad püsirohumaad.

Põllumajandustootjad ei tohi muuta liikmesriikide poolt esimese lõigu ja kohaldatavuse korral teise lõigu kohaselt määratud aladel asuvate püsirohumaade kasutust ega seda künda.

2. *Liikmesriigid tagavad, et artikli 4 lõike 1 punktis h osutatud püsirohumaad pindala suhtarv põllumajandustootjate poolt määruse (EL) nr .../2013* artikli 72 lõike 1 esimese lõigu punkti a kohaselt deklareeritud kogu põllumajandusmaa pindalasse ei vähene rohkem kui 5 % võrreldes liikmesriikide poolt 2015. aastal kindlaks määratud suhtarvuga, mis määratakse, jagades käesoleva lõike teise lõigu punktis a osutatud püsirohumaad pindala kõnealuse lõigu punktis b osutatud kogu põllumajandusmaa pindalaga.*

Esimeses lõigus osutatud suhtarvu määramisel:

- a) *püsirohumaad pindala moodustab maa, mille käesoleva peatüki kohaselt kohustatud põllumajandustootjad on 2012. aastal või Horvaatia puhul 2013. aastal kooskõlas määrusega (EÜ) nr 73/2009 deklareerinud püsikarjamaana kasutatava maana, samuti püsirohumaad pindala, mille käesoleva peatüki kohaselt kohustatud põllumajandustootjad on 2015. aastal deklareerinud kooskõlas määruse (EL) nr .../2013* artikli 72 lõike 1 esimese lõigu punktiga a ning mida ei ole 2012. aastal või Horvaatia puhul 2013. aastal püsikarjamaana kasutatava maana deklareeritud;*

* Väljaannete talitus: palun lisada dokumendis PE-CONS 94/13 [horisontaalne ÜPP määrus] esitatud määruse number.

b) *kogu põllumajandusmaa pindala tähendab põllumajandusmaad, mille käesoleva peatüki kohaselt kohustatud põllumajandustootjad on 2015. aastal deklareerinud kooskõlas määruse (EL) nr .../2013* artikli 72 lõike 1 esimese lõigu punktiga a.*

Püsirohuma vrdlusarv arvutatakse uuesti juhul, kui käesoleva peatüki kohaselt kohustatud põllumajandustootjatel on kohustus rajada 2015. või 2016. aastal tagasi püsirohuma kooskõlas määruse (EL) nr .../2013 artikliga 93. Sel juhul lisatakse kõnealune maa-ala püsirohuma pindala hulka, nagu on osutatud käesoleva artikli esimese lõigu punktis a.*

Püsirohuma suhtarv määratakse igal aastal kindlaks käesoleva peatüki kohaselt kohustatud põllumajandustootjate poolt kooskõlas määruse (EL) nr .../2013 artikli 72 lõike 1 esimese lõigu punktiga a asjaomase aasta kohta deklareeritud alade alusel.*

Käesoleva lõike kohast kohustust kohaldatakse riigi, piirkonna või asjakohase allpiirkonna tasandil. Liikmesriigid võivad otsustada kohaldada püsirohuma säilitamise kohustust põllumajandusliku majapidamise tasandil, tagamaks, et püsirohuma suhe ei vähene rohkem kui 5 % võrra. Liikmesriigid teatavad sellisest otsusest komisjonile hiljemalt 1. augustiks 2014.

* Väljaannete talitus: palun lisada dokumendis PE-CONS 94/13 [horisontaalne ÜPP määrus] esitatud määruse number.

Liikmesriigid teatavad komisjonile võrdlusarvu ja käesolevas lõikes osutatud suhtarvu.

- I**
3. *Kui tehakse kindlaks, et lõikes 2 osutatud suhtarv on vähenenud piirkondlikul või allpiirkondlikul või, kui see on asjakohane, riiklikul tasandil rohkem kui 5 %, siis paneb asjaomane liikmesriik põllumajandusliku majapidamise tasandil kohustuse püsirohumaatagastamise kohta sellistele põllumajandustootjatele, kelle kasutuses on maa, mis muudeti püsikarjamaana või püsirohumaana kasutatavast maast muu kasutusviisiga maaks varasemal perioodil.*

Kui püsirohumaat kasutatava maa suuruse absoluutväärtus, mis määratakse kindlaks kooskõlas lõike 2 esimese lõigu punktiga a, jääb siiski teatavatesse piiridesse, siis loetakse lõike 2 esimeses lõigus sätestatud kohustus täidetuks.

4. *Lõiget 3 ei kohaldata, kui künnisest allapoole langemise põhjuseks on metsastamine, mis vastab keskkonnakaitsenõuetele ning ei hõlma jõulupuistandusi, lühikese raieringiga madalmetsa või energiatootmiseks mõeldud kürekasvulisi puid.*

5. ***Püsirohuma suhtarvu säilitamise tagamiseks*** on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 70 vastu delegeeritud õigusakte, millega kehtestatakse ***üksikasjalikud eeskirjad püsirohuma säilitamiseks, sealhulgas eeskirjad tagasirajamise kohta käesoleva artikli lõikes 1 osutatud kohustuse mittetäitmise korral, liikmesriikidele kohaldatavad eeskirjad kohustuste panemise kohta põllumajandusliku majapidamise tasandil lõigetes 2 ja 3 osutatud püsirohuma säilitamiseks ning lõikes 2 osutatud võrdlusarvu muutmise kohta, mis võib osutada vajalikuks.***
6. ***Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 70 vastu delegeeritud õigusakte, et:***
- a) ***kehtestada raamistik käesoleva artikli lõike 1 teises lõigus osutatud täiendavate tundlike alade määratlemiseks;***
 - b) ***kehtestada üksikasjalikud meetodid püsirohuma ja kogu põllumajandusmaa suhtarvu kindlaksmääramiseks, mida tuleb käesoleva artikli lõike 2 kohaselt säilitada;***
 - c) ***määratleda käesoleva artikli lõike 3 esimeses lõigus osutatud varasem periood.***
7. ***Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega määratakse kindlaks lõike 3 teises lõigus osutatud piirid. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 71 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.***

Artikkel 46

Ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-ala

1. *Kui põllumajandusliku majapidamise toetuskõlblik põllumaa on suurem kui 15 hektarit, tagavad põllumajandustootjad, et alates 1. jaanuarist 2015 on ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-ala ala, mis vastab vähemalt 5 %le põllumajandustootja põllumajandusliku majapidamise määruse (EL) nr .../2013* artikli 72 lõike 1 esimese lõigu punkti a kohaselt põllumajandustootja poolt deklareeritud põllumaast ning see hõlmab käesoleva artikli lõike 2 punktides c, d, g ja h nimetatud alasid, kui liikmesriik käsitleb neid vastavalt käesoleva artikli lõikele 2 ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-alana.*

Käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud protsendimäära suurendatakse 5 %lt 7 %le, tingimusel et Euroopa Parlament ja nõukogu võtavad selle kohta vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 43 lõikele 2 vastu seadusandliku akti.

Komisjon esitab hiljemalt 31. märtsiks 2017 hindamisaruande käesoleva lõike esimese lõigu rakendamise kohta, millele lisatakse vajaduse korral teises lõigus osutatud seadusandliku akti ettepanek.

2. *Likmesriigid otsustavad hiljemalt 1. augustiks 2014, milliseid järgnevaid maa-alasid nad käsitlevad ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-alana:*

a) kesa;

b) terrassid;

* Väljaannete talitus: palun lisada dokumendis PE-CONS 94/13 [horisontaalne ÜPP määrus] esitatud määruse number.

- c) *maastikuelemendid, sealhulgas elemendid, mis külgnevad põllumajandusliku majapidamise põllumaaga ning mis erandina käesoleva määruse artikli 43 lõikest 1 võivad hõlmata maastikuelemente, mis ei kuulu määruse (EL) nr .../2013* artikli 76 lõike 2 punkti c kohaselt toetuskõlbliku ala hulka;*
- d) *puhverribad, sealhulgas püsirohumaaga kaetud puhverribad, tingimusel et need on külgnevast toetuskõlblikust põllumajandusmaast eristatavad;*
- e) *agrometsanduse hektarid, mille eest makstakse või on makstud toetust määruse (EÜ) nr 1698/2005 artikli 44 ja/või määruse (EL) nr .../2013** artikli 23 alusel;*
- f) *piki metsa serva kulgevate toetuskõlblike hektarite ribad;*
- g) *lühikese raieringiga madalmetsaga alad, kus ei kasutata mineraalväetisi ja/või taimekaitsevahendeid;*
- h) *käesoleva määruse artikli 32 lõike 2 punkti b alapunktis ii osutatud metsastatud alad;*
- i) *seemnete istutamise ja idandamise teel rajatud püüdekultuuride või rohelise taimkattega alad, tingimusel et kohaldatakse käesoleva artikli lõikes 3 osutatud kaalutegureid;*
- j) *lämmastikku siduva põllumajanduskultuuriga alad.*

Välja arvatud käesoleva lõike esimese lõigu punktides g ja h osutatud põllumajandusliku majapidamise maa-alad, peab ökoloogilise eesmärgiga maa-ala asuma põllumajandusliku majapidamise põllumaal. Esimese lõigu punktides c ja d nimetatud maa-alade puhul võib ökoloogilise eesmärgiga maa-ala külgneda põllumajandusliku majapidamise põllumaaga, mille põllumajandustootja deklareeris kooskõlas määruse (EL) nr .../2013 artikli 72 lõike 1 esimese lõigu punktiga a.*

* Väljaannete talitus: palun lisada dokumendis PE-CONS 94/13 [horisontaalne ÜPP määrus] esitatud määruse number.

** Väljaannete talitus: palun lisada dokumendis PE-CONS 93/13 [maaelu arengu määrus] esitatud määruse number.

3. *Haldamise lihtsustamiseks ning lõike 2 esimeses lõigus loetletud ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-alade liikide omaduste arvessevõtmiseks ja nende mõõtmise lihtsustamiseks võivad liikmesriigid põllumajandusliku majapidamise ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-ala hektarite koguarvu arvutamisel kasutada X lisas sätestatud ümberarvestuskoefitsiente ja/või kaalutegureid. Kui liikmesriik otsustab käsitada ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-alana lõike 2 esimese lõigu punktis i osutatud maa-ala või mõnda muud maa-ala, mille kaalutegur on väiksem kui 1, siis on X lisas sätestatud kaalutegurite kasutamine kohustuslik.*
4. *Lõiget 1 ei kohaldata põllumajanduslike majapidamiste suhtes, kus:*
- a) *üle 75 % põllumaast kasutatakse rohu või muude rohhtaime kasvatamiseks, kesaks, liblikõieliste kultuuride kasvatamiseks või kõnealuste kasutusviiside kombinatsiooniks, tingimusel et kõnealuste kasutusviisidega mitte hõlmatud põllumaa ei ole suurem kui 30 hektarit;*
 - b) *üle 75 % toetuskõlblikust põllumajandusmaast on püsirohumaa, mida kasutatakse rohu või muude rohhtaime või selliste põllumajanduskultuuride kasvatamiseks, mis kasvavad olulisel osal aastast või olulise osa põllumajanduskultuuri elutsüklist vees, või kõnealuste kasutusviiside kombinatsiooniks, tingimusel et kõnealuste kasutusviisidega mitte hõlmatud põllumaa ei ole suurem kui 30 hektarit.*

5. *Liikmesriigid võivad otsustada rakendada kuni poolt lõikes 1 osutatud ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-alade protsendipunktidest piirkondlikul tasandil, et omandada külgnevad ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-alad. Liikmesriigid määravad maa-alad ja osalevate põllumajandustootjate või põllumajandustootjate rühmade kohustused. Maa-alade määramise ja kohustuste eesmärk on toetada keskkonda, kliimat ning elurikkust käsitlevate liidu poliitikate elluviimist.*
6. *Liikmesriigid võivad otsustada lubada põllumajandustootjatel, kelle põllumajanduslikud majapidamised asuvad üksteise vahetus läheduses, täita lõikes 1 osutatud kohustuse ühiselt („ühine täitmine”), tingimusel et asjaomased ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-alad külgnevad üksteisega. Liikmesriigid võivad keskkonda, kliimat ning elurikkust käsitlevate liidu poliitikate toetamiseks määrata kindlaks maa-alad, kus ühine täitmine on võimalik, ning võivad määrata sellises ühisel täitmises osalevatele põllumajandustootjatele või põllumajandustootjate rühmadele ka täiendavaid kohustusi.*
- Iga ühisel täitmises osalev põllumajandustootja tagab, et vähemalt 50 % alast, mille suhtes kehtib lõikes 1 nimetatud kohustus, asub tema põllumajandusliku majapidamise maa-alal vastavalt lõike 2 teisele lõigule. Ühisel täitmises osalevate põllumajandustootjate arv ei tohi olla suurem kui kümme.*

7. *Liikmesriigid, kus üle 50 % kogu maismaa pindalast on kaetud metsaga, võivad otsustada, et käesoleva artikli lõiget 1 ei kohaldata põllumajanduslikele majapidamistele, mis asuvad sellistes piirkondades, mille need liikmesriigid on määratlenud looduslikust eripärast tingitud piirangutega aladena kooskõlas määruse (EL) nr .../2013* artikli 32 lõike 1 punktiga a või b, tingimusel et üle 50 % käesoleva lõike teises lõigus osutatud üksuse maismaal asuvast pindalast on kaetud metsaga ning et metsa ja põllumajandusmaa vaheline suhtarv on suurem kui 3:1.*

Metsaga kaetud ala ning metsa ja põllumajandusmaa vahelist suhtarvu hinnatakse LAU2 tasandiga samaväärsel piirkondlikul tasandil või muu selgelt piiritletud üksuse tasandil, mis katab ühtainsat selget ühendatud geograafilist piirkonda, kus on sarnased põllumajanduslikud tingimused.

8. *Liikmesriigid teavitavad komisjoni lõikes 2 osutatud otsustest hiljemalt 1. augustiks 2014 ning lõigetes 3, 5, 6 ja 7 osutatud otsustest hiljemalt nende kohaldamisele eelneva aasta 1. augustiks.*
9. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 70 vastu delegeeritud õigusakte, millega:
- a) *sätetatakse täiendavad kriteeriumid käesoleva artikli lõikes 2 osutatud maa-alade liikide kohta, et kvalifitseeruda ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-aladena;*
 - b) *lisatakse maa-alade muid liike kui need, millele on osutatud käesoleva artikli lõikes 2, mida saab võtta arvesse lõikes 1 osutatud protsendimäära järgimiseks;*

* Väljaannete talitus: palun lisada dokumendis PE-CONS 93/13 [maaelu arengu määrus] esitatud määruse number.

- c) kohandatakse X lisa, et kehtestada lõikes 3 osutatud ümberarvestuskoeffitsiendid ja kaalutegurid ning võtta arvesse komisjoni poolt käesoleva lõike punktide a ja b kohaselt määratletavaid kriteeriume ja/või maa-alade liike;*
- d) sätestatakse lõikes 5 osutatud rakendamise ja lõikes 6 osutatud täitmise eeskirjad, sealhulgas esitatavad miinimumnõuded;*
- e) kehtestatakse raamistik, mille raames määravad liikmesriigid kindlaks kriteeriumid, millele põllumajanduslikud majapidamised peavad vastama, et neid saaks käsitada vahetus läheduses asuvatena lõike 6 tähenduses;*
- f) kehtestatakse meetodid lõike 7 kohase metsaga kaetud kogu maismaa pindala protsendimäära ning metsa ja põllumajandusmaa vahelise suhtarvu kindlaksmääramiseks.*

Artikkel 47

Finantsätted

1. Käesolevas peatükis osutatud toetuse rahastamiseks kasutavad liikmesriigid 30 % II lisas sätestatud iga-aastasest riiklikust ülemmäärast.

2. Liikmesriigid rakendavad käesolevas peatükis osutatud toetust riiklikul *tasandil*.

Artiklit 23 kohaldavad liikmesriigid *võivad otsustada anda toetust* piirkondlikul tasandil. *Sellisel* juhul kasutavad nad igas piirkonnas käesoleva artikli lõike 3 kohaselt kehtestatud ülemmäära osa. Iga piirkonna jaoks kõnealuse osa arvutamiseks jagatakse artikli 23 lõike 2 kohaselt kehtestatud vastav piirkondlik ülemmäär artikli 22 lõike 1 *kohaselt* sätestatud riikliku ülemmääraga, *pärast artikli 30 lõikes 1 ette nähtud lineaarset vähendamist juhul, kui artikli 30 lõiget 2 ei kohaldata*.

3. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse igal aastal käesolevas peatükis osutatud toetuse vastavad ülemmäärad. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 71 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

4. PEATÜKK

Looduslikust eripärast tingitud piirangutega alade toetus

Artikkel 48

Üldeeskirjad

1. Liikmesriigid võivad anda toetust põllumajandustootjatele, kellel on õigus saada toetust 1. peatükis osutatud põhitoetuskava **või ühtse pindalatoetuse kava** alusel ning kelle põllumajanduslik majapidamine asub täielikult või osaliselt vastavalt määruse (EL) nr .../2013* artikli 32 lõikele 1 liikmesriikide määratud looduslikust eripärast tingitud piirangutega aladel („looduslikust eripärast tingitud piirangutega alade toetus”).
2. Liikmesriigid võivad otsustada anda looduslikust eripärast tingitud piirangutega alade toetust kõigi alade puhul, mis kuuluvad lõike 1 reguleerimisalasse või piirata toetuse andmist mõne kõnealuse alaga objektiivsete ja mittediskrimineerivate kriteeriumide alusel.
3. Ilma et see piiraks käesoleva artikli lõike 2 ning finantsdistsipliini kohaldamist, käesoleva määruse artikli 11 kohast toetuste vähendamist, käesoleva määruse artikli 7 **kohast** lineaarset vähendamist ning määruse (EL) nr .../2013** artikli 63 **kohaldamist**, antakse **käesoleva artikli** looduslikust eripärast tingitud piirangutega alade toetust igal aastal toetuskõlbliku hektari kohta aladel, mille puhul on **liikmesriik** otsustanud anda käesoleva artikli lõike 2 kohast toetust. Seda makstakse pärast toetusõiguste aktiveerimist, mis on asjaomasele põllumajandustootjale antud tema kõnealuste hektarite eest **või käesoleva määruse artiklit 36 kohaldavate liikmesriikide puhul pärast asjaomase põllumajandustootja poolt kõnealuste toetuskõlblike hektarite deklareerimist.**

* Väljaannete talitus: palun lisada dokumendis PE-CONS 93/13 [maaelu arengu määrus] esitatud määruse number.

** Väljaannete talitus: palun lisada dokumendis PE-CONS 94/13 [horisontaalne ÜPP määrus] esitatud määruse number.

4. Looduslikust eripärast tingitud piirangutega alade toetuse arvutamiseks hektari kohta jagatakse artikli 49 kohaldamise tulemusel saadud summa **artikli 33 lõike 1 või artikli 36 lõike 2 kohaselt** deklareeritud toetuskõlblike hektarite arvuga aladel, mille puhul on **liikmesriik** otsustanud anda käesoleva artikli lõike 2 kohast toetust.

Liikmesriigid võivad objektiivsete ja mittediskrimineerivate kriteeriumide alusel kehtestada hektarite maksimumarvu ühe põllumajandusliku majapidamise kohta, mille osas antakse toetust käesoleva peatüki kohaselt.

5. Liikmesriigid võivad kohaldada **looduslikust eripärast tingitud piirangutega alade** toetust piirkondlikul tasandil käesolevas lõikes sätestatud tingimustel, **tingimusel et** nad on **asjakohased** piirkonnad **kindlaks määranud** vastavalt objektiivsetele ja mittediskrimineerivatele kriteeriumidele **ning eelkõige** arvestades nende looduslikust eripärast tingitud piirangute tunnusjooni, **sealhulgas piirangute tõsidust** ja agronoomilist seisundit.

Liikmesriigid jaotavad artikli 49 lõikes 1 osutatud riiklikud ülemmäärad piirkondade vahel objektiivsete ja mittediskrimineerivate kriteeriumide kohaselt.

Piirkondlikul tasandil antav looduslikust eripärast tingitud piirangutega alade toetus arvutatakse, jagades käesoleva lõike **teise lõigu** kohaselt arvutatud piirkondliku ülemmäära **artikli 33 lõike 1 või artiklit 36 lõike 2 kohaselt asjaomases piirkonnas** deklareeritud toetuskõlblike hektarite arvuga aladel, mille puhul on **liikmesriik** otsustanud anda käesoleva artikli lõike 2 kohast toetust.

Artikkel 49

Finantssätted

1. Looduslikust eripärast tingitud piirangutega alade toetuse rahastamiseks võivad liikmesriigid otsustada hiljemalt 1. augustiks **2014** kasutada kuni 5 % II lisas sätestatud iga-aastasest riiklikust ülemmäärast. **Nad teavitavad sellisest otsusest komisjoni hiljemalt kõnealuseks kuupäevaks.**

Liikmesriigid võivad oma otsuse hiljemalt 1. augustiks 2016 läbi vaadata ja seda muuta jõustumisega alates 1. jaanuarist 2017. **Nad teavitavad komisjoni sellisest otsusest hiljemalt 1. augustiks 2016.**

2. Liikmesriigi poolt lõike 1 kohaselt kasutatava riikliku ülemmäära protsendimäära **alusel** võtab komisjon igal aastal vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse looduslikust eripärast tingitud piirangutega alade toetuse vastavad **ülemmäärad**. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 71 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

5. PEATÜKK

Noorte põllumajandustootjate toetus

Artikkel 50

Üldeeskirjad

1. Liikmesriigid annavad iga-aastast toetust noortele põllumajandustootjatele, kellel on õigus saada toetust 1. peatükis osutatud põhitoetuskava **või ühtse pindalatoetuse kava** alusel („noorte põllumajandustootjate toetus”).
2. Käesoleva peatüki kohaldamisel tähendab mõiste „noor põllumajandustootja” **füüsilisi isikuid**, kes:
 - a) asuvad esimest korda tegutsema põllumajandusliku majapidamise juhina või kes on asutanud põllumajandusliku majapidamise viis aastat enne seda, kui nad esitasid esimest korda määruse (EL) nr .../2013* artikli 72 lõikes 1 osutatud põhitoetuskava **või ühtse pindalatoetuse kava** alusel taotluse, ning
 - b) on punktis a osutatud taotluse **esitamise aastal kuni** 40aastased.
3. **Liikmesriigid võivad määratleda täiendavaid objektiivseid ja mittediskrimineerivaid toetuskõlblikkuse kriteeriume seoses asjakohaste oskuste ja /või koolitusnõuetega, mida kohaldatakse noorte põllumajandustootjate suhtes, kes taotleavad noorte põllumajandustootjate toetust.**

* Väljaannete talitus: palun lisada dokumendis PE-CONS 94/13 [horisontaalne ÜPP määrus] esitatud määruse number.

4. Ilma et see piiraks finantsdistsipliini kohaldamist, käesoleva määruse artikli 11 kohast toetuste vähendamist, käesoleva määruse artikli 7 **kohast** lineaarset vähendamist ning määruse (EL) nr .../2013* artikli 63 **kohaldamist**, antakse noorte põllumajandustootjate toetust igal aastal vastavalt põllumajandustootja poolt aktiveeritud toetusõigustele **või käesoleva määruse artiklit 36 kohaldavate liikmesriikide puhul vastavalt põllumajandustootja poolt deklareeritud toetuskõlblikele hektaritele.**
5. Noorte põllumajandustootjate toetust antakse põllumajandustootjale maksimaalselt viieks aastaks. Kõnealust ajavahemikku lühendatakse aastate arvu võrra, mis jääb lõike 2 punktis a osutatud tegevuse alustamise ja noorte põllumajandustootjate toetuse taotluse esmakordse esitamise vahele.
6. Liikmesriigid, kes ei kohalda artiklit 36, **arvutavad** noorte põllumajandustootjate toetuse summa **■** igal aastal, korrutades **põllumajandustootja poolt vastavalt artikli 32 lõikele 1 aktiveeritud toetusõiguste arvu** näitajaga, mis vastab:
 - a) 25 %-le põllumajandustootja kasutuses olevate omandatud või liisitud toetusõiguste keskmisest väärtusest **või**

* Väljaannete talitus: palun lisada dokumendis PE-CONS 94/13 [horisontaalne ÜPP määrus] esitatud määruse number.

b) 25 %-le summast, mis arvutatakse, jagades II lisa 2019. kalendriaastaks sätestatud riikliku ülemmäära fikseeritud protsendimäära 2015. aastal artikli 33 lõike 1 kohaselt deklareeritud kõigi toetuskõlblike hektarite arvuga. Kõnealune fikseeritud protsendimäär võrdub artikli 22 lõike 1 kohaselt 2015. aastaks põhitoetuskavale järelejääva riikliku ülemmäära osaga.

I

7. Artiklit 36 kohaldavad liikmesriigid arvutavad noorte põllumajandustootjate toetuse summa igal aastal, korrutades näitaja, mis vastab 25 %-le artikli 36 kohaselt arvutatud ühtsest pindalatoetusest, toetuskõlblike hektarite arvuga, mille põllumajandustootja on artikli 36 lõike 2 kohaselt deklareerinud.
8. Erandina lõigetest 6 ja 7 võivad liikmesriigid arvutada igal aastal noorte põllumajandustootjate toetuse summa, korrutades näitaja, mis vastab 25 %-le liikmesriigi keskmisest toetusest hektari kohta, põllumajandustootja poolt vastavalt artikli 32 lõikele 1 aktiveeritud toetusõiguste arvuga või toetuskõlblike hektarite arvuga, mille põllumajandustootja on artikli 36 lõike 2 kohaselt deklareerinud.

Riiklik keskmine toetus hektari kohta arvutatakse, jagades II lisa 2019. kalendriaastaks sätestatud riiklikule ülemmäärale vastava arvu 2015. aastal artikli 33 lõike 1 või artikli 36 lõike 2 kohaselt deklareeritud toetuskõlblike hektarite arvuga.

9. *Liikmesriigid kehtestavad põllumajandustootja poolt aktiveeritud toetusõiguste arvule või põllumajandustootja poolt deklareeritud toetuskõlblike hektarite arvule kohaldatava ühtse ülempiiri. Kõnealune ülempiir ei tohi olla väiksem kui 25 ega suurem kui 90. Liikmesriigid võtavad lõigete 6, 7 ja 8 kohaldamisel kõnealust ülempiiri arvesse.*

10. *Lõigete 6–9 kohaldamise asemel võivad liikmesriigid eraldada iga-aastase kindlasummalise toetuse põllumajandustootja kohta, mis arvutatakse, korrutades kindlaksmääratud hektarite arvu näitajaga, mis vastab 25 %-le liikmesriigi keskmisest toetusest hektari kohta, mis kehtestatakse lõike 8 kohaselt.*

Käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud kindlaksmääratud hektarite arv arvutatakse, jagades 2015. aastal noorte põllumajandustootjate toetust taotlevate noorte põllumajandustootjate poolt artikli 33 lõike 1 või artikli 36 lõike 2 kohaselt deklareeritud toetuskõlblike hektarite koguarvu nimetatud toetust 2015. aastal taotlevate noorte põllumajandustootjate koguarvuga.

Liikmesriik võib kindlaksmääratud hektarite arvu pärast 2015. aastat igal aastal uuesti arvutada, kui toetust taotlevate noorte põllumajandustootjate arv või noorte põllumajandustootjate majapidamiste suurus või mõlemad oluliselt muutuvad.

Põllumajandustootjale antava iga-aastase kindlasummalise toetuse suurus ei ületa tema põhitoetuse kogusummat antud aastal enne määruse (EL) nr .../2013 artikli 63 kohaldamist.*

11. *Toetusesaajate õiguste kaitse tagamiseks ja nende ebavõrdse kohtlemise vältimiseks* on komisjonil õigus võtta koosõlas artikliga 70 vastu delegeeritud õigusakte, et määratleda tingimused, mille kohaselt võib juriidilist isikut käsitada *noore põllumajandustootja* toetuse saamise tingimustele vastavana.

Artikkel 51

Finantssätted

1. Noorte põllumajandustootjate toetuse rahastamiseks kasutavad liikmesriigid II lisas sätestatud iga-aastase riikliku ülemmäära protsendimäära, mis ei ole suurem kui 2 %. Liikmesriigid teavitavad komisjoni toetuse rahastamiseks vajalikust hinnangulisest protsendimäärast hiljemalt 1. augustiks **2014**.

Liikmesriigid võivad *iga aasta 1. augustiks* muuta oma hinnangulist protsendimäära jõustumisega alates *järgmisest aastast*. Nad teavitavad komisjoni muudetud protsendimäärast *selle kohaldamise aastale eelneva aasta* 1. augustiks.

* Väljaannete talitus: palun lisada dokumendis PE-CONS 94/13 [horisontaalne ÜPP määrus] esitatud määruse number.

2. Ilma et see piiraks *käesoleva artikli lõikes 1* sätestatud 2 % maksimummäära kohaldamist, kui liikmesriigis asjaomasel aastal antava noorte põllumajandustootjate toetuse kogusumma ületab *käesoleva artikli lõike 4* kohaselt sätestatud ülemmäära ning kui kõnealune ülemmäär on väiksem kui kõnealune maksimummäär, *rahastab* asjaomane liikmesriik *erinevuse kas artikli 30 lõike 7 esimese lõigu punkti f kohaldamise abil asjaomasel aastal*, vähendades lineaarselt kõiki artikli 32 *kohaselt või artikli 36 lõike 2* kohaselt kõigile põllumajandustootjatele antavaid toetusi, või kasutades mõlemat võimalust.
3. Kui liikmesriigis asjaomasel aastal antava noorte põllumajandustootjate toetuse kogusumma ületab *käesoleva artikli lõike 4* kohaselt sätestatud ülemmäära ning kui kõnealune ülemmäär on 2 % II lisas kehtestatud iga-aastasest riiklikust ülemmäärast, vähendab liikmesriik lineaarselt artikli 50 kohaselt makstavaid summasid kõnealuse ülemmäära järgimiseks.
4. Liikmesriikide poolt teavitatud protsendimäära alusel võtab komisjon igal aastal vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse noorte põllumajandustootjate toetuse vastavad *ülemmäärad*

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 71 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

IV JAOTIS

TOOTMISKOHUSTUSEGA SEOTUD TOETUS

1. PEATÜKK

Vabatahtlik tootmiskohustusega seotud toetus

Artikkel 52

Üldeeskirjad

1. Liikmesriigid võivad anda põllumajandustootjatele tootmiskohustusega seotud toetust käesolevas peatükis sätestatud tingimustel (käesolevas peatükis „tootmiskohustusega seotud toetus”).
2. Tootmiskohustusega seotud toetust võib anda järgmistes sektorites ja järgmistele toodetele: teravili, õliseemned, valgurikkad kultuurid, kaunviljad, lina, kanep, riis, pähklid, kartulitärklis, piim ja piimatooted, seemned, lamba- ja kitseliha, veise- ja vasikaliha, oliiviõli, siidiussid, kuivsoöt, humal, suhkrupeet, suhkruroog ja sigur, puu- ja köögivili ning lühikese raieringiga madalmets.
3. Tootmiskohustusega seotud toetust võib anda üksnes *nendele* sektoritele või *nendele* liikmesriigi piirkondadele, kus konkreetsete põllumajanduslike tootmisviiside või põllumajandussektorite puhul, mis on eriti tähtsad majanduslikel, sotsiaalsetel või keskkonnaalastel põhjustel, esineb teatavaid probleeme.

4. Erandina lõikest 3 võib tootmiskohustusega seotud toetust anda ka põllumajandustootjatele:
 - a) kes kasutasid 31. detsembril **2014** määruse (EÜ) nr 1782/2003 III jaotise 3. peatüki 2. jao ja artikli 71m kohaselt ning kooskõlas määruse (EÜ) nr 73/2009 artikliga 60 ja artikli 65 neljanda **lõiguga** antud toetusõigused ning
 - b) kelle kasutuses ei ole toetuskõlblikke hektareid toetusõiguste aktiveerimiseks käesoleva määruse III jaotise 1. peatükis osutatud põhitoetuskava raames.
5. Tootmiskohustusega seotud toetust võib anda üksnes määral, mis on vajalik, et innustada säilitama senist tootmistaset asjaomastes **sektorites või** piirkondades.
6. Tootmiskohustusega seotud toetust antakse iga-aastase toetusena ja määratletud koguselise piirangu ulatuses; toetus põhineb kindlaksmääratud pindalal ja saagikusel või kindlaksmääratud loomade arvul.

7. **Juriidiliste isikute või füüsiliste või juriidiliste isikute rühma puhul võivad liikmesriigid kohaldada lõikes 6 osutatud vähendamist kõnealuste juriidiliste isikute või rühma liikmete tasandil, kui individuaalsete liikmete puhul sätestatakse siseriikliku õigusega õigused ja kohustused, mis on võrreldavad põllumajandusliku majapidamise juhi staatuses oleva üksiku põllumajandustootja õiguste ja kohustustega, eelkõige seoses nende majandusliku, sotsiaalse ja maksualase seisundiga, ning tingimusel, et nad on andnud panuse asjaomaste juriidiliste isikute või rühmade põllumajandusstruktuuride tugevdamisesse.**
8. Käesoleva artikli kohaselt antav tootmiskohustusega seotud toetus peab olema kooskõlas muude liidu meetmete ja poliitikatega.
9. **Selleks et tagada liidu vahendite tõhus ja sihipärane kasutamine ning vältida topeltrahastamist muu sarnase toetusvahendi alusel**, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 70 vastu delegeeritud õigusakte, millega kehtestatakse:
- a) tootmiskohustusega seotud toetuse andmise tingimused;
 - b) eeskirjad kooskõla kohta muude liidu meetmetega ning toetuse kumuleerumise kohta.

Artikkel 53

Finantsätted

1. Tootmiskohustusega seotud toetuse rahastamiseks võivad liikmesriigid kõnealuse toetuse esimesele rakendamisaastale eelneva aasta 1. augustiks otsustada kasutada kuni **8%** II lisas sätestatud iga-aastasest riiklikust ülemmäärast.
2. Erandina lõikest 1 võivad liikmesriigid otsustada kasutada kuni **13%** II lisas sätestatud iga-aastasest riiklikust ülemmäärast, tingimusel et:
 - a) kuni 31. detsembrini **2014**:
 - i) kohaldavad nad määruse (EÜ) nr 73/2009 V jaotises sätestatud ühtse pindalatoetuse kava;
 - ii) rahastavad nad meetmeid kõnealuse määruse artikli 111 alusel või
 - iii) nende suhtes kehtib artikli 69 lõikega 5 ette nähtud erand või Malta puhul kõnealuse määruse artikli 69 lõikega 1 ette nähtud erand; ja/või
 - b) nad eraldavad kokkuvõttes ajavahemikul 2010–**2014** vähemalt ühe aasta kestel enam kui 5 % olemasolevatest summadest määruse (EÜ) nr 73/2009 III jaotisega, IV jaotisega (välja arvatud IV jaotise 1. peatüki 6. jagu) ja V jaotisega ette nähtud otsetoetuste andmiseks, et rahastada:
 - i) määruse (EÜ) nr 73/2009 III jaotise 2. peatüki 2. jaos sätestatud meetmeid;
 - ii) kõnealuse määruse artikli 68 ***lõike 1 punkti a alapunktidega i–iv ning lõike 1 punktidega b ja e*** ette nähtud toetust või
 - iii) kõnealuse määruse IV jaotise 1. peatüki (välja arvatud 6. jagu) kohaseid meetmeid.

3. ***Lõigetes 1 ja 2 osutatud iga-aastast riikliku ülemmäära protsendimäära võib suurendada kuni kahe protsendipunkti võrra nende liikmesriikide puhul, kes otsustavad kasutada vähemalt 2 % II lisas sätestatud iga-aastasest riiklikust ülemmäärast selleks, et toetada käesoleva peatüki alusel valgurikaste kultuuride kasvatamist.***
4. Erandina lõigetest 1 ja 2 võivad liikmesriigid, kes eraldasid kokkuvõttes ajavahemikul 2010–2014 vähemalt ühe aasta kestel enam kui 10 % olemasolevatest summadest määruse (EÜ) nr 73/2009 III jaotisega, IV jaotisega (välja arvatud IV jaotise 1. peatüki 6. jagu) ja V jaotisega ette nähtud otsetoetuste andmiseks, et rahastada;
- a) määruse (EÜ) nr 73/2009 III jaotise 2. peatüki 2. jaos sätestatud meetmeid;
 - b) kõnealuse määruse artikli 68 ***lõike 1 punkti a alapunktidega i–iv ning lõike 1 punktidega b ja e*** ette nähtud toetust või
 - c) kõnealuse määruse IV jaotise 1. peatüki (välja arvatud 6. jagu) kohaseid meetmeid, pärast komisjoni poolse ***käesoleva määruse*** artikli 55 kohase heakskiidu saamist otsustada kasutada enam kui ***13 % käesoleva määruse*** II lisas sätestatud iga-aastasest riiklikust ülemmäärast.
5. ***Erandina lõigetes 1–4 määratud protsendimääradest võivad liikmesriigid kasutada aastas kuni 3 miljonit eurot tootmiskohustusega seotud toetuse rahastamiseks.***

6. Liikmesriigid võivad 1. augustiks 2016 vaadata oma lõigete 1–4 kohase otsuse läbi ja teha alates 2017. aastast jõustuva otsuse:
- a) ***jätta samaks, suurendada või vähendada*** lõigete ***1, 2 ja 3*** kohaselt kindlaks määratud protsendimäära kõnealustes lõigetes sätestatud piirides, kui see on asjakohane, ***või jätta samaks või vähendada lõike 4 kohaselt kindlaks määratud protsendimäära;***
 - b) **■** muuta toetuse andmise tingimusi;
 - c) lõpetada käesoleva peatüki kohase toetuse andmine.
7. Liikmesriigi poolt käesoleva artikli lõigete 1–6 kohaselt tehtud otsusealusel võtab komisjon igal aastal vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse tootmiskohustusega seotud toetuse vastavad ***ülemmäärad***. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 71 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 54

Teavitamine

1. ***Lüikmesriigid teavitavad*** artiklis 53 ■ osutatud otsustest komisjoni hiljemalt kõnealus artiklis osutatud ***kuupäevadeks***. Teavitus sisaldab, ***välja arvatud*** artikli 53 lõike 6 ***punktis c*** osutatud otsuse puhul, teavet sihtpiirkondade, valitud põllumajanduslike tootmisviiside või valitud sektorite ja antava toetuse suuruse kohta.
2. Artikli 53 lõigetes 2 ja 4 või vajaduse korral artikli 53 lõike 6 ***punktis a*** osutatud otsused hõlmavad üksikasjalikku kirjeldust sihtpiirkonna konkreetse olukorra ning põllumajanduslike tootmisviiside või konkreetsete põllumajandussektorite eripära kohta, millest tingituna ei ole artikli 53 lõikes 1 osutatud protsendimäär piisav artikli 52 lõikes 3 osutatud probleemide lahendamiseks ning mistõttu on toetuse suurendamine põhjendatud.

Artikkel 55

Komisjoni heakskiit

1. Komisjon võtab *artikli 71 lõigetes 2 või 3 osutatud menetlust kohaldamata* vastu *rakendusaktid*, millega kiidetakse heaks artikli 53 lõikes 4 või vajaduse korral artikli 53 lõike 6 *punktis a* osutatud otsus, kui asjaomases sektoris või piirkonnas on tõendatud üks järgmistest vajadustest:
 - a) vajadus säilitada konkreetse toomise teatavad mahud alternatiivide puudumise tõttu ning vajadus vähendada tootmisest loobumise ohtu ja sellest tulenevaid sotsiaalseid ja/või keskkonnaprobleeme;
 - b) vajadus tagada kohalikule töötlevale tööstusele tarnete stabiilsus, vältides seeläbi järgneda võivast ümberkorraldamisest tulenevaid sotsiaalseid ja majanduslikke tagajärgi;

- c) vajadus hüvitada ebasoodsaid asjaolusid, mis mõjutavad konkreetses sektoris põllumajandustootjaid asjaomasel turul jätkuvate häirete tulemusena;
 - d) vajadus sekkuda, kui käesoleva määruse, määruse (EL) nr .../2013* või heakskiidetud riigiabikava kohaselt antava muu toetuse olemasolu peetakse ebapiisavaks, et vastata käesoleva lõike punktides a, b ja c osutatud vajadustele.
2. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse eeskirjad hindamismenetluse ja käesoleva artikli lõikes 1 osutatud otsuste heakskiitmise kohta. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 71 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

* Väljaannete talitus: palun lisada dokumendis PE-CONS 93/13 [maaelu arengu määrus] esitatud määruse number.

2. PEATÜKK

Puuvilla eritoetus

Artikkel 56

Reguleerimisala

Toetust antakse CN-koodi 5201 00 alla kuuluvat puuvilla tootvatele põllumajandustootjatele käesolevas peatükis sätestatud tingimustel („puuvilla eritoetus”).

Artikkel 57

Toetuskõlblikkus

1. Puuvilla eritoetust antakse toetuskõlbliku puuvillakasvatuse hektari kohta. Maa-ala on toetuskõlblik üksnes siis, kui see paikneb põllumajandusmaal, mille liikmesriik on puuvillakasvatuse heaks kiitnud, sellele on külvatud *liikmesriigi heakskiidetud sorte* ja saagi tegelik koristamine sellelt toimub normaalsetel kasvutingimustel.

Puuvilla eritoetust makstakse veatu ja standardse turustuskvaliteediga puuvilla eest.

2. Liikmesriigid kiidavad käesoleva artikli lõikes 1 osutatud maa ja sordid heaks kooskõlas lõike 3 kohaselt vastu võetavate eeskirjade ja tingimustega.
3. **Selleks et** tagada puuvilla eritoetuse tõhus haldamine, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 70 vastu delegeeritud õigusakte seoses eeskirjade ja tingimustega maa ja sortide heakskiitmise kohta puuvilla eritoetuse puhul.
4. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse eeskirjad **puuvilla eritoetuse puhul kohaldatava maa ja sortide** heakskiitmise menetluse ja tootjatele kõnealusest heakskiitmisest teatamise kohta. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 71 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 58

Baaskülvipinnad, kindlad saagikused ja võrdlussummad

1. Kehtestatakse järgmised riiklikud baaskülvipinnad:
 - Bulgaaria: 3 342 ha;
 - Kreeka: 250 000 ha;
 - Hispaania: 48 000 ha;
 - Portugal: 360 ha.

2. Kehtestatakse järgmised kindlad saagikused võrdlusperioodil:
 - Bulgaaria: 1,2 tonni/ha;
 - Kreeka: 3,2 tonni/ha;
 - Hispaania: 3,5 tonni/ha;
 - Portugal: 2,2 tonni/ha.

3. Puuvilla eritoetuse summa iga toetuskõlbliku hektari kohta arvutatakse korrutades lõikes 2 kehtestatud saagikused järgmiste võrdlussummadega:
 - Bulgaaria: 2015. aastal **584,88** eurot ja alates 2016. aastast **649,45** eurot;
 - Kreeka: **234,18** eurot;
 - Hispaania: **362,15** eurot;
 - Portugal: **228,00** eurot.

4. Kui puuvillakasvatuse toetuskõplik pindala teatavas liikmesriigis ja teataval aastal ületab lõikes 1 kehtestatud baaskülvipinna, vähendatakse lõikes 3 osutatud summat kõnealuse liikmesriigi puhul võrdeliselt baaskülvipinna ületamisega.

5. Puuvilla eritoetuse kohaldamise **võimaldamiseks** on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 70 vastu delegeeritud õigusakte seoses eeskirjadega **kõnealuse** toetuse andmise tingimuste kohta, toetuskõlblikkuse nõuete ja agronoomiatavade kohta.
6. Komisjon võib võtta vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse eeskirjad lõikes 4 osutatud vähendamise arvutamise kohta. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 71 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 59

Heakskiidetud tootmisharudevahelised organisatsioonid

1. Käesolevas peatükis **tähendab** „heakskiidetud tootmisharudevaheline organisatsioon” juriidilist isikut, mis koosneb puuvilla tootvatest põllumajandustootjatest ja vähemalt ühest toorpuuvilla töötlejast ning mille tegevus on järgmine:
 - a) kaasaaitamine puuvilla turuleviimise paremale koordineerimisele, eelkõige teadus- ja turu-uuringute abil;
 - b) liidu eeskirjadele vastavate standardsete lepinguvormide koostamine;
 - c) tootmise orienteerimine toodetele, mis eelkõige kvaliteedi poolest ja tarbijakaitse seisukohalt vastavad paremini turu vajadustele ja tarbijanõudlusele;

- d) meetodite ja vahendite ajakohastamine tootekvaliteedi parandamiseks;
 - e) turustrateegiate väljatöötamine puuvilla müügiedenduseks kvaliteedi sertifitseerimissüsteemide kaudu.
2. Liikmesriik, kus toorpuuvilla töötajad on asutatud, kiidab heaks tootmisharudevahelise organisatsiooni, mis vastab lõikes 3 osutatud kriteeriumidele.
3. Et tagada *puuvilla eritoetuse tõhus kohaldamine*, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 70 vastu delegeeritud õigusakte, millega kehtestatakse:
- a) tootmisharudevaheliste organisatsioonide heakskiitmise kriteeriumid;
 - b) tootjate kohustused;
 - c) eeskirjad, millega *reguleeritakse* olukordi, kus heakskiidetud tootmisharudevaheline organisatsioon ei *vasta* punktis a osutatud kriteeriumidele.

Artikkel 60

Toetuse andmine

1. Põllumajandustootjatele antakse puuvilla eritoetust toetuskõlbliku hektari kohta vastavalt artiklile 58.
2. Nende põllumajandustootjate puhul, kes on heakskiidetud tootmisharudevaheliste organisatsioonide liikmed, suurendatakse puuvilla eritoetust artikli 58 lõikes 1 sätestatud baaskülvipinna toetuskõlbliku hektari kohta kahe euro võrra.

V JAOTIS

Väikepõllumajandustootjate kava

Artikkel 61

Üldeeskirjad

1. *Liikmesriigid võivad rakendada väikepõllumajandustootjatele kava vastavalt käesolevas jaotises sätestatud tingimustele („väikepõllumajandustootjate kava“).*

Põllumajandustootjad, kelle kasutuses on 2015. aastal omandatud või liisitud toetusõigused või kes artiklit 36 kohaldavates liikmesriikides taotlevad toetust ühtse pindalatoetuse kava alusel ja kes vastavad artikli 10 lõikega 1 ette nähtud miinimumnõuetele, võivad valida, kas osaleda väikepõllumajandustootjate kavas.

2. Väikepõllumajandustootjate kava kohased maksed asendavad III ja IV jaotise kohaselt antavad toetused.

Esimest lõiku ei kohaldata, kui liikmesriik otsustab kasutada artikli 63 lõike 2 esimese lõigu punktiga a sätestatud maksemeetodit. Sellisel juhul on toetuse saamise tingimuseks III ja IV jaotises sätestatud tingimuste järgimine, ilma et sellega piirataks käesoleva artikli lõike 3 kohaldamist.

3. Väikepõllumajandustootjate kavas osalevad põllumajandustootjad on vabastatud III jaotise 3. peatükiga ette nähtud *põllumajandustavade* järgimisest.
4. *Käesoleva jaotisega ette nähtud soodustusi ei anta põllumajandustootjatele, kelle puhul on kindlaks tehtud, et nad pärast 18. oktoobrit 2011 tekitasid väikepõllumajandustootjate kavast kasu saamiseks vajalikud tingimused kunstlikult.*

Artikkel 62

Osalemine

1. Väikepõllumajandustootjate kavas osaleda soovivad põllumajandustootjad esitavad selleks taotluse **liikmesriikide määratud tähtpäevaks, mis ei või olla hilisem kui 15. oktoober 2015. Liikmesriikide määratud tähtpäev ei või siiski olla varasem põhitoetuskava või ühtse pindalatoetuse kava taotluse esitamise viimasest päevast.**

Põllumajandustootjad, kes ei ole esitanud **liikmesriigi määratud tähtpäevaks** taotlust osaleda väikepõllumajandustootjate kavas, kes otsustavad selles kavas osalemisest pärast kõnealust kuupäeva loobuda või kes on välja valitud määruse (EL) nr .../2013* artikli 19 lõike 1 **punkti c** kohase toetuse saamiseks, ei saa enam kõnealuses kavas osaleda.

2. **Erandina lõikest 1 võivad liikmesriigid sätestada, et põllumajandustootjad, kelle puhul on III ja IV jaotise kohaselt saadav otsetoetuste summa väiksem liikmesriigi poolt vastavalt artiklile 63 kehtestatavast maksimumsummast, loetakse väikepõllumajandustootjate kavas automaatselt osalevateks, välja arvatud juhul, kui nad selgesõnaliselt teatavad oma soovist selles mitte osaleda ning teevad seda liikmesriigi poolt lõike 1 kohaselt määratud kuupäevaks või mis tahes järgneval aastal. Seda võimalust kasutavad liikmesriigid teavitavad õigeaegselt asjaomaseid põllumajandustootjaid nende õigusest kõnealuses kavas mitte osaleda.**

* Väljaannete talitus: palun lisada dokumendis PE-CONS 93/13 [maaelu arengu määrus] esitatud määruse number.

3. ***Liikmesriik tagab, et artiklis 63 osutatud hinnanguline toetussumma tehakse põllumajandustootjatele teatavaks õigeaegselt enne kõnealuse liikmesriigi määratud taotluse esitamise või osalemisest loobumisest teatamise tähtpäeva.***

Artikkel 63

Toetussumma

1. Liikmesriigid kehtestavad ***iga*** väikepõllumajandustootjate kavas ***osaleva põllumajandustootja*** iga-aastase toetussumma ühel järgmistest tasemetest:
- a) summa, mis ei ületa ***25%*** keskmisest riiklikust toetusest toetusesaaja kohta, ***mille liikmesriigid kehtestavad, võttes aluseks II lisas 2019. kalendriaastaks sätestatud riikliku ülemmäära ning 2015. aastal artikli 33 lõike 1 või artikli 36 lõike 2 kohaselt toetuskõlblikud hektarid deklareerinud põllumajandustootjate arvu;***
 - b) summa, mis saadakse, kui liikmesriigi keskmine toetus hektari kohta korrutatakse liikmesriikide kehtestatava hektarite arvule vastava arvuga, mis ei ole suurem kui ***viis***. Liikmesriigid kehtestavad ***liikmesriigi keskmise toetuse hektari kohta***, võttes aluseks II lisas 2019. kalendriaastaks sätestatud riikliku ülemmäära ning artikli 33 lõike 1 ***või artikli 36 lõike 2*** kohaselt ***2015.*** aastal deklareeritud toetuskõlblike hektarite arvu.

Esimese lõigu punktides a ja b osutatud summad jäävad vahemikku 500–1 250 eurot.

Juhul, kui esimese lõigu punktide a ja b kohaldamise tulemusel jääb summa alla 500 euro või on suurem kui 1 250 eurot, ümardatakse kõnealune summa vastavalt üles- või allapoole miinimum- või maksimumsummaks.

2. *Erandina lõikest 1 võib liikmesriik otsustada anda kavas osalevatele põllumajandustootjatele:*

- a) *summa, mis võrdub toetuste koguväärtusega, mis põllumajandustootjale eraldatakse igal aastal III ja IV jaotise kohaselt, või*
- b) *summa, mis võrdub toetuste koguväärtusega, mis põllumajandustootjale eraldatakse 2015. aastal III ja IV jaotise kohaselt ja mida liikmesriik võib järgnevatel aastatel kohandada, et võrdeliselt võtta arvesse II lisas sätestatud riiklike ülemmäärade muutmist.*

I
Esimese lõigu punktides a või b osutatud summa ei tohi olla suurem kui kõnealuse liikmesriigi kehtestatav summa, mis jääb vahemikku 500–1 250 eurot.

Juhul, kui esimese lõigu punktide a või b tulemusel jääb summa alla **500** euro, **võib asjaomane liikmesriik otsustada ümardada kõnealuse summa ülespoole 500 euroks.**

3. Erandina lõigetest 1 ja 2 võib Horvaatias, **Küprosel**, Maltal **ja Sloveenias** kõnealustes **lõigetes** osutatud summa kehtestada väiksemana kui 500 eurot, kuid mitte väiksemana kui **200** eurot **ja Malta puhul mitte väiksemana kui 50 eurot.**

Artikkel 64

Eritingimused

1. Väikepõllumajandustootjate kavasa osalemise aja jooksul peab põllumajandustootja:
- a) säilitama vähemalt sellise arvu **toetuskõlblike** hektareid, mis vastab tema kasutuses olevatele omandatud või liisitud toetusõiguste arvule **või toetuskõbllike hektarite arvule, mis on 2015. aastal deklareeritud artikli 36 lõike 2 kohaselt;**
 - b) vastama artikli 10 lõike 1 punktiga b ette nähtud miinimumnõudele.

2. Toetusõigusi, mida väikepõllumajandustootjate kavas osalev põllumajandustootja on artiklite 32 ja 33 kohaselt **2015.** aastal aktiveerinud, käsitatakse aktiveeritud toetusõigustena kogu põllumajandustootja kõnealuses kavas osalemise aja jooksul.

Omandatud või renditud toetusõigusi, mis olid põllumajandustootja kasutuses kõnealuses kavas osalemise aja jooksul, ei käsitata kasutamata toetusõigustena, mis tuleb tagasi kanda riiklikku reservi või piirkondlikesse reservidesse artikli 31 lõike 1 **punkti b** tähenduses.

Artiklit 36 kohaldavates liikmesriikides käsitatakse, et väikepõllumajandustootjate kavas osaleva põllumajandustootja poolt 2015. aastal artikli 36 lõike 2 kohaselt deklareeritud toetuskõlblikud hektarid on deklareeritud kogu põllumajandustootja kõnealuses kavas osalemise aja jooksul.

3. Erandina artiklist 34 ei saa väikepõllumajandustootjate kavas osalevate põllumajandustootjate toetusõigusi üle anda, välja arvatud tegeliku või eeldatava pärandi korral.

Põllumajandustootjatel, kes saavad tegeliku või eeldatava pärandi korral toetusõigused väikepõllumajandustootjate kavas osalevalt põllumajandustootjalt, on õigus kõnealuses kavas osaleda, tingimusel et nad vastavad põhitoetuskava raames toetuse saamise tingimustele ning nad pärivad kõik toetusõigused, mis olid põllumajandustootjal, kellelt nad toetusõigused said.

4. **Käesoleva artikli lõikeid 1 ja 2 ning lõike 3 esimest lõiku ei kohaldata juhul, kui liikmesriik otsustab kasutada artikli 63 lõike 2 esimese lõigu punktiga a sätestatud toetuse andmise meetodit, kohaldamata artikli 63 lõike 2 kolmandat lõiku.**
5. **Õiguskindluse tagamiseks** on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 70 vastu delegeeritud õigusakte, **milles sätestatakse** kavas osalemise tingimused, kui osaleva põllumajandustootja olukord on muutunud.

Artikkel 65

Finantssätted

1. Käesolevas jaotises osutatud toetuse rahastamiseks lahutavad liikmesriigid vastavate toetuste jaoks ette nähtud kogusummadest summad, mille saamiseks oleks väikepõllumajandustootjatel õigus:
 - a) **III jaotise 1. peatükis osutatud põhitoeuskava või ühtse pindalatoetuse kava alusel;**
 - b) III jaotise 2 peatükis osutatud ümberjaotava toetusena;
 - c) III jaotise 3. peatükis osutatud kliimat ja keskkonda säästvate **põllumajandustavadega** seotud toetusena;
 - d) III jaotise 4. peatükis osutatud looduslikust eripärast tingitud piirangutega alade toetusena;
 - e) III jaotise 5. peatükis osutatud noorte põllumajandustootjate toetusena ning
 - f) IV jaotises osutatud vabatahtliku tootmiskohustusega seotud toetusena.

Liikmesriikide puhul, kes on otsustanud arvutada toetuse summa artikli 63 lõike 2 esimese lõigu punkti a kohaselt ning kus kõnealuste toetuste summa ületab individuaalse põllumajandustootja puhul liikmesriikide poolt kindlaksmääratud maksimummäära, vähendatakse iga summat võrdeliselt.

2. Väikepõllumajandustootjate kava kohaselt kõigi makstavate toetuste summa ja lõike 1 kohaselt rahastatava kogusumma vahet rahastatakse **ühel või mitmel järgmistest viisidest:**
 - a) *kohaldades artikli 30 lõiget 7 asjakohasel aastal;*
 - b) *kasutades asjakohasel aastal kasutamata jäänud vahendeid, et rahastada III jaotise 5. peatükis sätestatud noorte põllumajandustootjate toetust;*
 - c) vähendades lineaarselt kõiki **artikli 32 või 36** kohaselt antavaid toetusi.
3. *Välja arvatud juhul, kui liikmesriik on otsustanud kehtestada iga-aastase toetuse summa artikli 63 lõike 2 esimese lõigu punkti a kohaselt, jäävad tingimused, mille põhjal käesoleva artikli lõikes 1 osutatud summad kehtestatakse, samaks kogu põllumajandustootja väikepõllumajandustootjate kavas osalemise aja jooksul.*

4. Kui väikepõllumajandustootjate kava kohane toetuste kogusumma ületab 10 % II lisas sätestatud iga-aastasest riiklikust ülemmäärast, siis vähendavad liikmesriigid kooskõlas käesoleva jaotisega makstavaid summasid, et järgida kõnealust protsendimäära, **välja arvatud juhul, kui nad on kehtestanud toetuse summa artikli 63 lõike 2 esimese lõigu punkti a kohaselt, kohaldamata artikli 63 lõike 2 kolmandat lõiku.**

Sama erandit kohaldatakse liikmesriikide puhul, kes on kehtestanud toetuse summa artikli 63 lõike 2 esimese lõigu punkti b kohaselt, kohaldamata artikli 63 lõike 2 kolmandat lõiku, kui nende II lisas sätestatud riiklik ülemmäär 2019. aasta kohta on suurem kui 2015. aasta kohta ja nad kohaldavad artikli 25 lõikes 1 või artikli 36 lõikes 2 sätestatud arvutamismeetodit.

VI JAOTIS

PUUVILLASEKTORI RIIKLIKUD ÜMBERKORRALDAMISKAVAD

Artikkel 66

Ümberkorraldamiskavade aastaeelarve kasutamine

1. Liikmesriikide puhul, kes kohaldasid määruse (EÜ) nr 637/2008 artikli 4 lõike 1 esimest **lõiku**, kantakse jõustumisega alates 1. jaanuarist 2014 kõnealuse määruse artikli 5 lõikega 1 ette nähtud asjaomane aastaeelarve üle **ning seda käsitatakse kui** liidu täiendavaid vahendeid määruse (EÜ) nr .../2013* alusel rahastatavate maaelu arengu programmide kohastele meetmetele.
2. Liikmesriikide puhul, kes kohaldasid määruse (EÜ) nr 637/2008 artikli 4 lõike 1 teist **lõiku**, kaasatakse jõustumisega alates 1. jaanuarist 2017 kõnealuse määruse artikli 5 lõikega 1 **ette nähtud asjaomane** aastaeelarve käesoleva määruse II lisas sätestatud riiklike **ülemmäärade** hulka.

* Väljaannete talitus: palun lisada dokumendis PE-CONS 93/13 [maaelu arengu määrus] esitatud määruse number.

VII JAOTIS

LÖPPSÄTTED

1. PEATÜKK

Teavitamine ja eriolukord

Artikkel 67

Teavitamisnõuded

1. **Käesolevas määruses sätestatud eeskirjade nõuetekohase kohaldamise tagamiseks** on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 70 vastu delegeeritud õigusakte vajalike meetmete kohta seoses teabega, mida liikmesriigid peavad edastama **komisjonile** käesoleva määruse kohaldamiseks või otsetoetuste kontrollimiseks, seireks, hindamiseks ja auditeerimiseks, **samuti nõukogu otsusega sõlmitud** rahvusvahelistes kokkulepetes **ette nähtud nõuete**, sealhulgas kõnealuste kokkulepete kohaste teavitamisnõuete täitmiseks. Seda tehes võtab komisjon arvesse andmevajadusi ja sünergiaid võimalike andmeallikate vahel.

Saadud teavet võib vajaduse korral edastada või kättesaadavaks teha rahvusvahelistele organisatsioonidele **ja** kolmanda riigi pädevatele asutustele ning seda võib avaldada, võttes arvesse isikuandmete kaitset ning ettevõtjate õigustatud huvi kaitsta oma ärisaladusi.

2. Lõikes 1 osutatud teabe edastamiseks kiirelt, tõhusalt, täpselt ja kulutõhusalt on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 70 vastu delegeeritud õigusakte, et kehtestada **täiendavad eeskirjad järgmise kohta:**

a) esitatava teabe laad ja liik;

■

b) **töödeldavate andmete kategooriad ja maksimaalne andmete säilitamise aeg;**

c) juurdepääsuõigused kättesaadavaks tehtud teabele või teabesüsteemidele;

d) teabe avaldamise **■** tingimused.

3. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse:

a) teavitamise meetodid;

b) eeskirjad käesoleva artikli kohaldamiseks vajaliku teabe esitamise kohta;

c) esitatava teabe haldamise korra, samuti eeskirjad teatiste sisu, vormi, ajastuse, sageduse ja tähtaegade kohta;

d) teabe või dokumentide liikmesriikidele, rahvusvahelistele organisatsioonidele, kolmanda riigi pädevatele asutustele või avalikkusele edastamise ja kättesaadavaks tegemise või avaldamise korra, võttes arvesse isikuandmete kaitset ning põllumajandustootjate ja ettevõtjate õigustatud huvi kaitsta oma ärisaladusi.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 71 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 68

Isikuandmete töötlemine ja kaitse

- 1. Liikmesriigid ja komisjon koguvad isikuandmeid vastavalt artikli 67 lõikes 1 sätestatud eesmärkidele. Liikmesriigid ei töötle kõnealuseid andmeid viisil, mis on nimetatud eesmärkidega vastuolus.*
- 2. Isikuandmete töötlemisel artikli 67 lõikes 1 osutatud seire ja hindamise eesmärgil andmed muudetakse anonüümseks ja neid töödeldakse üksnes koondatud kujul.*
- 3. Isikuandmeid töödeldakse kooskõlas direktiiviga 95/46/EÜ ja määrusega (EÜ) nr 45/2001. Eelkõige ei säilitata selliseid andmeid andmesubjektide identifitseerimist võimaldaval kujul kauem, kui on vajalik andmete kogumise või hilisema töötlemise eesmärgi täitmiseks, võttes arvesse kohaldatavas siseriiklikus ja liidu õiguses sätestatud minimaalseid andmete säilitamise tähtaegu.*
- 4. Liikmesriigid teavitavad andmesubjekte, et nende isikuandmeid võidakse töödelda liikmesriikide ja liidu asutustes vastavalt lõikele 1 ning et neil on sellega seoses vastavalt direktiivis 95/46/EÜ ja määruses (EÜ) nr 45/2001 sätestatud õigused.*

5. **Käesoleva artikli suhtes kohaldatakse määruse (EL) nr .../2013* artikleid 111–114.**

Artikkel 69

Eriprobleemide lahendamise meetmed

1. Et lahendada eriprobleeme, võtab komisjon **vastu** rakendusaktid **■**, mis on vajalikud ja põhjendatud eriolukorras. Sellised **rakendusaktid** võivad käesoleva määruse sätetest kõrvale kalduda sellises ulatuses ja sellise aja jooksul, mis on hädavajalik. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 71 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.
2. Nõuetekohaselt põhjendatud tungiva kiireloomulisuse tõttu, **et lahendada eriprobleeme, tagades samal ajal otsetoetuste süsteemi järjepidevuse eriolukorras**, võtab komisjon kooskõlas artikli 71 lõikes 3 osutatud menetlusega vastu viivitamata kohaldatavad rakendusaktid.

* Väljaannete talitus: palun lisada dokumendis PE-CONS 94/13 [horisontaalse ÜPP määrus] esitatud määruse number.

3. *Lõike 1 või 2 kohaselt võetud meetmed kehtivad kuni 12 kuud. Kui selle aja möödudes ei ole neis lõigetes osutatud eriprobleeme lahendatud, võib komisjon esitada asjakohased seadusandlikud ettepanekud püsiva lahenduse saavutamiseks.*
4. *Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti ja nõukogu igast lõike 1 või 2 kohaselt võetud meetmest kahe tööpäeva jooksul alates selle võtmisest.*

2. PEATÜKK

Volituste delegeerimine ja rakendussätted

Artikkel 70

Delegeerimine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. *Artiklis 2, artikli 4 lõikes 3, artikli 6 lõikes 3, artikli 7 lõikes 3, artikli 8 lõikes 3, artikli 9 lõikes 5, artikli 20 lõikes 6, artiklis 35, artikli 36 lõikes 6, artikli 39 lõikes 3, artikli 43 lõikes 12, artikli 44 lõikes 5, artikli 45 lõigetes 5 ja 6, artikli 46 lõikes 9, artikli 50 lõikes 11, artikli 52 lõikes 9, artikli 57 lõikes 3, artikli 58 lõikes 5, artikli 59 lõikes 3, artikli 64 lõikes 5, artikli 67 lõigetes 1 ja 2 ning artiklis 73 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile seitsmeks aastaks alates 1. jaanuarist 2014. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne seitsmeaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.*

3. Euroopa Parlament või nõukogu võivad *artiklis 2, artikli 4 lõikes 3, artikli 6 lõikes 3, artikli 7 lõikes 3, artikli 8 lõikes 3, artikli 9 lõikes 5, artikli 20 lõikes 6, artiklis 35, artikli 36 lõikes 6, artikli 39 lõikes 3, artikli 43 lõikes 12, artikli 44 lõikes 5, artikli 45 lõigetes 5 ja 6, artikli 46 lõikes 9, artikli 50 lõikes 11, artikli 52 lõikes 9, artikli 57 lõikes 3, artikli 58 lõikes 5, artikli 59 lõikes 3, artikli 64 lõikes 5, artikli 67 lõigetes 1 ja 2 ning artiklis 73 osutatud volituste* delegeerimise igal ajal tagasi võtta. *Tagasivõtmise* otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
5. *Artikli 2, artikli 4 lõike 3, artikli 6 lõike 3, artikli 7 lõike 3, artikli 8 lõike 3, artikli 9 lõike 5, artikli 20 lõike 6, artikli 35, artikli 36 lõike 6, artikli 39 lõike 3, artikli 43 lõike 12, artikli 44 lõike 5, artikli 45 lõigete 5 ja 6, artikli 46 lõike 9, artikli 50 lõike 11, artikli 52 lõike 9, artikli 57 lõike 3, artikli 58 lõike 5, artikli 59 lõike 3, artikli 64 lõike 5, artikli 67 lõigete 1 ja 2 ning artikli 73 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt* jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu *kahe* kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega *kahe* kuu võrra.

Artikkel 71

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab otsetoetuste komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Artikli 24 lõikes 11, artikli 31 lõikes 2 ja artikli 67 lõikes 3 osutatud aktide puhul, kui komitee arvamust ei esita, ei võta komisjon rakendusakti eelnõu vastu ja kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artikli 5 lõike 4 kolmandat lõiku.

3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 8 koostoimes artikliga 5.

3. PEATÜKK

Ülemineku- ja lõppsätted

Artikkel 72

Kehtetuks tunnistamine

1. Määrus (EÜ) nr 637/2008 tunnistatakse kehtetuks alates 1. jaanuarist 2014.

Seda kohaldatakse siiski kuni 31. detsembrini 2017 liikmesriikides, kes kasutasid kõnealuse määruse artikli 4 lõike 1 teises lõigus sätestatud võimalust.

2. Määrus (EÜ) nr 73/2009 tunnistatakse kehtetuks.

Ilma et see piiraks lõike 3 kohaldamist, käsitatakse viiteid kehtetuks tunnistatud määrusele viidetena käesolevale määrusele või määrusele (EL) nr .../2013* ning neid loetakse vastavalt käesoleva määruse XI lisas esitatud vastavustabelile.

* Väljaannete talitus: palun lisada dokumendis PE-CONS 94/13 [horisontaalne ÜPP määrus] esitatud määruse number.

3. Käesolevas määruses esitatud viiteid määrusele (EÜ) nr 73/2009 ja määrusele (EÜ) nr 1782/2003 käsitatakse viidetena kõnealustele määrustele sellisel kujul, nagu need olid jõus enne nende kehtetuks tunnistamist.

Artikkel 73

Üleminekueeskirjad

Selleks et tagada sujuv üleminek määrusega (EÜ) nr 73/2009 kehtestatud korrald kaesoleva määrusega sätestatavale korrale, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 70 vastu delegeeritud õigusakte seoses vajalike meetmetega, et kaitsta põllumajandustootjate omandatud õigusi ja õiguspäraseid ootusi.

Artikkel 74

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist **2015**.

Artiklit 8, artikli **9 lõiget 6**, artikli **11 lõiget 6**, artiklit **14**, artiklit **16**, artikli **21 lõikeid 2 ja 3**, artikli **22 lõiget 2**, artikli **23 lõike 1 esimest lõiku**, artikli **23 lõiget 6**, artikli **24 lõiget 10**, artiklit **29**, artikli **36 lõike 1 esimest lõiku**, artikli **41 lõiget 1**, artikli **42 lõiget 1**, artikli **43 lõikeid 2 ja 13**, artikli **45 lõike 2 neljandat lõiku**, artikli **46 lõikeid 2 ja 8**, artikli **49 lõiget 1**, artikli **51 lõiget 1**, artiklit **53**, artiklit **54**, artikli **66 lõiget 1**, artiklit **67** ja artiklit **70 ning artikli 72 lõiget 1** kohaldatakse siiski alates käesoleva määruse jõustumisest.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

....

Euroopa Parlamendi nimel

president

Nõukogu nimel

eesistuja

LISAD

201/225

ET

ILISA

Toetuskavade loetelu

Sektor	Õiguslik alus	Märkused
<i>Põhitoetuskava</i>	Käesoleva määruse III jaotise 1. peatüki 1, 2. ja 3. ja 5. jagu	Tootmiskohustusega sidumata toetus
<i>Ühtse pindalatoetuse kava</i>	<i>Käesoleva määruse artikkel 36</i>	<i>Tootmiskohustusega sidumata toetus</i>
<i>Ümberjaotav toetus</i>	<i>Käesoleva määruse III jaotise 2. peatükk</i>	<i>Tootmiskohustusega sidumata toetus</i>
Kliimat ja keskkonda säästvate põllumajandustavade toetus	Käesoleva määruse III jaotise 3. peatükk	Tootmiskohustusega sidumata toetus

Sektor	Õiguslik alus	Märkused
Looduslikust eripärast tingitud piirangutega alade toetus	Käesoleva määruse III jaotise 4. peatükk	Tootmiskohustusega sidumata toetus
Noorte põllumajandus- tootjate toetus	Käesoleva määruse III jaotise 5. peatükk	Tootmiskohustusega sidumata toetus
Vabatahtlik tootmiskohustusega seotud toetus	Käesoleva määruse IV jaotise 1. peatükk	
Puuvilla eritoetus	Käesoleva määruse IV jaotise 2. peatükk	Pindalatoetus
Väikepõllumajandustootjate toetus	Käesoleva määruse V jaotis	Tootmiskohustusega sidumata toetus
Posei	Määruse (EL) nr 228/2013 IV peatükk	Programmides kehtestatud meetmete kohased otsetoetused
Egeuse mere saared	Määruse (EL) nr 229/2013 IV peatükk	Programmides kehtestatud meetmete kohased otsetoetused

II LISA

Artiklis 6 osutatud riiklikud ülemmäärad

(tuhandetes eurodes)

Kalendriaasta		2015	2016	2017	2018	2019 ja järgnev aasta
Belgia	█	536 076	528 124	520 170	512 718	505 266
Bulgaaria	█	721 251	792 449	793 226	794 759	796 292
Tšehhi Vabariik	█	874 484	873 671	872 830	872 819	872 809
Taani	█	916 580	907 108	897 625	889 004	880 384
Saksamaa	█	5 144 264	5 110 446	5 076 522	5 047 458	5 018 395
Eesti	█	121 870	133 701	145 504	157 435	169 366
Iirimaa	█	1 215 003	1 213 470	1 211 899	1 211 482	1 211 066
Kreeka	█	2 039 122	2 015 116	1 991 083	1 969 129	1 947 177
Hispaania	█	4 842 658	4 851 682	4 866 665	4 880 049	4 893 433
Prantsusmaa	█	7 553 677	7 521 123	7 488 380	7 462 790	7 437 200
Horvaatia*	█	130 550	149 200	186 500	223 800	261 100
Itaalia	█	3 902 039	3 850 805	3 799 540	3 751 937	3 704 337
Küpros	█	50 784	50 225	49 666	49 155	48 643
Läti	█	195 649	222 363	249 020	275 887	302 754

(tuhandetes eurodes)

Leedu	█	417 890	442 510	467 070	492 049	517 028
Luksemburg	█	33 603	33 545	33 486	33 459	33 431
Ungari	█	1 271 593	1 270 410	1 269 187	1 269 172	1 269 158
Malta	█	5 127	5 015	4 904	4 797	4 689
Madalmaad	█	780 815	768 340	755 862	744 116	732 370
Austria	█	693 065	692 421	691 754	691 746	691 738
Poola	█	2 987 267	3 004 501	3 021 602	3 041 560	3 061 518
Portugal	█	565 816	573 954	582 057	590 706	599 355
Rumeenia	█	1 629 889	1 813 795	1 842 446	1 872 821	1 903 195
Sloveenia	█	137 987	136 997	136 003	135 141	134 278
Slovakkia	█	380 680	383 938	387 177	390 781	394 385
Soome	█	523 333	523 422	523 493	524 062	524 631
Rootsi	█	696 890	697 295	697 678	698 723	699 768
Ühendkuningriik	█	3 555 915	3 563 262	3 570 477	3 581 080	3 591 683

* Horvaatia puhul on 2020. kalendriaasta riiklik ülemmäär 298 400 000 eurot, 2021. kalendriaasta riiklik ülemmäär on 335 700 000 eurot ning 2022. kalendriaasta riiklik ülemmäär on 373 000 000 eurot.

III LISA

Artiklis 7 osutatud netoülemmäärad

(miljonites eurodes)

Kalendriaasta		2015	2016	2017	2018	2019 ja järgnev aasta
Belgia	█	536,1	528,1	520,2	512,7	505,3
Bulgaaria	█	723,6	795,1	795,8	797,4	798,9
Tšehhi Vabariik	█	874,5	873,7	872,8	872,8	872,8
Taani	█	916,6	907,1	897,6	889,0	880,4
Saksamaa	█	5 144,3	5 110,4	5 076,5	5 047,5	5 018,4
Eesti	█	121,9	133,7	145,5	157,4	169,4
Iirimaa	█	1 215,0	1 213,5	1 211,9	1 211,5	1 211,1
Kreeka	█	2 227,0	2 203,0	2 178,9	2 157,0	2 135,0
Hispaania	█	4 903,6	4 912,6	4 927,6	4 941,0	4 954,4
Prantsusmaa	█	7 553,7	7 521,1	7 488,4	7 462,8	7 437,2
Horvaatia*	█	130,6	149,2	186,5	223,8	261,1
Itaalia	█	3 902,0	3 850,8	3 799,5	3 751,9	3 704,3
Küpros	█	50,8	50,2	49,7	49,2	48,6
Läti	█	195,6	222,4	249,0	275,9	302,8

(miljonites eurodes)

Leedu	█	417,9	442,5	467,1	492,0	517,0
Luksemburg	█	33,6	33,5	33,5	33,5	33,4
Ungari	█	1 271,6	1 270,4	1 269,2	1 269,2	1 269,2
Malta	█	5,1	5,0	4,9	4,8	4,7
Madalmaad	█	780,8	768,3	755,9	744,1	732,4
Austria	█	693,1	692,4	691,8	691,7	691,7
Poola	█	2 987,3	3 004,5	3 021,6	3 041,6	3 061,5
Portugal	█	566,0	574,1	582,2	590,9	599,5
Rumeenia	█	1 629,9	1 813,8	1 842,4	1 872,8	1 903,2
Sloveenia	█	138,0	137,0	136,0	135,1	134,3
Slovakkia	█	380,7	383,9	387,2	390,8	394,4
Soome	█	523,3	523,4	523,5	524,1	524,6
Rootsi	█	696,9	697,3	697,7	698,7	699,8
Ühendkuningriik	█	3 555,9	3 563,3	3 570,5	3 581,1	3 591,7

* Horvaatia puhul on 2020. kalendriaasta *neto*ülemmäär **298 400 000** eurot, 2021. kalendriaasta riiklik ülemmäär on **335 700 000** eurot ning 2022. kalendriaasta riiklik ülemmäär on **373 000 000** eurot.

IV LISA

Artikli 10 lõikes 2 osutatud künniste kohandamise piirid

Liikmesriik	Künnise piir eurodes (artikli 10 lõike 1 punkt a)	Künnise piir hektarites (artikli 10 lõike 1 punkt b)
Belgia	400	2
Bulgaaria	200	0,5
Tšehhi Vabariik	200	5
Taani	300	5
Saksamaa	300	4
Eesti	100	3
Iirimaa	200	3
Kreeka	400	0,4
Hispaania	300	2
Prantsusmaa	300	4
Horvaatia	100	1
Itaalia	400	0,5
Küpros	300	0,3
Läti	100	1

Liikmesriik	Künnise piir eurodes (artikli 10 lõike 1 punkt a)	Künnise piir hektarites (artikli 10 lõike 1 punkt b)
Leedu	100	1
Luksemburg	300	4
Ungari	200	0,3
Malta	500	0,1
Madalmaad	500	2
Austria	200	2
Poola	200	0,5
Portugal	200	0,3
Rumeenia	200	0,3
Sloveenia	300	0,3
Slovakkia	200	2
Soome	200	3
Rootsi	200	4
Ühendkuningriik	200	5

V LISA

Bulgaaria ja Rumeenia suhtes kohaldatavad artiklites 10, 16 ja 18 osutatud finantssätted

- A. Summad artikli 10 lõike 1 punkti a kohaldamiseks ja artiklis 16 osutatud toetuste riiklike ülemmäärade arvutamiseks 2015. aastal:

Bulgaaria: *790 909 000 eurot*

Rumeenia: *1 783 426 000 eurot*

- B. Täiendavate riiklike otsetoetuste kogusumma 2015. aastal lisaks artikli 18 lõikes 1 osutatud põhitoetuskavale:

Bulgaaria: *69 657 000 eurot*

Rumeenia: *153 536 000 eurot*

C. Täiendavate riiklike otsetoetuste kogusumma 2015. aastal lisaks artikli 18 lõikes 2 osutatud puuvilla eritoetuskavale:

Bulgaaria: **258 952 eurot**

VI LISA

Horvaatia suhtes kohaldatavad artiklites 10 ja 19 osutatud finantssätted

A. Summa artikli 10 lõike 1 punkti a kohaldamiseks:

373 000 eurot

B. Täiendavate riiklike otsetoetuste kogusummad vastavalt artikli 19 lõikele 3:

(tuhandetes eurodes)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	242 450	223 800	186 500	149 200	111 900	74 600	37 300

VII LISA

Maksimumsummad, mis lisatakse II lisas sätestatud summadele vastavalt artikli 20

lõikele 2

(tuhandetes eurodes)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	3 360	3 840	4 800	5 760	6 720	7 680	8 640	9 600

VIII LISA

Artikli 41 lõikes 4 osutatud põllumajandusliku majapidamise keskmine suurus

Liikmesriik	Põllumajandusliku majapidamise keskmine suurus (hektarites)
Belgia	29
Bulgaaria	6
Tšehhi Vabariik	89
Taani	60
Saksamaa	46
Eesti	39
Iirimaa	32
Kreeka	5
Hispaania	24
Prantsusmaa	52
Horvaatia	5,9
Itaalia	8
Küpros	4
Läti	16

Liikmesriik	Põllumajandusliku majapidamise keskmine suurus (hektarites)
Leedu	12
Luksemburg	57
Ungari	7
Malta	1
Madalmaad	25
Austria	19
Poola	6
Portugal	13
Rumeenia	3
Sloveenia	6
Slovakkia	28
Soome	34
Rootsi	43
Ühendkuningriik	54

IX LISA

Artikli 43 lõikes 3 osutatud SAMAVÄÄRSETE TAVADE LOETELU

I. Põllumajanduskultuuride mitmekesistamisega samaväärsed tavad:

1) Põllumajanduskultuuride mitmekesistamine

Nõue: kasvatatakse vähemalt kolme põllumajanduskultuuri, peamine põllumajanduskultuur katab maksimaalselt 75 % maa-alast, ning täidetud on üks või enam järgmistest tingimustest:

- kasvatatakse vähemalt nelja põllumajanduskultuuri;
- kohaldatakse madalamaid maksimaalseid künniseid;
- kasutatakse asjakohasemat põllumajanduskultuuride valikut, näiteks liblikõielised kultuurid, valgurikkad kultuurid, kultuurid, mis ei vaja niisutamist või pestitsiidide kasutamist, nagu on asjakohane;
- põllumajanduskultuuride hulgas on vanade, traditsiooniliste või ohustatud põllumajanduskultuuride kohalikke sorte (vähemalt 5 % maa-alast, kus kasutatakse külvikorra süsteemi).

2) Külvikord

Nõue: kasvatatakse vähemalt kolme põllumajanduskultuuri, peamine põllumajanduskultuur katab maksimaalselt 75 % maa-alast, ning täidetud on üks või enam järgmistest tingimustest:

- järgitakse keskkonna seisukohast kasulikumat põllumajanduskultuuride ja/või kesa mitmeaastast vaheldust;
- kasvatatakse vähemalt nelja põllumajanduskultuuri.

3) *Talvine pinnakate (*)*

4) *Püüdekultuurid (*)*

II. Püsirohuma sailitamisega samavärsed tavad:

1) *Rohumaade või karjamaade majandamine*

Nõue: püsirohuma sailitamine ning täidetud on üks või enam järgmistest tingimustest:

- koristamise kord või asjakohane niitmine (kuupäevad, meetodid, püürangud);*
- maastikuelementide sailitamine püsirohumaal ja võserike tõrje;*
- kindlaksmääratud rohttaimede sordid ja/või seemnete külvamise kord uuendamisel sõltuvalt rohuma liigist (kusjuures ei hävitata kõrge loodusliku väärtusega ala);*
- rohttaimede või heina koristamine;*
- järskude nõlvade asjakohane majandamine;*
- väetiste kasutamise kord;*
- pestitsiididega seotud püürangud.*

2) *Ekstensiivsed karjakasvatussüsteemid*

Nõue: püsirohumaat säilitamine ning täidetud on üks või enam järgmistest tingimustest:

- ekstensiivne karjakasvatus (ajastus, maksimaalne loomkoormus);*
- lambakasvatus või karjatamine mägedes;*
- kohalike või traditsiooniliste tõugude kasutamine karjamaal karjatamiseks.*

III. Ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-alaga samaväärsed tavad:

Nõue: järgitakse mis tahes järgmist tava vähemalt artikli 46 lõike 1 kohaselt kindlaks määratud protsentuaalsel osal põllumaast:

- 1) maa tootmisest kõrvale jätmine ökoloogilistel põhjustel;*
- 2) puhversoonide loomine kõrge loodusliku väärtusega aladel, Natura 2000 või muude elurikkuse kaitse alade loomine, sealhulgas hekkide ja vooluveekogude ääres;*
- 3) kultiveerimata puhverribade ja põlluservade majandamine (koristamise kord, kohalikud või kindlaksmääratud rohhtaime sordid ja/või seemnete külvamise kord, kohalike sortide seemnete uuesti külvamine, ei kasutata pestitsiide, ei kõrvaldata sõnnikut ja/või mineraalväetisi), ei niisutata, ei kaeta mulda.*

- 4) *piiride, põllusiseste ribade ja maalappide majandamine eluslooduse või konkreetse fauna huvides (rohuga kaetud piir, pesade kaitse, metsalilled ribad, kohalikud seemnesegud, koristamata põllumajanduskultuurid);*
- 5) *maastikuelementide (puud, hekid, kaldavööndi puittaimestik, kivimüürid (terrassid), kraavid, tiigid) majandamine (kärpimine, trimmimine, kuupäevad, meetodid, taastamine);*
- 6) *turvastunud või mürgade põllumaade rohuga kaetuna hoidmine (kasutamata väetisi ja taimekaitsevahendeid);*
- 7) *tootmine põllumaal väetist (mineraalväetis ja sõnnik) ja taimekaitsevahendeid kasutamata, niisutamata ja külvamata sama põllumajanduskultuuri kahel järjestikusel aastal samasse kohta (*);*
- 8) *põllumaa muutmine ekstensiivse kasutusega püsirohumaaks.*

(*) *Tavad, mille suhtes kohaldatakse artikli 43 lõike 12 punktis c osutatud arvutust.*

X LISA

Artikli 46 lõikes 3 osutatud ÜMBERARVESTUS- JA KAALUTEGURID

<i>Omadused</i>	<i>Ümberarvestustegur</i>	<i>Kaalutegur</i>	<i>Ökoloogilise kasutus-eesmärgiga maa-ala</i>
<i>Kesa</i>			
<i>Terrassid</i>			
<i>Maastikuelemendid</i>			
<i>Puhverribad</i>			
<i>Agrometsanduse hektarid</i>			
<i>Piki metsa serva kulgevate toetuskõlblike hektarite ribad</i>			
<i>Lühikese raieringiga madalmetsa alad</i>			
<i>Artikli 32 lõike 2 punkti b alapunktis ii osutatud metsastatud alad</i>			
<i>Vahekultuuride või taimkattega alad</i>			
<i>Lämmastikku siduvate kultuuridega alad</i>			

X LISA

Artikli 46 lõikes 3 osutatud ÜMBERARVESTUS- JA KAALUTEGURID

<i>Omadused</i>	<i>Ümberarvestustegur</i>	<i>Kaalutegur</i>	<i>Ökoloogilise kasutus-eesmärgiga maa-ala</i>
<i>Kesa</i>			
<i>Terrassid</i>			
<i>Maastikuelemendid</i>			
<i>Puhverribad</i>			
<i>Agrometsanduse hektarid</i>			
<i>Piki metsa serva kulgevate toetuskõlblike hektarite ribad</i>			
<i>Lühikese raieringiga madalmetsa alad</i>			
<i>Artikli 32 lõike 2 punkti b alapunktis ii osutatud metsastatud alad</i>			
<i>Vahekultuuride või taimkattega alad</i>			
<i>Lämmastikku siduvate kultuuridega alad</i>			

XI LISA

XI LISA

VASTAVUSTABEL

osutatud artikli 72 lõikes 2

Määrus (EÜ) nr 73/2009	Käesolev määrus	Määrus (EL) nr .../2013*
Artikkel 1	Artikkel 1	-
Artikkel 2	Artikkel 4	-
Artikkel 3	Artikkel 5	-
Artikli 4 lõige 1	-	Artikkel 91
Artikli 4 lõige 2	-	Artikkel 95
Artikkel 5	-	Artikkel 93
Artikli 6 lõige 1	-	Artikkel 94
Artikli 6 lõige 2	-	-
Artikkel 7	-	-
Artikkel 8	Artikkel 7	-
Artikkel 9	-	-
Artikkel 10	-	-
Artikkel 10a	-	-
Artikkel 10b	-	-
Artikkel 10c	-	-
Artikkel 10d	-	-
Artikkel 11	Artikkel 8	Artikli 26 lõiked 1 ja 2
Artikli 11 lõige 3	Artikli 8 lõige 2	-
Artikkel 11a	Artikli 8 lõige 3	-
Artikli 12 lõiked 1 ja 2	-	Artikkel 12
Artikli 12 lõige 3	-	Artikkel 14
Artikli 12 lõige 4	-	-
Artikkel 13	-	Artikli 13 lõige 2
Artikkel 14	-	Artikkel 67
Artikkel 15	-	Artikli 68 lõiked 1 ja 2
Artikkel 16	-	Artikkel 69
Artikkel 17	-	Artikkel 70
Artikkel 18	-	Artikkel 71
Artikkel 19	-	Artikkel 72
Artikkel 20	-	Artikli 74 lõiked 1, 2 ja 3
Artikkel 21	-	Artikli 74 lõige 4
Artikkel 22	-	Artikkel 96
Artikkel 23	-	Artikkel 97
Artikkel 24	-	Artikkel 99
Artikkel 25	-	Artikkel 100
Artikkel 26	-	Artikkel 61
Artikli 27 lõige 1	-	Artikli 102 lõige 3
Artikli 27 lõige 2	-	Artikkel 47
Artikli 27 lõige 3	-	Artikli 68 lõige 3
Artikli 28 lõige 1	Artikkel 10	-
Artikli 28 lõige 2	Artikli 9 lõige 3	-
Artikli 28 lõige 3	Artikli 31 lõike 1 punkti a alapunktid i ja ii	-
Artikkel 29	-	Artikkel 75
Artikkel 30	-	Artikkel 60

* Väljaannete talitus: palun lisada dokumendis PE-CONS 94/13 esitatud määruse [horisontaalne ÜPP määrus] number.

Määrus (EÜ) nr 73/2009	Käesolev määrus	Määrus (EL) nr .../2013*
Artikkel 31	-	Artikli 2 lõige 2
Artikkel 32	Artikkel 15	-
Artikkel 33	-	-
Artikli 34 lõige 2	Artikli 32 lõiked 2 ja 4	-
Artikkel 35	Artikkel 33	-
Artikkel 36	-	-
Artikkel 37	Artikkel 12	-
Artikkel 38	-	-
Artikli 39 lõige 1	Artikli 32 lõige 6	-
Artikli 39 lõige 2	Artikli 35 lõige 3	-
Artikli 40 lõige 1	Artikli 6 lõige 1	-
Artikli 41 lõige 1	Artikli 30 lõige 1	-
Artikli 41 lõige 2	Artikli 30 lõiked 3 ja 6	-
Artikli 41 lõige 3	Artikli 30 lõigete 3 ja 7 punkt a	-
Artikli 41 lõige 4	-	-
Artikli 41 lõige 5	Artikli 30 lõige 10	-
Artikli 41 lõige 6	-	-
Artikkel 42	Artikli 31 lõike 1 punkt b	-
Artikli 43 lõige 1	Artikli 34 lõiked 1, 2 ja 3	-
Artikli 43 lõige 2	-	-
Artikli 43 lõige 3	Artikli 34 lõige 4	-
Artikkel 44	-	-
Artikkel 45	-	-
Artikkel 46	-	-
Artikkel 47	-	-
Artikkel 48	-	-
Artikkel 49	-	-
Artikkel 50	-	-
Artikkel 51	-	-
Artikkel 52	-	-
Artikkel 53	-	-
Artikkel 54	-	-
Artikkel 55	-	-
Artikkel 56	-	-
Artikkel 57	-	-
Artikkel 57a	Artikkel 20 ja VII lisa	-
Artikkel 58	-	-
Artikkel 59	-	-
Artikkel 60	-	-
Artikkel 61	-	-
Artikkel 62	-	-
Artikkel 63	-	-
Artikkel 64	-	-
Artikkel 65	-	-
Artikkel 66	-	-
Artikkel 67	-	-
Artikkel 68	-	-
Artikkel 69	-	-
Artikkel 70	-	-
Artikkel 71	-	-
Artikkel 72	-	-
Artikkel 73	-	-
Artikkel 74	-	-
Artikkel 75	-	-
Artikkel 76	-	-
Artikkel 77	-	-
Artikkel 78	-	-

Määrus (EÜ) nr 73/2009	Käesolev määrus	Määrus (EL) nr .../2013*
Artikkel 79	-	-
Artikkel 80	-	-
Artikkel 81	-	-
Artikkel 82	-	-
Artikkel 83	-	-
Artikkel 84	-	-
Artikkel 85	-	-
Artikkel 86	-	-
Artikkel 87	-	-
Artikkel 88	Artikkel 56	-
Artikkel 89	Artikkel 57	-
Artikkel 90	Artikkel 58	-
Artikkel 91	Artikkel 59	-
Artikkel 92	Artikkel 60	-
Artikkel 93	-	-
Artikkel 94	-	-
Artikkel 95	-	-
Artikkel 96	-	-
Artikkel 97	-	-
Artikkel 98	-	-
Artikkel 99	-	-
Artikkel 100	-	-
Artikkel 101	-	-
Artikkel 102	-	-
Artikkel 103	-	-
Artikkel 104	-	-
Artikkel 105	-	-
Artikkel 106	-	-
Artikkel 107	-	-
Artikkel 108	-	-
Artikkel 109	-	-
Artikkel 110	-	-
Artikkel 111	-	-
Artikkel 112	-	-
Artikkel 113	-	-
Artikkel 114	-	-
Artikkel 115	-	-
Artikkel 116	-	-
Artikkel 117	-	-
Artikkel 118	-	-
Artikkel 119	-	-
Artikkel 120	-	-
Artikkel 121	Artiklid 16 ja 17	-
Artikkel 121a	-	Artikli 98 teine lõik
Artikkel 122	-	-
Artikkel 123	-	-
Artikli 124 lõiked 1 kuni 5, 7 ja 8	-	-
Artikli 124 lõige 6	-	Artikli 98 esimene lõik
Artikkel 125	-	-
Artikkel 126	-	-
Artikkel 127	-	-
Artikkel 128	-	-
Artikkel 129	-	-
Artikkel 130	-	-
Artikkel 131	-	-
Artikkel 132	Artiklid 18 ja 19	-
Artikkel 133	-	-
Artikkel 133a	Artikkel 37	-

Määrus (EÜ) nr 73/2009	Käesolev määrus	Määrus (EL) nr .../2013*
<i>Artikkel 134 (välja jäetud)</i>	-	-
<i>Artikkel 135 (välja jäetud)</i>	-	-
Artikkel 136	-	-
Artikkel 137	-	-
Artikkel 138	Artikkel 3	-
Artikkel 139	Artikkel 13	-
Artikkel 140	Artikkel 67	-
Artikkel 141	Artikkel 71	-
Artikli 142 punkti a kuni q ja s	Artikkel 70	-
Artikli 142 punkt r	Artikkel 69	-
Artikkel 143	-	-
Artikkel 144	-	-
Artikkel 145	-	-
Artikkel 146	Artikkel 72	-
Artikkel 146a	-	-
Artikkel 147	Artikkel 73	-
Artikkel 148	-	-
Artikkel 149	Artikkel 74	-
I lisa	I lisa	-
II lisa	-	II lisa
III lisa	-	II lisa
IV lisa	III lisa	-
V lisa	-	-
VI lisa	-	-
VII lisa	IV lisa	-
VIII lisa	II lisa	-
IX lisa	-	-
X lisa	-	-
XI lisa	-	-
XII lisa	-	-
XIII lisa	-	-
XIV lisa	-	-
XV lisa	-	-
XVI lisa	-	-
XVII lisa	-	-
XVIIa lisa	-	-